

Arkivsaksnr.: 2019/24735
Dokumentdato: 14.02.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
19/22

Møtedato:
10.03.2022

Årsrapport for Universitetet i Bergen 2021

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 11/21, [Tildelingsbrev 2021](#)
- Styresak 6/22, [Årsrapport 2021 - Utkast til styrets beretning](#)
- Styresak 107/21, [Etatsstyring 2021. Tilbakemelding til Universitetet i Bergen](#)

Saken gjelder:

Universiteter og høyskoler skal innen 15. mars 2022 sende sin årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Rapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

I henhold til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til universitetet for 2021 skal årsrapporten ha følgende struktur:

- Styrets beretning
- Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- Årets aktiviteter og resultater
- Styring og kontroll i virksomheten
- Vurdering av framtidsutsikter
- Årsregnskap

Med dette legges utkast til årsrapport 2021 fram for diskusjon for Styret. Styrets beretning skal signeres av hele Styret.

Årsregnskapet med ledelseskomentarer avlegges administrativt og skal leveres innen 10. februar 2022. Det er et krav at årsrapporten skal inneholde styrebehandlet årsregnskap og ledelseskomentarer underskrevet av styret.

Forslag til vedtak:

Universitetsledelsen gis fullmakt til å ferdigstille universitetets årsrapport for 2021 i tråd med styrets kommentarer

Robert Rastad
universitetsdirektør

14.02.2022/Steinar Vestad/Svein Jarle Nymark/Bjug Bøyum/Ingar Myking/
Susanne Mikki/Ragna Valen

Vedlegg: Årsrapport 2021

ÅRSRAPPORT 2021

// UNIVERSITETET I BERGEN

INNHold

1. STYRETS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	8
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	12
3.1 Kunnskapsdepartementets styringsparametere	13
3.2 Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal	21
3.3 Midler tildelt over andre kapitler	22
3.4 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	22
3.5 Utviklingsavtalen	24
3.6 Andre interne virksomhetsmål	45
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	50
4.1 Overordnet vurdering av internkontroll	51
4.2 Regjeringens inkluderingsdugnad	52
4.3 FNs bærekraftsmål	53
4.4 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren	55
4.5 Samfunnsikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven	56
4.6 Håndtering av Covid- 19- pandemien	57
4.7 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	58
5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	60
5.1 Planer for virksomheten og styringsparametere for 2022	61
5.2 Planer for tildelt bevilgning	63
5.3 Campusutviklingsplan og større byggeprosjekter	64
6. ÅRSREGNSKAP 2021	68
6.1 Ledelseskommentarer	69
6.2 Regnskapsprinsipper	73
6.3 Resultatregnskap	76
6.4 Balanse	77
6.5 Noter	79
6.6 Likviditet – kontantstrømanalyse	96
6.7 Oppstilling av bevilgningsrapportering	97
6.8 Spesialistutdanning i odontologi	98

1. STYRETS BERETNING

Viktige aktiviteter og resultater i 2021

Forskning, utdanning, formidling og innovasjon er universitetets hovedoppgaver. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes. Ambisiøse kvalitetskrav kan ikke begrenses til særskilte forskningssatsinger, men må rettes inn mot hele forsknings- og utdanningsvirksomheten. Ivaretagelse av den store viften av forskningsfag fordrer en aktiv og målrettet fornyelse av fagene, i takt med den internasjonale kunnskapsutviklingen og ut ifra universitetets fortrinn.

Den pågående koronapandemien har gjort 2021 til et utfordrende år. Skiftende restriksjoner som følge av smittespredning nasjonalt og lokalt, har gjort at studenter og ansatte i stor grad har måttet tilpasse arbeidshverdagen med digital undervisning og arbeid fra hjemmekontor.

Styret vil berømme UiBs studenter for måten de har håndtert situasjonen på. Til tross for en krevende studiehverdag, er det ikke registrert økt frafall. Gjennomføringen innenfor både bachelor og masterprogrammene er også bedret i forhold til tidligere år. UiB har nå hatt vedvarende vekst i studenter og studiepoeng siden 2011. Over 12.000 søkere hadde UiB som førstevalg i 2021, noe som er 5 prosent høyere enn toppåret 2020. Høsten 2021 var det registrert 19.600 ordinære studenter.

Organiseringen av lektorutdanningen er utfordrende. Dette henger tett sammen med at flere fakulteter med egne strukturer skal samarbeide om en utdanning som går på tvers av organisatoriske grenser. I 2021 er det opprettet et eget sentralt lektorsenter for å støtte matrisestrukturen i utdanningen, ivareta helheten og levere gode administrative fellestjenester til fakultetene.

For å beholde en posisjon som et sterkt forskningsuniversitet må UiB være bevisst på å utvikle gode vilkår for forskere og forskningsmiljø. Dette har vært utgangspunktet for prosjektet UiB FRAM som har gitt et kunnskapsgrunnlag for å utvikle rammer som understøtter forskning av høy kvalitet. Rapporten pekte på betydningen av tradisjonelle akademiske verdier som forskningsfrihet og kollegialitet som viktige betingelser, men dokumenterte også utfordringer knyttet til prioritering av vitenskapelige ansattes forskningstid som den viktigste barrieren for god forskning. Høsten 2021 er det iverksatt oppfølgingsprosjekt som skal se på modeller for organisering for økt sammenhengende forskningstid.

Et grunnleggende mål er å utvikle yngre forskertalent som kan drive forskningsfronten i framtiden. Karriereutviklingsprogrammet Momentum skal skape en tverrfaglig arena og inspirere til økt innovasjon og framragende faglig utvikling for UiBs beste forskningstalenter. I 2021 er det også etablert et eget karriereutviklingsprogram for ph.d.- kandidater og postdoktorer.

Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetting for UiB. Totalt har UiB oppnådd 26 ERC-stipend i Horisont 2020 og i 2021 ble UiB- professoren Inga Berre profilert ved et EU-arrangement i Brussel som ERC-stipendmottaker nr. 10.000. UiB har hatt en høy tilslagsprosent for EU-søknader både generelt og for ERC-stipend, der suksessraten har vært 17 prosent. Selv om tilslagsprosenten har vært tilfredsstillende, har søknaden til programmene vært moderat i forhold til andre store universitet i Norden.

Det har vært jobbet aktivt med utvikling av nye SFF-søknader. Syv søknader er i finalerunden der resultatene er ventet å foreligge sommeren 2022.

UiB bidrar aktivt i oppfølging og kunnskapsutvikling for Agenda 2030 og FNs bærekraftsmål gjennom en rekke aktiviteter med høy synlighet nasjonalt og internasjonalt. I 2021 har UiB blant annet samarbeidet med UNESCO om å etablere og være sekretariat for *Global Independent Expert Group on the Universities and the 2030 Agenda (EGU2030)*. UiB har også fått forlenget sin status som globalt knutepunkt for bærekraftsmål 14, livet i havet, i tre nye år fram til 2024.

Som en del av FNs tiår for havforskning startet One Ocean Expedition med seilskipet Statsraad Lehmkühl i august 2021. Ekspedisjonen skal vare til april 2023, og som en av partnerne i seilasen skal UiB ta med studenter om bord i to etapper av jordomseilingen. Studieemnene som UiB tilbyr har hatt gode søknadstall, og til sammen 89 studenter deltar på studiet. På ekspedisjonen vil studenter og forskere foreta kontinuerlige målinger av blant annet karbon og plast i havet. Datainnsamlingen og resultatene skal deles med omverdenen under hele ekspedisjonen, som kan følges av alle via internett.

UiB har arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Et resultat er åpningen *Eitri-medisinsk inkubator*. Inkubatoren er utviklet i samarbeid med Helse Bergen og innovasjonsselskapet VIS. I tillegg er det opprettet et nytt innovasjonsprogram, UiB idé, som skal gi støtte til ansatte og studenter slik at de tidlig kan få testet ut sin ide for en ny tjeneste eller oppfinnelse.

I 2021 feiret UiB sitt 75 års jubileum. Jubileumsuken startet med en høytidelig markering i Universitetsaulaen, der også Kong Harald var til stede.

Gjenåpningen av de Naturhistoriske samlingene ved Universitetsmuseet i oktober 2019 var en publikumssuksess. Museet har vunnet flere priser og ble i 2021 kåret til årets museum av Norges Museumsforbund.

Styring og kontroll

Gjennom tertialvise rapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjetter. Styret mener UiB har tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter ressursene forsvarlig og effektivt.

Utfordringene knyttet til innføring av nye løsninger levert av DFØ preger fremdeles UiB. Problemene blir daglig adressert både i lederlinjen, gjennom vernetjenesten og tillitsvalgte. Det arbeides nå aktivt både på nasjonalt nivå og gjennom tiltak lokalt for å avhjelpe situasjonen og skape handlingsrom for å forbedre løsningene.

Styrets arbeid

Styret gjennomførte åtte ordinære og to ekstraordinære styremøter og behandlet 143 saker.

I 2021 er det gjort flere endringer i universitetets ledelse. Prorektor Margareth Hagen overtok som rektor for perioden fram til august 2021, som følge av at daværende rektor Dag Rune Olsen valgte å tre til side fra vervet som rektor. Etter ordinært rektorvalg ble Hagen valgt til rektor og Pinar Heggernes valgt som prorektor for perioden august 2021 - august 2025.

Robert Rastad startet som ny universitetsdirektør 3. januar 2021.

I mars avholdt styret et ekstraordinært styremøte for behandling av ekstern gjennomgang av sak om etablering av en praksisportal.

I 2021 er det også valgt nytt universitetsstyre. Det nye styret tiltrådte 1. august, og det ble avholdt et styreseminar i oktober for at det nye styret skulle bli kjent med UiB.

UiB har løpende fulgt opp rådene som er gitt fra helsemyndighetene i sitt arbeid knyttet til koronapandemien. Styret er blitt orientert om universitetets oppfølging av koronautbruddet i alle ordinære styremøter fram til november 2021.

Utfordringer og planer for 2022

Universitetets «Kunnskap som former samfunnet» utgår i 2022 og en ny overordnet strategi for institusjonens verdier, mål og planer for perioden 2022 - 2030 skal utarbeides. Arbeidet er omfattende og flere styremøter i 2022 vil inneholde ulike tema som inngår i strategiarbeidet. Siktemålet er å legge fram et forslag som kan vedtas av styret i februar 2023.

Koronapandemien skaper utfordringer for driften av UiB også ved inngangen til 2022. Til tross for at UiB starter semesteret med åpen campus, skjer mye av undervisningen digitalt. Studentenes hverdag er krevende, og UiB er bekymret for utviklingen. UiB lanserer i 2022 en emnepakke med fleksible småemner i ulike aspekter av digital forståelse, kunnskap og kompetanse som vil være tilgjengelig for alle studenter på alle nivå og i alle fagområder.

Oppfølging av universitetets reviderte masterplan for areal er fortsatt viktig. Arbeidet med nytt bygg for Griegakademiet, samt utvikling av Nygårdshøyden sør gis særskilt prioritet.

Med virkning fra 2022 er det innført ny premiemodell for pensjon i staten. Konsekvensen av ny premiemodell slik den nå foreligger er beregnet å gi en redusert bevilgning til UiB på vel 132 millioner kroner, mens beregnet reduksjon i pensjonskostnadene fra 2021 til 2022 er på 65 millioner kroner. UiB har derfor bedt om at departementet bidrar til å få korrigert konsekvensberegninger ved innføring av ny premiemodell for pensjon. Styret imøteser en slik avklaring i revidert nasjonalbudsjett 2022.

Bergen, 10.03.2022

Margareth Hagen
rektor

Jørgen Melve

Steinar Vagstad

Inga Berre

Marit Warncke

Cora Gabrielle Møller Jensen

Herlof Nilssen

Peter Sebastian Hatlebakk

Morten Erik Iversen

Shirin Payande Ahlback Öberg

Gard Aasmund Skulstad Johanson

Robert Sverre Rastad
universitetsdirektør

2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Forskning, utdanning, formidling og innovasjon er universitetets hovedoppgaver. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn.

Koronasituasjonen har preget aktiviteten ved UiB også i 2021. Fagmiljøene oppgir at omlegging til digital undervisning er krevende og fører til mindre tid til forskning. Det internasjonale forsknings samarbeidet har blitt rammet særlig hardt, noe som har ført til forsinkelser i flere forskningsprosjekter samt behov for omdefinering av leveranser og utfordringer med mobilitet og samarbeid. Samtidig knytter det seg stor usikkerhet til de langsiktige konsekvensene for forskningsvirksomheten, særlig for de yngre forskerne. Det er nå en ny generasjon forskere som har startet sin forskerkarriere på helt andre

Universitetet i Bergen

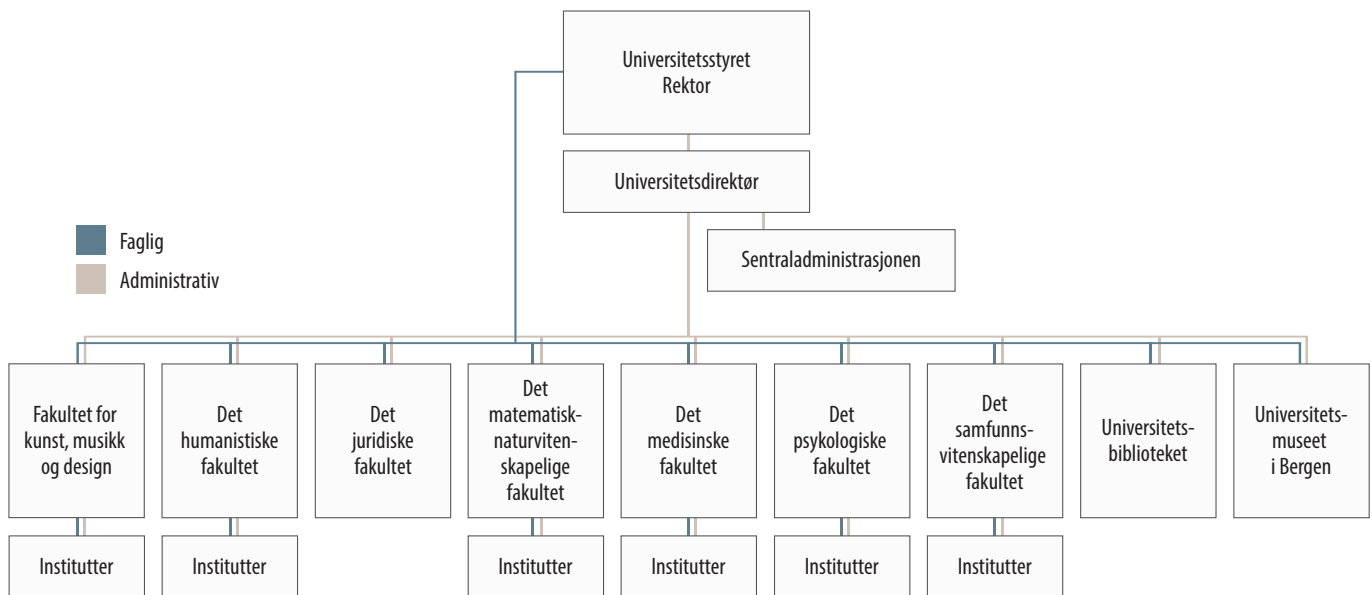
Grunnlagt 9. april 1946, åpnet i 1948, med utgangspunkt i Bergen Museum fra 1825.

Universitetsstyret er det øverste organet ved UiB. Rektor er Margareth Hagen. Universitetsdirektør er Robert Rastad.

Antall årsverk: 4 215

Antall registrerte studenter: 19 641

Antall doktorgrader: 245

Organisasjonskart UiB. I årsmeldingen vil følgende forkortelser bli brukt: KMD: Fakultet for kunst, musikk og design. HF: Det humanistiske fakultet. JUS: Det juridiske fakultet. MN: Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. MED: Det medisinske fakultet. PSYK: Det psykologiske fakultet. SV: Det samfunnsvitenskapelige fakultet. UM: Universitetsmuseet i Bergen. UB: Universitetsbiblioteket.

premisser enn tidligere. Internasjonal nettverksbygging og manglende tilgang til nødvendig forskningsinfrastruktur, har ført til forsinkelser i deres forskningsprosjekter.

Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetting for UiB. Totalt har UiB oppnådd 26 ERC-stipend i Horisont 2020 programmet, og i 2021 ble UiB-professoren Inga Berre profilert ved et EU-arrangement i Brussel som ERC-stipendmottaker nr. 10.000. I 2021 er det imidlertid nedgang i søknadsaktivitet og nye prosjekt totalt i EU-finansierte programmer. Det har særlig vært lav søknad til mobilitetsprogrammet (Marie Skłodowska-Curie Actions, MSCA). Etter flere år med nedgang til ERC Starting Grants for unge forskere, økte antall søknader noe i 2021, men ingen ERC-søknader ble innvilget i 2021.

Syv av UiBs 25 søknader i den femte utlysningen til Sentre for fremragende forskning (SFF), gikk videre til finalerunden med søknadsfrist høsten 2021. Tildelinger vil skje i 2022. Aktiviteten i UiBs eksisterende sentre viser betydningen av langsiktig, god finansiering av fremragende forskningsmiljøer. Et eksempel er Birkelandsenteret for romforskning, som i 2021 blant annet har bidratt i unike observasjoner av massive energiutbrudd i fjerne himmellegemer, publisert i tidsskriftet Nature. Et annet eksempel er SFF Sapientia ved Det humanistiske fakultet, som i 2021 dokumenterte den tidligste begravelsen i Afrika, også publisert i Nature. To av forskningslederne tilknyttet dette senteret startet i 2021 et ERC-prosjekt (Synergi Grant) med samlet bevilgning på om lag 10 mill. euro over seks år.

For å beholde en posisjon som et sterkt forskningsuniversitet må UiB være bevisst på å utvikle gode vilkår for forskere og forskningsmiljø. Prosjektet UiB FRAM som har gitt et kunnskapsgrunnlag for å utvikle rammer som understøtter forskning av høy kvalitet. Rapporten pekte på betydningen av tradisjonelle akademiske verdier som forskningsfrihet og kollegialitet som viktige betingelser, men dokumenterte også utfordringer knyttet til prioritering av vitenskapelige ansattes forskningstid som den viktigste barrieren for god forskning. Høsten 2021 er det iverksatt oppfølgingsprosjekt som skal se på modeller for organisering for økt sammenhengende forskningstid.

UiB har hatt et nært samarbeid med Trond Mohn forskningsstiftelse i en årrekke, og dette samarbeidet har skapt muligheter for nyskapende forskningsarbeid. I 2021 har stiftelsen bidratt til etableringen av «Mohn forskningscenter for hjernen», der forskere ved Det medisinske fakultet samarbeider med Kavli-instituttet ved NTNU for å studere hjerneplasticitet. Samarbeidet med stiftelsen om stipender for unge forskere fortsetter. I 2021 ble tre forskere tildelt starting grants fra stiftelsen, og vil i tillegg til å motta forskningsmidler over fire år, også gjennomgå et eget karriereutviklingsprogram.

Et grunnleggende mål er å utvikle yngre forskertalent som kan drive forskningsfronten i framtiden. Karriereutviklingsprogrammet Momentum skal skape en tverrfaglig arena og inspirere til økt innovasjon og framragende faglig utvikling for UiBs beste forskningstalenter. I 2021 er det også etablert et eget karriereutviklingsprogram for ph.d.-kandidater og postdoktorer.

UiB har arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Et resultat av satsingen er åpningen en ny helseinkubator (Eitri- medisinsk inkubator). Inkubatoren er utviklet i samarbeid med Helse Bergen og innovasjonsselskapet VIS. Innovasjonsprogrammet UiB idé ble opprettet i 2021. Programmet gir støtte til ansatte og studenter slik at de tidlig kan få testet ut sin ide for en ny tjeneste eller oppfinnelse. Programmet gir både økonomisk og profesjonell rådgivningsstøtte til innovasjonsprosjekter med utspring i forskning eller studier ved universitetet. Fire studentprosjekt og fire forskerprosjekt fikk finansiell støtte gjennom dette programmet i 2021.

UiB bidrar aktivt i oppfølging og kunnskapsutvikling for Agenda 2030 og FNs bærekraftsmål gjennom en rekke aktiviteter med høy synlighet nasjonalt og internasjonalt. I 2021 samarbeidet UiB med Unesco for å etablere og være sekretariat for Global Independent Expert Group on the Universities and the 2030 Agenda (EGU2030). Ekspertgruppen

utarbeider en rapport for framlegging på verdenskonferansen om høyere utdanning i Barcelona våren 2022. Rapporten skal blant annet ta opp universitetenes rolle som partnere med private, offentlige og frivillige aktører i oppfølging av bærekraftmålene.

Som en del av FNs tiår for havforskning er UiB en sentral samarbeidspartner i seilskipet Statsraad Lehmkuhls jordomseiling, One Ocean Expedition. På ekspedisjonen vil studenter og forskere foreta kontinuerlige målinger av blant annet karbon og plast i havet. Datainnsamlingen og resultatene skal deles med omverdenen under hele ekspedisjonen, som kan følges av alle via internett. Som en del av jordomseilingen tilbyr UiB sommeren 2022 et semesteremne i bærekraft, forankret i FNs bærekraftsmål 14 (livet i havet) og 13 (stoppe klimaendringene). 400 studenter fra UiB og andre institusjoner søkte opptak på emnet, og 89 studenter har fått plass.

Søkertallene til grunnstudier fortsetter å øke. Over 12.200 søkere hadde UiB som førstevalg i 2021, noe som er 5 prosent høyere enn toppåret 2020. Høsten 2021 var det registrert 19.600 ordinære studenter, og UiB har nå hatt vedvarende vekst i studenter og studiepoeng siden 2011. Avlagte studiepoeng utgjorde 14.344 årsheter. Antall grader er økt til 3.430 mot 3.150 i 2020. Samtidig gjennomstrømming både i bachelor- og masterprogrammene ytterligere forbedret og 44 prosent av bachelorstudentene gjennomfører nå på normert tid. Tilsvarende tall for masterprogrammene er 58 prosent.

I 2021 ble det avlagt 245 doktorgrader, en økning på tre kandidater sammenliknet med 2020. Om lag 38 prosent av de nye doktorene er utenlandske. Den høye andelen utenlandske doktorer bidrar til å synliggjøre UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet.

De siste årene har det vært vekst i antall ansatte og i 2021 utgjør antall ansatte 4.215 årsverk. Av disse var 53 prosent kvinner.

Universitetets inntekter var 5,4 mrd. kroner i 2021. Av dette var vel 1,1 mrd. kroner bidrags- og oppdragsinntekter (BOA). Samlet sett har det vært en liten nedgang i universitetets BOA inntekter de siste årene.

Tabell 1. Noen nøkkeltall for UiB

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring
Studenter høst (egenfinansiert)	16 884	17 468	17 867	18 600	19 641	1 041
Avlagt 60- studiepoengsenheter	11 884	12 405	12 594	13 631	14 344	713
Publikasjonspoeng*	3 146	3 437	3 414	3 630		
Doktorgrader	219	226	229	242	245	3
Inntekter (i mill. kroner)	4 676	5 010	5 213	5 039	5 414	384
- av dette bidrag/oppdrag (BOA)	936	966	1 080	1 066	1 059	-7
Årsverk	3 830	3 944	4 062	4 158	4 215	57
Teknisk administrative	1 519	1 541	1 569	1 609	1 653	44
Vitenskapelige	2 325	2 403	2 492	2 549	2 562	13
- av dette rekruttering	855	878	938	943	921	-22
- av dette forskere	212	210	211	239	244	5
- av dette andre vitenskapelige	1 258	1 316	1 343	1 367	1 397	30

* Tall for publikasjonspoeng er ikke klar før 1. april.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Gjennomgangen av årets resultater gis etter rapporteringskrav satt av Kunnskapsdepartementet i tildelingsbrev og øvrige styringsdialog. Først gis en rapport på departementets styringsparametere i kapittel 3.1. Deretter gis status på ulike andre rapporteringskrav gitt fra departementet (3.2- 3.4). Kapittel 3.5 gir status for utviklingsavtalen mellom UiB og departementet, mens kapittel 3.6 inneholder en oversikt over interne resultatmål nedfelt i universitetets strategi.

3.1 KUNNSKAPSDEPARTEMENTETS STYRINGSPARAMETERE

SEKTORMÅL 1: KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

Andel bachelorgradskandidater som gjennomfører på normert tid (målt i prosent)

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid	35	37	35	38	41	44	54

UiB har de siste årene hatt en positiv utvikling i gjennomstrømmingen i bachelorutdanningene. Noe av dette kan sannsynligvis tilskrives en koronaeffekt, ved at flere studenter har valgt å gjennomføre studiene i lys av mangelen på andre muligheter.

Ved flere av fakultetene er gjennomføringen likevel bedret markant over flere år. For eksempel har Det samfunnsvitenskapelige fakultet i løpet av de siste kullene bedret andelen som fullfører studiet på normert tid med nesten 15 prosentpoeng. Dette har kommet etter en langsiktig satsing på studentnær oppfølging for å redusere frafall. Betydningen av tidlig sosial og faglig integrering, gode verktøy for å mestre overgangen til universitetet, tettere oppfølging og tilbakemeldinger underveis er noen av forholdene som ble identifisert å være essensielle med tanke på gjennomføring.

Siden 2017 er det også gjennomført gruppemottak av nye studenter for å hjelpe studentene i gang. Andre tiltak er forbedring av førstesemesterstudiet med flere obligatoriske øvelser og tilbakemeldinger, samt økt bruk av seminarer og seminarledere, som ofte også fungerer som mentorer for studentene det første året. Fakultetet har også regelmessige plenumsgjennomganger med instituttene for å se på resultater og dele erfaringer.

Andel mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid (målt i prosent)

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid	54	54	56	60	56	58	56

Andelen som fullfører mastergradsstudiet på normert tid er økt det siste året. Med unntak av en liten nedgang ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, har samtlige fakultet en stabil eller bedret gjennomføring fra året før.

Om lag 75 prosent av studentene som starter på et toårig masterprogram gjennomfører i løpet av 2-3 år. Frafallet er lavt, ca. 15 prosent, så utfordringen er i første rekke at noen studenter bruker litt lenger tid på å fullføre studiene.

I løpet av 2021 har 927 kandidater fullført en toårig mastergrad ved UiB, en økning på 12 prosent fra året før og det høyeste antallet noensinne.

Andel ph.d.- kandidater som gjennomfører innen seks år

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst.
Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år	65	71	69	64	74	71	68

Andelen ph.d.- kandidater som gjennomførte innen seks år etter opptak var i 2021 71 prosent.

Forskerutdanningen er preget av en kandidatgruppe med jevn kjønnsbalanse og høy andel utenlandske statsborgere. Av UiBs doktorgradskandidater i 2021 er 56 prosent kvinner, og 38 prosent er utenlandske statsborgere. Tall fra FS viser at kandidater som er rekrutterte fra utenlandske universitet har en noe sterkere gjennomstrømming enn norske.

I 2021 ble det avholdt 245 disputaser, tre mer enn i 2020. Antall registrerte kandidater i programmene var 1.558, 45 færre enn 2020.

Det har vært stor oppmerksomhet om korona- pandemiens betydning for gjennomføring, og en teori har vært at pandemien hadde særlig betydning for kandidater tidlig i ph.d-løpet. I en spørreundersøkelse fra våren 2021 svarte 88 prosent av respondentene at de var forsinket i noen grad i forskningen på grunn av korona-pandemien.

Andelen kandidater som rapporterte at de var forsinket er høyest blant respondentene som har vært ph.d.-kandidat eller postdoktor i 1-2 år. I denne gruppen rapporterte hele 93 prosent at de var forsinket i noen grad. Nærmere 2/3 rapporterte at datainnsamling eller kildearbeid har vært påvirket. På den positive siden rapporterte 90 prosent at de i noen eller stor grad har hatt tilfredsstillende kontakt med veileder gjennom perioden.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Skala 1-5)

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0

Resultater fra Studiebarometeret indikerer at studentene ved UiB i det store og hele er fornøyd med studieprogrammene de går på. Samlet gir UiB studentene skåren 4,0 på påstanden Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på. Dette er samme score som snittet i sektoren. Resultatet er likevel en nedgang fra tidligere år.

Hoveddelen av årets respondenter er studenter som ble tatt opp høsten 2020, og hele 43 prosent sier at alt eller nesten alt av undervisningen har foregått digitalt. Samtidig er studentene lite fornøyd med den digitale undervisningen som er gitt. Undervisningen er vurdert som mindre studentaktiv og mer passiviserende.

I kjølvannet av to år med nedstengning er studentenes tilfredshet med de fysiske læringsmiljøet lavere enn tidligere. Dette følges opp både i fagmiljøene og universitetets sentrale læringsmiljøutvalg.

Faglig tidsbruk per uke (timer) blant heltidsstudenter

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	35	35	34	35	33	34	34

UiB-studentene bruker i snitt 34 timer i uken på sine studier. Dette er om lag en time mer enn i 2020, men noe lavere enn i 2019. Økningen kommer i all hovedsak på organiserte læringsaktiviteter (forelesning, seminar i regi av UiB, etc.) ved de store disiplinfakultetene. Resultatet vurderes som en grad av normalisering etter at en del undervisning ved de samme fakultetene ble endret på eller avlyst som en følge av den første nedstengningen i 2020.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	1,6	1,5	1,6	1,9	1,3	1,2	0,8

UiB har gjennom hele pandemien holdt muligheten for utveksling åpen, men aktiviteten har naturlig nok vært lavere enn normalt. Stengte grenser, kanselleringer fra mottakende lærested og generell usikkerhet er blant hovedårsakene til nedgangen.

Det ble i det lengste arbeidet for at det skulle være mulig å gjennomføre utveksling til læresteder utenfor Europa, men etter en totalvurdering ble konklusjonen at slik utveksling ikke kunne tilbys våren 2021. Totalt har 227 studenter avsluttet et utreisende Erasmusopphold i løpet av 2021. Tilsvarende tall for innreisende studenter er 964.

UiB dekket opphold på innreisekarantenehotell for nye internasjonale studenter både vår- og høstsemesteret 2021. Studentene fikk tilgang til studentbolig hos Sammen etter avsluttet karantene. Det ble arrangert et digitalt velkomstprogram for studentene mens de var i karantene, og det ble tilbudt daglige digitale treffpunkt.

Selv om UiB i nasjonal sammenheng generelt har høy grad av utveksling, er variasjonen stor mellom studieprogrammene. Våren 2021 ble det derfor satt i gang en pilot for økt studentmobilitet for programmer med lite utveksling. Til sammen 14 studieprogram fra fem fakulteter meldte seg på, og har gjennom våren og høsten jobbet systematisk med kartlegging av problemområder og planlagt ulike tiltak for å få flere til å reise på utveksling.

Det er et stort behov i sektoren for en bedre IT-løsning for studentmobilitet, som også imøtekommer digitaliseringskravene fra Erasmus Without Papers. Per 2021 finnes det ingen standardiserte arbeidsmåter, og ulike prosesser og rutiner har utviklet seg lokalt over tid. UiB deltar i et prosjekt i regi av BOTT-samarbeidet om anskaffelse av tredjepartssystem for studentutveksling.

Antall publikasjonspoeng per FoU-årsverk*

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2020
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,6	1,5	1,6	1,5	1,6		1,3

* Tall for 2021 rapporteres med frist 1. april 2022

Publiseringspoeng per fagårsverk har de siste årene vært relativt stabilt på 1,5 -1,6. Publiseringspoeng for 2021 vil beregnes til rapporteringsfristen i april. Midlertidige tall fra Web of Science indikerer at antall artikler i internasjonale tidsskrift vil ligge på nivå med 2020.

Over tid har UiB hatt stabilt og høyt volum av vitenskapelig publisering, både sammenlignet med alle statlige institusjoner, og sammenlignet med BOTT-universitetene. UiB har strategiske mål om å styrke publiseringskvaliteten, målt ved siteringer i internasjonale rankinger og andel publisering på nivå 2.

Forskningsrådets indikatorrapport for 2021 viser at UiBs vitenskapelige publikasjoner har stort gjennomslag, med den høyeste siteringsfrekvensen nasjonalt og på et høyt nivå også internasjonalt.

I Leiden-rankingens beregninger av andel høyt siterte artikler¹ er UiB på nivå med UiO og nummer 7 i Norden. UiBs publikasjoner skiller seg ut i nasjonal og nordisk sammenheng ved å ha en svært høy andel publikasjoner med internasjonalt medforfatterskap. Resultater innen publisering blir nærmere omtalt under avsnitt om universitetets utviklingsavtale.

For øvrig er det en relativ liten andel av de tilsatte står for en stor del av publiseringsaktiviteten. Dette gjelder både ved UiB og ved sektoren for øvrig.

Verdien av Horisont 2020 kontrakter per FoU-årsverk

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Verdien av Horisont 2020 kontrakter per FoU-årsverk	9 738	9 302	16 405	9 882	5 198	14 895	

Kilde: 2014-2020, DBH, 2021 UiB LEAR/NIFU

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon er en svært viktig arena for UiB, både som kilde til ekstern finansiering av forsknings- og innovasjonsprosjekter, og fordi deltakelse i EU-prosjekter gir UiBs forskere stor merverdi i form av samarbeid med fremragende forskere, mulighet for nettverksbygging og tilgang til infrastruktur. EUs nye rammeprogram Horisont Europa, som løper fra 2021 til 2027, er nå i gang, og UiB har ambisjoner om å orientere seg bredt mot de ulike forskningsutlysningene som kommer.

UiB har i 2021 hatt svært høy uttelling på departementets styringsparameter. Den store økningen er i stor grad et resultat av tildelte prosjekter i 2020 som det først ble skrevet kontrakt på i 2021. Dette gjelder fem ERC-stipend samt tildeling av midler til MSCA-COFUND SEAS, som er den største kontrakten vunnet av UiB så langt.

¹ Andel publikasjoner blant de 10prosent mest siterte i verden, ikke fraksjonert

3.1.2 SEKTORMÅL 2. FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING

Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	75	-	79	1,6	-	-

NIFUs kandidatundersøkelser gjennomføres hvert annet år. Førrige kandidatundersøkelse ble gjennomført i perioden november 2021 til januar 2022 og resultatene fra undersøkelsen er først klare våren 2022.

Kandidatundersøkelsen som Sammen gjennomførte i samarbeid med UiB, HVL og NHH i 2020 viste at 93 prosent av masterkandidatene hadde relevant jobb ca. halvannet år etter at de var ferdig, en klar forbedring fra undersøkelsene i 2016 og 2018. En forklaring på utviklingen var en høyere grad av veltilpasning hos realistene. I 2016-undersøkelsen svarte 31 prosent av kandidatene fra Det matematiske- naturvitenskapelige fakultet, at de ikke hadde relevant jobb. Dette falt til 23 prosent i 2018-undersøkelsen, og videre til kun 7 prosent i 2020.

Det planlegges en ny kandidatundersøkelse i samarbeid med Sammen, HVL og NHH i løpet av 2023. Denne vil rette seg mot kullet som gikk ut i 2020.

Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk

Styringsparameter (tall i 1000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk	208	208	211	223	211	208	165

Inntekter fra forskningsrådsfinansierte prosjekt ble redusert fra 492 mill. kroner i 2020 til 485 mill. kroner i 2021. Dette tilsier et nivå på Forskningsrådsinntekter per faglige årsverk på kroner 209.000, om lag samme nivå som i 2020.

Nasjonalt ligger UiB over gjennomsnittet for alle universitet og høyskoler, men har i det siste tiåret ligget noe under nivået for de som henter mest midler i forhold til faglige årsverk (UiO og NMBU). UiB har et tydelig mål om å øke uttelling særlig i Forskningsrådets virkemidler for frie forskningsprosjekt.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk	117	129	130	147	143	152	166

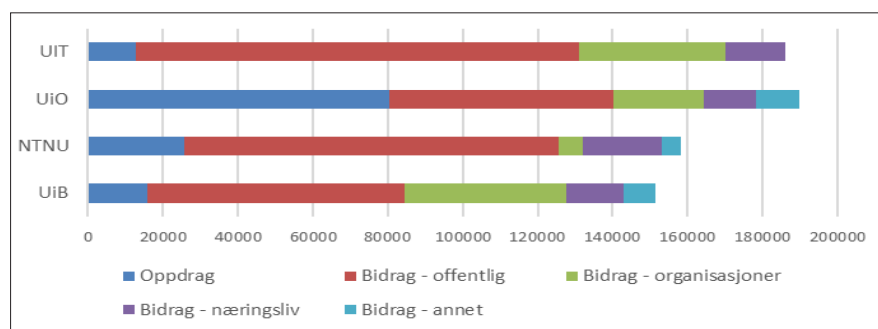
**Ikke inkludert gaver*

Over det siste tiåret har UiB hatt lavere inntekter enn de andre BOTT-universitetene fra andre kilder enn Forskningsrådet og EU. UiB hadde i likhet med flere andre institusjoner en viss nedgang i 2020, men denne er snudd til en økning på 6 prosent 2021. Beløpet er likevel lavere enn gjennomsnittet i sektoren.

Brutt ned på ulike finansieringskilder viser tallene at det særlig er inntekter fra offentlig sektor som har vært lavere enn andre aktører. Her har UiB hatt en vekst i inntekter på 23 prosent i 2021. Også inntekter fra næringsliv

har hatt en sterk vekst på 38 prosent. I forhold til andre universiteter har UiB en stor andel BOA-midler fra organisasjoner og stiftelser. En oversikt over kategorien andre BOA utgifter per årsverk er gitt i figur 1.

Figur 1. Bidrags- og oppdragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet. (Tall i 1000)

Andel forskningsinnsats i MNT-fag

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2019	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andel forskningsinnsats i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag)	42	-	42	-	42	-	-

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på disse, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. MNT-fag utgjør den største delen av UiBs forskningsvirksomhet, og omfatter flere av de mest framragende forskningsmiljøene og to av hovedsatsingsområdene til universitetet. Bare NTNU hadde en større andel MNT-fag i 2019, med 57 prosent. NTNU har en klar teknologiprofil, mens UiB har en profil mot naturvitenskap og matematikk.

3.1.3 SEKTORMÅL 3. GOD TILGANG TIL UTDANNING

Tabell 2. Kandidater på helse- og lærerutdanningene i 2021

Helseutdanning	Måltall	Kandidater
Klinisk ernæringsfysiologi	24	21
Farmasiutdanning MA	25	23
Medisinutdanning	164	147
Odontologiutdanning	45	38
Psykologi profesjonsutdanning	80	98
Tannpleierutdanning	30	26
Lærerutdanning	Måltall	Kandidater
Integrert MA 5 år	28	80
PPU og PPU-Y	211	101

I 2021 har det vært utfordrende å nå kandidatmåltallene innenfor flere av utdanningene, spesielt den praktisk-pedagogiske utdanningen. For å bedre resultatene er studieplasser omdisponert fra PPU og over til de femårige lektorprogrammene, der rekrutteringsgrunlaget er bedre.

I takt med at kullene på den femårige lektorutdanningen utvides til ca. 200 studenter årlig, bør det vurderes om fordelingen i måltall mellom 5LU og PPU justeres mens det totale måltallet på 239 opprettholdes. UiB kommer til å øke antallet lektorer som blir utdannet per år, men flere vil komme fra de integrerte lektorutdanningene.

UiB har ved flere anledninger påpekt urealistiske måltall innenfor medisinstudiet. Måltallet er fortsatt høyere enn antall studieplasser på kullet (160). I praksis innebærer dette at det skal være mulig å utdanne medisinstudenter uten basisfinansiering, uten noe frafall i løpet av utdanningen. Begge deler er urealistisk. Ser vi på gjennomføringen blant studentene på de siste kullene, er UiB (sammen med NTNU) institusjonen som har den høyeste gjennomføringen på normert + et år, (jf. tabell 3), men det er like fullt et frafall. I 2021 oppnådde 147 graf innenfor medisinerstudiet, mot et måltall på 160.

Tabell 3. Prosentandel gjennomført på normert tid + et år, medisinutdanning. Kull 2010-2014.

	2010	2011	2012	2013	2014
UiB	79	80	86	83	78
UiO	76	73	78	59	66
NTNU	81	82	75	83	81
UiT	71	66	67	70	71

Det er tidligere pekt på at måltallet for farmasiutdanningen er problematisk, siden denne utdanningen er etablert og drevet uten basisfinansiering av studieplasser. UiB er åpne for at utdanningen skal inngå i KDs dimensjonering, men da bør departementet også finansiere studieplassene. Også tannpleierstudiets måltall er satt for høyt ut fra kriteriene. Programmet har en opptaksramme på 31 plasser. Måltallet tilsier en studiegjennomføring på nær hundre prosent, som er urealistisk for et bachelorprogram.

UiB ser fram til en gjennomgang av bruken av kandidatmåltall slik det er skissert i Stortingsmelding 19 (2020–2021) Styring av statlige universiteter og høyskoler.

3.1.4 SEKTORMÅL 4. EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM

Antall studiepoeng per faglige årsverk

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Antall studiepoeng per faglige årsverk	320	332	334	330	349	368	427

Studiepoeng per faglig årsverk har økt noe de siste årene. Økningen gjenspeiler økt studentopptak og økt antall avlagte studiepoeng per student. Etter noen år med økning forventes denne utvikling nå å flate ut i årene framover.

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Styringsparameter	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Gj.snitt statlige inst. 2021
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	26,0	27,4	28,5	30,1	30,6	31,5	34,5

Når det korrigeres for ansatte i åremålsstillinger, slik det gjøres i KDs styringsparameter, er andelen midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger 13,1 prosent i 2021, mot 14,3 prosent i 2020.

Midlertidigheten i undervisnings- og forskerstillinger ligger i hovedsaken i forskerstillinger og i universitetslektorkodene. Utviklingen viser at nedgangen fortsetter innenfor forskerkategorien mens det går noe tregere innenfor lektorstillingene. Oversikter er gitt i tabell 4 og 5.

Tabell 4. Antall midlertidige forskerstillinger korrigert for åremål og bistillinger

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt	200	211	207	209	236	241
Midlertidig	185	176	141	110	106	92
Prosentandeler	93	83	68	53	45	38

Andel midlertidige forskere er redusert med til sammen 93 stillinger fra 2016 til 2021. Målt i antall utgjør forskerstillingene likevel 54 prosent av totalt antall midlertidige undervisnings- og forskerstillinger med 92 årsverk.

Midlertidige forskerstillinger er i hovedsak er knyttet til prosjekter med ekstern finansiering (69 av 92 årsverk), mens lektorstillingene i hovedsak er internt finansiert. (49 av 53 årsverk).

Tabell 5. Antall midlertidige lektorstillinger inkludert høyskolelærere korrigert for åremål

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt	88	97	111	108	114	114
Midlertidig	53	54	56	52	55	53
Prosentandeler	60	56	51	48	48	47

Andel av samlingen og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart

I tråd med UiBs utviklingsavtale med KD har UiB i flere år hatt fokus på regjeringens forventning om sikring av universitetets unike samlinger for historie, kultur og identitet. Prosjektet *Sikring av samlinger* har som formål å styrke sikkerheten rundt magasin og samlinger som inneholder vesentlige verdier.

Det er gjennomført risiko- og sårbarhetsvurderinger av samlingene til Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket. I disse gjennomgås behov for organisatoriske, fysiske og tekniske tiltak og er sentralt i arbeidet med det løpende sikkerhetsarbeidet knyttet til samlingene. Det er arbeidet med oppdatering av forvaltningsrutiner knyttet til samlingene, både når det gjelder intern og ekstern bruk. Målet med de organisatoriske sikkerhetstiltakene er å tydeliggjøre roller og ansvar for å forhindre tilsiktede og utilsiktede hendelser. Tiltakene er et viktig ledd i arbeidet med sikkerhetskultur ved UiB. I tillegg til risiko- og sårbarhetsvurderinger tilknyttet skallsikring, er det gjennomført en vurdering av risiki knyttet til vann- og klimaproblematikk i Universitetsbibliotekets magasin. Ved Universitetsmuseet ble det i løpet av 2021 igangsatt brannsikringstak i Juss-magasinet og Haakon Shetelings plass 10.

Det er stor oppmerksomhet på å sikre tilstrekkelig egnede lagrings- og magasinarealer. UiBs billedsamlinger befinner seg siden januar 2021 i nye moderne magasiner i biblioteket for humaniora. Det er etablert nytt depotmagasin for Universitetsbiblioteket i Damsgårdsveien. For Universitetsmuseet i Bergen er et nytt arkeologisk sentralmagasin blitt oppført i løpet av 2021 og vil stå innflytningsklart i februar 2022.

Prosjekter og prosesser innen sikring av samlinger vil ha stor oppmerksomhet også i 2022. Blant annet skal det arbeides med en permanent felles konserveringsløsning for Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket. Det skal også iverksettes nødvendige sikringstiltak knyttet til vann- og klimarisiki i Universitetsbibliotekets magasiner.

De arkeologiske middelaldersamlingene skal i løpet av 2022 flyttes fra Bryggens museum til det nye arkeologiske sentralmagasinet. Det er også igangsatt arbeid med å finne midlertidige konserveringslaboratorier for Universitetsmuseet.

Tabellene 6 og 7 gir en oversikt over tilstanden for sikring og bevaring av museets samlinger.

Tabell 6. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

Tilfredsstillende sikring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon 2022	Resultat	Ambisjon 2022
Skallsikring (%)	O	100	100	100	100
Tyverisikring (%)	O	100	100	85	85
Brannsikring (%)	O	100	100	100	100
Vannskaderisiko (%)	S	80	85	60	60
Rutiner og beredskap (%)	O	85	90	80	90
Totalt magasinareal (m2)	O	7 900	7 600	7 900	7 600
Brutto museums- areal eid (m2)		31 600	33 000	31 600	33 000
Brutto museumsareal leid (m2)		5 200	5 200	5 200	5 200

* Skallsikring er sikring mot innbrudd, tyverisikring er tiltak i utstillinger og magasiner som sikrer mot tyveri/hærverk (låser, alarmer m.m.).

**Arealall gjelder samlet for de to samlingene

*** I utgangspunktet er det uvanlig å regne beredskap/sikkerhet i prosent, med mindre det gjelder hvor mye av gjenstandsmassen det foreligger slike rutiner for. Siden det ved Universitetsmuseet foregår et kontinuerlig arbeid med å etablere rutiner og sikre beredskap for alle våre samlinger, tolkes her prosenten som grad opp mot fullstendig tilfredsstillende rutiner og beredskap. Når det anføres 50 prosent, betyr det altså at en har på plass noe, men ikke i tilstrekkelig grad.

Tabell 7. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Tilfredsstillende bevaring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon 2022	Resultat	Ambisjon 2022
Luftfuktighet og temperatur (%)	O	80	90	90	90
Lysforhold (%)	O	100	100	100	100
Aktiv konservering (%)	O	75	75	95	95
Preventiv konservering (%)	O	88	88	95	95
Andel digitalisering av objektene/samlingene (%)	O	95	97	80	82
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på web (%)	S	65	67	45	50
Totalt antall objekter/samlinger		1 472 000	1 473 000	2 185 000	2 190 000

3.2 MIDLER TIL OPPGRADERING AV FORSKNINGS- OG LÆRINGSAREAL

Kunnskapsdepartementets modell for midler til oppgradering av bygg ved de statlige selvforvaltende institusjonene har vært et godt bidrag til oppgraderinger av forsknings- og undervisningsareal ved UiB. Modellen har eksistert siden 2015 og UiB ser med bekymring på at modellen er vedtatt avsluttet fra og med 2022.

UiB har brukt tildelte midler tråd med KDs føringer, og i tråd med UiBs Masterplan. I 2021 fikk UiB tildelt midler til sammen 14 mill. kroner til oppgradering av læringsarealer ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet og Det juridiske fakultet. Ved Det juridiske fakultet er fellesareal og tidligere «PC- stuer» utviklet og bygget til studentaktive og attraktive studentarbeidsplasser. I tillegg oppgradering av auditorium igangsatt.

3.3 MIDLER TILDELT OVER ANDRE KAPITLER

UiB er tildelt midler over kap. 201 post 21 og kap. 226 til SLATE, 5,7 mill. kroner. Midlene brukes til utvikling og drift av senteret. Senteret er plassert ved Det psykologiske fakultet og senteret sender egen årsrapport til departementet.

Ytterligere mottar UiB 17,341 mill. kroner til Holbergprisen over kap. 289 post 51. Midlene rapporteres utenom årsrapporten etter krav fra departementet

I 2021 er UiB tildelt 0,6 mill. kroner over kap. 275.21 til partnerskap i lærerutdanningen, der det etableres flere universitetsskole- og partnerskolesamarbeid som tildelingen brukes inn mot. For å styrke arbeidet har UiB etablert et sentralt lektorsenter. Senteret skal gi lektorutdanningen en enhetlig representasjon innad og utad, et sammenhengende faglig og organisatorisk innhold og en bedret studieopplevelse. Gjennom tettere samarbeid med skolene skal lektorsenteret styrke praksisopplæringen og legge til rette for studentenes opplevelse av faglig sammenheng i profesjonsutdanningen.

UiB fikk tildelt 9,732 mill. kroner til pandemiltak for studenter. Midlene er fordelt ut til UiBs fakulteter med samme øremerking som den fra departementet. Selv om det er noen ulikheter mellom fakultetene i prioriteringer, har midlene i hovedsak blitt benyttet til følgende tiltak, i tråd med studentenes ønsker:

- Eksamensforberedende undervisning.
- Arbeid med studentmedvirkning.
- Styrking av bruk av undervisningsassistenter og mentorordning.
- Flere uformelle treffpunktarenaer hvor studentene kan stille faglige spørsmål.
- Særlige tiltak for masterstudentene høst 2021, som er på andre året og som frem til nå har hatt liten kontakt med medstudenter
- Særlige tiltak er rettet inn mot for bachelorstudentene i tredje semester høst 2021, som ikke har hatt et «vanlig» universitetssemester,
- Sosiale aktiviteter i samarbeid med fagutvalgene og studentmottak

3.4 SAMFUNNS- OG EFFEKTMÅL FOR BYGGEPROSJEKTER

Det sammensatte bygningsmiljøet i universitetsområdet, som består av byggekunst fra sist på 1700-tallet til i dag, har svært høy arkitektonisk- og kulturhistorisk verdi. Dette unike bygningsmiljøet gir særpreg til UiB, med Universitetsmuseet på Muséplassen som universitetets fremste symbolbygg.

I 2014 ble 36 UiB-bygninger, fordelt på 15 anlegg, fredet som del av Kulturdepartementets Landsverneplan for kunnskapssektoren. De utvalgte bygningene er del av fortellingen om UiB sin rolle i utvikling av kunnskapssektoren i Norge, hvor UiB blir beskrevet som Norges eneste byuniversitet. Intensjonen bak de statlige fredningene er å bevare, vise, formidle og sikre historiske- og arkitektoniske kvaliteter og sammenhenger gjennom videre bruk.

Som statlig byggherre er universitetet forpliktet til å sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at de kulturhistoriske verdiene ivaretas.² I Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold* blir staten videre påminnet om sitt særlige ansvar som eier og forvalter av kulturhistoriske bygg, og oppfordret til å være et godt forbilde i sin forvaltning og utvikling av eiendommene.

Det finnes flere eksempler på hvordan byggenes kulturhistoriske kvaliteter er videreføret sammen med nye løsninger gjennom omfattende vedlikehold og rehabilitering. Dette gjelder for eksempel restaurering av den gamle museumsbygningen til et sikkert bygg med attraktive utstillinger, modernisering og revitalisering av Geofysen til funksjonelle rammer for samlokalisering av klimaklyngen og restaurering av lysthuset Fastings Minde til et hjem for Holberg stiftelsen.

Med bakgrunn i Masterplanen for areal og handlingsplanen for infrastruktur åpnet UiB i 2021 et nytt bygg på taket av eksisterende Bygg for biologisk basalfag (BBB) i Jonas Lies vei 91b.

Visjonen for bygget er å lage en arena for oppstartsselskap og etablerte bedrifter i tett samarbeid med akademia, sykehus, investorer og relevante støttefunksjoner. For å sikre god koordinering med hensyn til utvikling av konseptet, dialog med eksterne interessenter og rammer for driftsmodell for inkubator, er det etablert en styringsgruppe med tre representanter hver fra Helse Bergen og UiB. Styringsgruppen rapporterer til Samarbeidsforumet mellom Helse Bergen og UiB.

Bygget skal huse oppstart- og inkubatorvirksomhet knyttet til medisinske og andre helsefaglige miljøer ved UiB og Helse Bergen. Alle areal som settes opp for å stimulere til innovasjon skal ha en multibruker tilnærming.

Nygårdshøyden 5 rehabiliteres og skal bli et fellesbygg for administrasjonen. Byggeprosjektet er en del av universitets satsing å utvikle en formålstjenlig, smidig og effektiv administrasjon gjennom programmet UiB Tjenesteutvikling. Programmet skal bidra til at administrasjonen er fremtidsrettet og innovativ, og har en utforskende tilnærming til oppgavene den skal løse. Gjennom fysisk samlokalisering av sentraladministrasjonen, bedre samordning av administrative tjenester med fakulteter og institutter, og ved utvikling av digitale løsninger, skal de administrative tjenestene gjøres mer tilgjengelig og relevant for ansatte og studenter.

Nygårdsgaten 5 vil være det første av universitetets bygg som får en Breeam -Nor sertifisering³.

² Riksantikvaren anbefalte i eget brev til UiB datert 23.11.2017 om at Masterplan for areal må sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at det ivaretar de kulturhistoriske verdiene i henhold til statlige forpliktelser, jf. kongelig res.

³ <https://byggalliansen.no/sertifisering/om-breeam/>

3.5 UTVIKLINGSAVTALEN

Dagens utviklingsavtale ble revidert i 2020 og utløper ved utgangen av 2022. Endelig rapport om måloppnåelse av avtalene vil dermed inngå i årsrapporten for 2022. En fellesnevner for målene i avtalen er at alle er viktige for å realisere universitetets strategi for perioden fram til og med 2022. For øvrig er det mål som bidrar til å tydeliggjøre UiBs profil og posisjon i sektoren. Avtalen er en integrert del av UiBs øvrige målstruktur.

3.5.1 UTVIKLINGSMÅL 1. UIB SKAL UTVIKLE FLERE LEDENDE FORSKNINGSMILJØ. ALLE FAKULTETENE SKAL HA FORSKNINGSMILJØ I VERDENSKLASSE OG FLERE FAGMILJØ AV HØY INTERNASJONAL KLASSE.

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter innenfor følgende områder:

- Økt antall ERC- tildelinger fra Horisont 2020 og i grunnforskningsprogrammene i Forskningsrådet
- Økt søknad og gjennomslag i de tematiske programmene i EU og Forskningsrådet
- Styrke publiseringskvaliteten

Deltakelse i EUs rammeprogram har vært et satsingsområde for UiB over lengre tid, og målet er ytterligere vekst over de neste årene. Et nasjonalt mål på 2,8 prosent returandel vil utgjøre et behov for en vekst på ca. 30 prosent for UiB i forhold til Horisont 2020.

I nasjonal sammenheng har UiB hatt høy uttelling i Horisont 2020. Målt i forhold til antall faglige årsverk i perioden har UiB hatt det nest høyest aktivitet. Samlet har UiB fått gjennomslag for prosjekter til en verdi av 98,1 mill. euro i EUs rammeprogram Horisont 2020, en vekst på 75 prosent i forhold til uttellingen i det syvende rammeprogrammet.

Tabell 8. Uttelling i Horisont 2020, totalt og per faglige årsverk

Institusjon	Mill Euro	€ per faglig årsverk*
UiO	175	7 035
UiB	98,1	6 450
NTNU	138	4 501
UiT	29,2	2 056

Det er en nedgang i antall søknader til EU i 2021 i forhold til 2020. Dette kan dels forklares med overgangen til et nytt rammeprogram og en rekke forsinkelser i offentliggjøringen av de første arbeidsprogrammene og utlysningene i Horisont Europa. I tillegg har flere av forskningsmiljøene som ville være aktuelle søkere til pilar 2 vært engasjert i krevende arbeid med å utvikle søknader om Sentre for fremragende forskning i 2020 og 2021. Pandemisituasjonen kan også ha medvirket til at det har vært en nedgang særlig i søknader til MSCA mobilitetsprosjekt, grunnet usikkerhet knyttet til mobilitet og opphold i utlandet.

Basert på søknadstallene i 2021 forventes en viss nedgang i nye kontrakter i 2022, tilsvarende nedgangen som UiB erfarte ved overgangen til nytt rammeprogram i 2014.

UiBs kontor i Brussel er en viktig del av universitetets innsats for å mobilisere til økt deltagelse i EUs rammeprogram og for å fremme UiBs synspunkter og synlighet på den europeiske arenaen. UiB er i løpet av 2021 blitt medlem av nyhetskanalen og medlemsnettverket Science Business, som gir økt synlighet for UiB i Brussel, og UniLion, som er et nettverk for universitetskontorer i Brussel.

ERC- tildelinger i Horisont 2020

Totalt oppnådde UiB 26 ERC-stipend i Horisont 2020, til en samlet kontraktsverdi på 66 mill. euro. Av ERC-stipendene var det tre Advanced Grants (AdG), 11 Consolidator Grants (CoG), 10 Starting grants (StG) og to Synergy grants (SYG), hvorav ett er koordinert av UiB.

Selv om tilslagsprosenten har vært tilfredsstillende, har søknaden til programmene vært moderat i forhold til andre store universitet i Norden. I 2021 ble det derfor utviklet nye virkemidler og det tilbys nå blant annet nå faglige mentorer for de som skulle søke et ERC i 2022. Tiltaket skal være en direkte støtte til forskerne, og avtalen med mentor kan brukes til tiltak som idéutvikling, veiledning, søknadsgjennomlesning med mer. I tillegg er øvrige støttetiltak som kurs, konsulenthjelp og individuell assistanse tilgjengelige for alle søkere.

De første fristene for utlysninger til ERC i Horisont Europa var for Starting og Consolidator Grant, henholdsvis i mars og april 2021. Her sendte UiB henholdsvis 13 og 8 søknader. Av disse ble to Starting Grant- og tre Consolidator Grant-søkere invitert til finalen. Resultatene fra Starting Grant ble kunngjort i januar 2022, og UiB fikk ingen tildelinger. Resultatene fra Consolidator Grant vil bli kunngjort i mars 2022. Søkerallet til Advanced Grants var lavt i 2021. Siden neste Advanced Grants frist er allerede i april 2022 valgte mange søkere å bruke mer tid til å utvikle en konkurransedyktig søknad.

Tabell 9. ERC søknader og tildelinger i Horisont 2020 (programperioden)

	Søknader	Prosjekt	Euro (1000)
HF	26	3	5 956
MN	62	11	31 442
MED	35	2	8 299
SV	40	6	9 995
PSYK	10	2	7 359
JUS	2	0	0
KMD	1	0	0
UM/ andre	8	2	3 500
TOTALT	184	26	66 551

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har klart størst søknadsaktivitet og deltagelse i ERC, fulgt av Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

I tillegg til ERC er også de andre programmene i pilaren for Excellent science svært viktige for UiB. Til sammen 99 av prosjektene UiB fikk innvilget i Horisont 2020 var innen programmet for fremragende forskning. I tillegg til de 26 ERC-prosjektene var det to FET-prosjekter (muliggjørende teknologi), 19 infrastrukturprosjekter og 51 mobilitetsprosjekter (Marie Skłodowska-Curie-stipend).

UiB fikk også en stor tildeling fra Horisont 2020 fra programmet MSCA COFUND til prosjektet SEAS. Dette er et femårig mobilitetsprogram som vil rekruttere 37 postdoktorer innenfor marin forskning for bærekraftig utvikling, og som finansieres av UiB og EU i fellesskap med til sammen 160 mill. kroner. Programmet har både innkommende og utgående mobilitet. Den første utlysningen hadde frist i oktober 2021, og de første postdoktorene vil bli ansatt våren 2022.

Grunnforskningsprogrammer i Forskningsrådet

Etter en svak uttelling i tildelingen av nye SFF i 2017 har UiB arbeidet målrettet for å forbedre søknadsprosessen fram mot den femte søknadsrunden for Sentre for fremragende forskning, SFF V. Ved søknadsfristen 18. november 2020 sendte UiB 25 søknader. Syv av disse initiativene ble invitert videre til andre søknadsrunde, med søknadsfrist 20. oktober 2021.

Tildelingene for SFF V vil bli kunngjort i august 2022.

Banebrytende forskning (FRIPRO)

UiBs forskere oppnådde i 2021 21 tilslag på prosjekter innen Forskningsrådets tradisjonelle FRIPRO-aktiviteter utenom fellesløftet (forskerprosjekt for fornyelse, mobilitetsprosjekt, unge forskertalenter): ti til matematikk, naturvitenskap og teknologi; åtte til medisin og helse og tre til humaniora og samfunnsvitenskap. Tildelt beløp har økt med over 20 prosent. UiB fikk ingen tilslag på mobilitetsprosjekter i 2021, men tre stipend til unge forskertalenter.

Etter omlegging av virkemiddelapparatet i Forskningsrådet er det utfordrende å sammenligne søknadsaktivitet bakover i tid siden selve søknadene ikke lenger blir merket til banebrytende forskning (FRIPRO) i det tilgjengelige analyse materialet.

Tabell 10. Søknader til Forskningsrådets forskerprosjekter

	Bevilget			Søknader
	Banebrytende forskning (FRIPRO)	Tematiske emner	Totalt	totalt
2020	18	14	32	276
Fornyelse	11	14	25	203
Internasjonalt mobilitetsstipend	4		4	24
Radikal nyskapende forskning				3
Unge forskertalenter	3		3	46
2021	26	13	39	279
Fornyelse	18	12	30	186
Internasjonalt mobilitetsstipend				14
Stort, tverrfaglig forskerprosjekt (fellesl)	5	1	6	34
Unge forskertalenter	3		3	45

Fellesløftet

UiB sendte til sammen 28 prosjektforslag til Forskningsrådets utlysning for store tverrfaglige prosjekt (fellesløft IV), hvorav fem fikk innvilget støtte. Støttebeløpene er på opptil 25 mill. kroner. I tillegg ble det sendt seks søknader på store tverrfaglige prosjekt utenom fellesløftet, der et prosjekt fikk tilslag.

Gjennomslag i tematiske programmer

Tematiske program i Horisont 2020/Horisont Europa

I tillegg til pilaren for Excellent science har UiB hatt bred deltakelse i pilaren for Societal challenges i Horisont 2020.

Tabell 11. Tildelte prosjekter fra EUs tematiske programmer

Program	NTNU	UiB	UiO	UiT
Industrial Leadership	33	5	17	3
Science with and for Society	8	6	8	1
Spreading excellence and widening participation	3	2	0	0
Societal Challenges	87	54	54	25
- ENERGY	29	5	4	1
- ENV	16	15	6	7
- FOOD	6	12	2	5
- HEALTH	15	17	23	8
- SECURITY	9	0	1	2
- SOCIETY	6	5	17	1
- TPT	6	0	1	1
Annet	0		3	0
Totalsum	131	67	82	29

Innenfor denne pilaren har UiB særlig hatt gjennomslag innen helse, etterfulgt av miljø (i hovedsak klima) og «food» (i hovedsak marinbiologi). De tematiske programmene er samarbeidsprosjekt som innebærer mindre finansieringsbeløp enn for eksempel ERC for hver enkelt deltaker. Samtidig er prosjektene svært viktige for å bygge nettverk, og kan bidra til å utvikle forskerkompetanse og kompetanse på å lede store konsortier. Hovedvekten av bidragene fra EU er innen UiBs tradisjonelle satsingsområder (klima, marin og globale utfordringer).

Selv om UiB har hatt relativt godt tilslag i en del programmer, både tematiske og andre, ligger resultatene noe under de største aktørene i Norden. UiB er nummer 17 i Norden i tilslag på forskningsmidler fra EU, og nummer 13 i tilslag på ERC-midler. Tall fra Forskningsrådet og EU indikerer at det er rom for større søknadsaktivitet. Dette gjelder særlig til unge forskertalent og ERC.

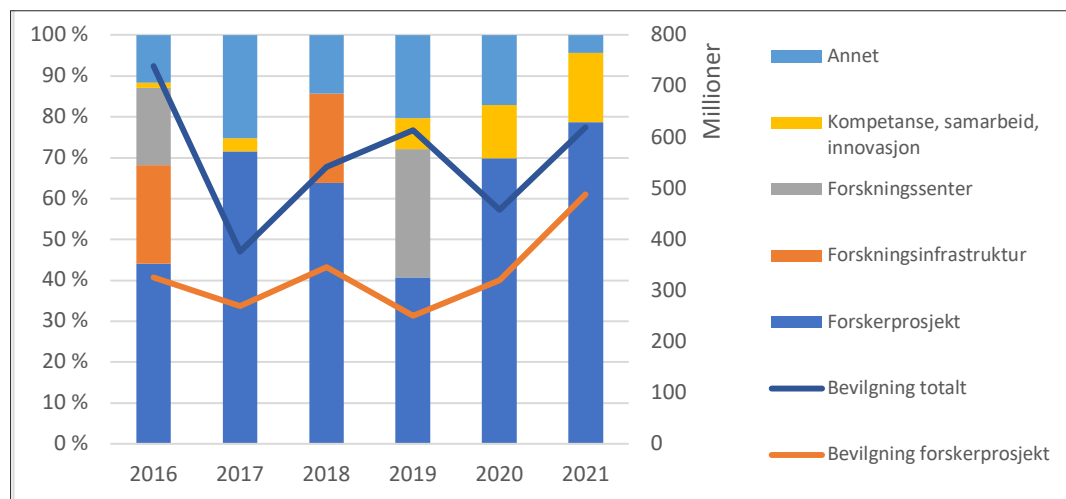
Tematiske aktiviteter/program i Forskningsrådet

Selv om programmer som støtter rent forskerinitierte prosjekt har størst betydning for vitenskapelige gjennombrudd, bidrar også tematiske programmer med spissede utlysninger til å flytte forskningsfronten for de fag og disipliner som er relevante for utlysningene. For UiBs vedkommende samsvarer flere tematiske prioriteringer i finansieringskildene med strategiske satsingsområder ved institusjonen. UiB bidrar i flere av disse.

Forskningsrådets omlegging av opplegg for utlysninger og søknadsbehandling har visket ut noe av forskjellene mellom tematiske utlysninger og frie forskningsmidler, ved at de samme søknadene kan vurderes for flere tema. Forskningsrådets oversikter gjør det derfor vanskelig å vurdere hvilke tema prosjektene har søkt på.

Tabell 10 foran viser at UiB totalt sendte 273 søknader til søknadstypen forskerprosjekt i 2021. I tillegg er det sendt til sammen 87 søknader på andre søknadstyper. Av forskerprosjektene fikk 13 søknader bevilgninger under tematiske virkemidler, jf. tabell 10.

Andre søknadstyper (arrangementstøtte, kompetanse og samarbeid, koordinering, mobilitet mm) ga 22 tilslag. Av slike søknader er det særlig kompetanse- og samarbeidsprosjekt som trekker opp finansiell uttelling med en økning på 77 prosent, fra 59 mill. kroner i 2020 til 104 mill. krone i 2021. Figur 2 viser samlet aktivitet fra Forskningsrådet i perioden 2016 – 2021 fordelt på søknadstyper.

Figur 2. Søknadstyper og totale kontraktverdier, Forskningsrådet

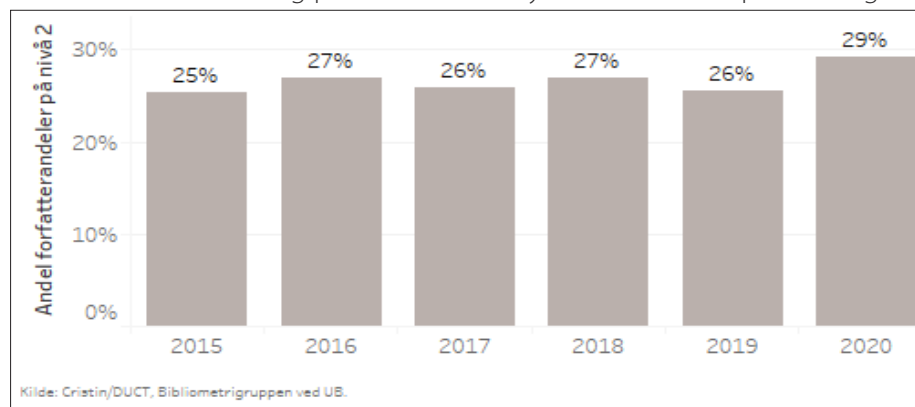
Styrke publiseringskvaliteten

Som en indikator for kvalitet benyttes her omfang av nivå-2-publiserings slik de er definert i Norsk publiseringsindikator (NPI) og siteringer.

Nivå-2-publiserings

Nivåinndelingen er riktignok basert på kvaliteten til publiseringskanalen og ikke den enkelte publikasjonen, men brukes her likevel som gyldig indikator, siden den er anvendt på makro nivå (hele UiB).

Stort sett holder UiB seg på et konstant høyt nivå for nivå-2-publiserings med rundt 26 prosent.

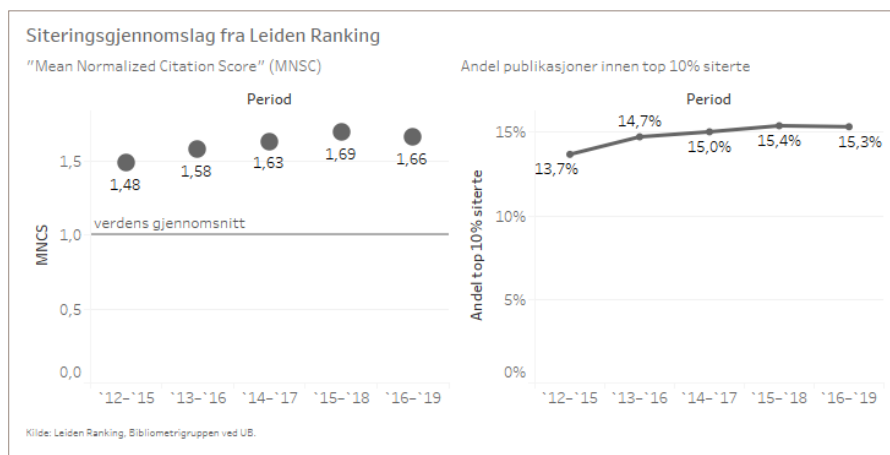

Figur 3. Relativ fordeling av forfatterandeler på nivå-2.

Siteringer

En annen måte å indikere kvaliteten på et vitenskapelig arbeid er å beregne hvor ofte arbeidet er blitt sitert i ettertid og således påvirket forskningen. Den anerkjente Leidenranking publiserer siteringsgjennomslaget for universitetene på årlig basis. Beregningene tar utgangspunkt i Web of Science (WoS) og verdiene for siteringsgjennomslaget er delt på det som er verdensgjennomsnitt for de ulike fagfeltene.

Verdier større enn 1 betyr at institusjonen er hyppigere sitert enn det som er vanlig på verdensbasis. UiB viser en siteringsgjennomsnitt (NMCS=1,66) som ligger 66 prosent over verdensgjennomsnittet. Tallene er basert på publikasjoner utgitt i perioden 2016 – 2019 og faghensynstall. Verdien er litt lavere enn året før, men fortsatt på et veldig høyt nivå og på toppen av de fire breddeuniversitetene i Norge. Det samme gjelder de topp 10 prosent mest siterte. Andelen publikasjoner i denne gruppen har holdt seg stabilt på vel 15 prosent

Figur 4. Siteringsindekser for UiB 2012- 2019

For å videreutvikle UiB som et sterkt forskningsuniversitet må man være bevisst på å utvikle gode vilkår for forskere og forskningsmiljø. Dette har vært utgangspunktet for prosjektet UiB FRAM som har gitt et kunnskapsgrunnlag for å utvikle rammer som understøtter forskning av høy kvalitet. Rapporten pekte på betydningen av tradisjonelle akademiske verdier som forskningsfrihet og kollegialitet som viktige betingelser, men dokumenterte også utfordringer knyttet til prioritering av vitenskapelige ansattes forskningstid som den viktigste barrieren for god forskning. Høsten 2021 er det iverksatt oppfølgingsprosjekt som skal se på modeller for organisering for økt sammenhengende forskningstid.

Et grunnleggende mål er å utvikle yngre forskertalent som kan drive forskningsfronten i framtiden. Karriereutviklingsprogrammet Momentum skal skape en tverrfaglig arena og inspirere til økt innovasjon og framragende faglig utvikling for UiBs beste forskningstalenter.

Totalt har 30 deltagere i programmet sendt 59 søknader til Forskningsrådet. Så langt har syv oppnådd prosjektstøtte, hvorav tre har fått støtte til forskerprosjekt for unge talenter. Totalt har åtte deltagere sendt 14 søknader til EU etter deltakelse i momentumprogrammet. Av de sendte søknadene var seks til ERC og tre til FET (Future and Emerging Technologies). Tre deltagere har mottatt Trond Mohn Starting Grant etter deltakelse.

Forskningsrådets fagevalueringer gir gode innspill til arbeidet med forskningskvalitet. I 2021 ble en evaluering av den rettsvitenskapelige forskningen i Norge gjennomført.

Etter evalueringskomiteens oppfatning er kvaliteten på forskningen som er publisert av de vitenskapelig ansatte ved UiB er generelt god, og at den helt klart befinner seg i toppsjiktet blant de evaluerte institusjonene i JUREVAL. Komiteen trekker også fram at ph.d.-stipendiatene ser ut til å være godt integrert i forskningsmiljøene. Komiteens viktigste anbefalinger er at antallet forskergrupper reduseres, at fakultetet prioriterer én eller to større søknader om finansiering, og at forskerlinjen gjøres permanent.

Oppsummering utviklingsmål 1

UiBs virksomhet skal være tuftet på klassiske idealer som akademisk frihet, kritisk tenkning og nysgjerrighetsdrevet forskning. Derfor er det vesentlig målene om godt gjennomslag i ERC, FRIPRO og andre programmer for fri forskning som har forskningskvalitet som det viktigste kriteriet for tildeling nås, og at UiBs forskning blir publisert i kanaler som treffer de fremste forskningsmiljøene i verden innenfor sine fagfelt.

De operasjonelle målene i utviklingsavtalen indikerer at UiB holder et stabilt nivå. Innen EU-finansiert virksomhet har UiB hatt en god utvikling og holder et høyt nivå nasjonalt. Det er likevel vært en nedgang både i antall søknader og tildelte prosjekt i 2021.

En nordisk sammenligning viser at det er utfordrende å løfte virksomheten til det høyeste nordiske nivået. Noen miljøer gjør det veldig bra, utfordringen er å engasjere hele universitetets fagbredde. Derfor har UiB truffet flere tiltak, blant annet gjennom konkrete måltall og jevnlig oppfølging av arbeidet med ERC på fakultetene. Prosjektet UiB FRAM som har gitt et kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle rammer som understøtter forskning av høy kvalitet. Gitt fortsatt stor bevilgninger i Horisont Europa programmet vil UiB øke sine ambisjoner for uttelling av antall ERC- stipend.

Oversikt i kapittel 3.1.2 viste at regnskapsført aktivitet finansiert av Forskningsrådet har vært synkende de siste årene. I 2021 har det imidlertid vært en økning i kontraktsverdien for nye prosjekter. Dette kan gi grunnlag for økt aktivitet i årene framover.

Gjennomslag for unge forskertalenter er imidlertid en utfordring. Det er behov for å vurdere ytterligere tiltak for økt gjennomslag i eksellensprogram for unge forskere, ikke bare i forhold til Forskningsrådets virkemidler, men også innen ERC starting grants. Videreutvikling av universitetets karriereutviklingsprogrammer vil i den sammenheng være viktige virkemidler.

Betydelig økt konkurranse fra nye aktører både nasjonalt og internasjonalt skaper utfordringer og muligheter. Det stiller store krav til økt kvalitet i søknader, rekruttering, publisering, forskningsinfrastruktur og alle aspekt ved forskningsvirksomheten.

I flere internasjonale rankinger scorer UiB høyt på ulike siteringsindekser. Også Indikatorrapporten 2021 viser at UiB er blant de mest siterte UH-institusjonene i Norge.

3.5.2 UTVIKLINGSMÅL 2. UIB SKAL HA EN INTERNASJONALT LEDENDE POSISJON INNENFOR UNIVERSITETETS STRATEGISKE FORSKNINGSFELT MARIN, KLIMA OG ENERGIOMSTILLING OG GLOBALE SAMFUNNSUTFORDRINGER

Måloppnåelsen innenfor satsingsområdene vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall innenfor følgende områder:

- Økt finansiering innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer, med særlig fokus på Horisont 2020, Forskningsrådet og andre eksterne kilder:
- Økt antall siteringer innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

- Økt samfunnsrelevans og samfunnsbidrag, knyttet spesielt til FNs bærekraftsmål.
- Videreutvikling av studieprogrammer innenfor universitetets strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

Økt finansiering innenfor satsingsområdene

Selv om fri og nysgjerrighetsdrevet forskning er bærebjelken i UiBs vitenskapelige virksomhet, er universitetet også opptatt av å bygge aktivt opp rundt fagmiljø der UiB har lange tradisjoner og høyt internasjonalt nivå. UiB skal også følge opp regjeringens langtidsplan for forskning, og bidra særlig til FNs bærekraftsmål i agenda 2030. UiBs styre valgte i strategien for 2016 - 2022 å peke på klima og energiomstilling, marin vitenskap og globale utfordringer som strategiske satsinger for universitetet.

Ifølge UiBs regnskaper er rundt 1/3 av BOA-aktiviteten knyttet til et av de tre satsingsområdene. Her framstår «globale samfunnsutfordringer» som det største, muligens knyttet til helseprosjekt som inngår i aktivitetene i denne gruppen.

Tabell 12. Satsingsområdenes andel av UiBs totale BOA inntekter

	Andre	EU	NFR	Totalt
Globale samfunnsutfordringer	9	20	14	13
Klima og energiomstilling	7	21	12	11
Marin forskning	6	7	12	9

Flere av satsingene overlapper med nasjonale satsingsområder i regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning samt prioriteringer i EUs rammeprogram for forskning.

UiB har utviklet et eget prosjektinformasjonssystem – preaward, som ble etablert i 2018. Systemet skal gjøre det mulig å følge strategiske satsinger over tid, og er knyttet til økonomisystemet. På grunn av overgang til DFØ var det nødvendig å utvikle en ny preaward applikasjon. Det er investert i programvareløsning, men i lys av utfordringene med å etablere selve økonomisystemet har implementering blitt utsatt.

Rapporteringen av satsingsområdene er i det følgende derfor basert på uttak fra Forskningsrådets prosjektbank og åpne søknadsdatabaser.

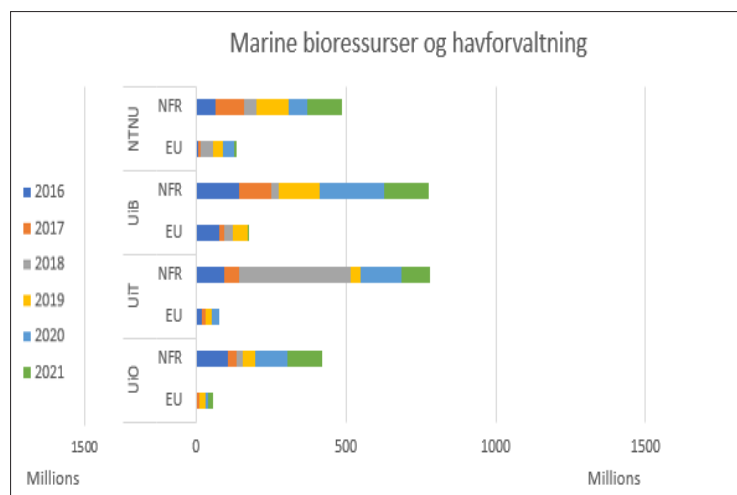
Marin forskning

Marin forskning er del av det prioriterte fagområdet for havforskning i regjeringens langtidsplan. Av de målte forskningsfeltene innen satsingsområdet ligger UiBs styrke i marine bioressurser og havforvaltning. Sammen med UiT har UiB den største aktiviteten innenfor dette feltet blant universitetene, der Arven etter Nansen er det største enkeltstående prosjektet som er etablert de siste ti år. Prosjektet koordineres av UiT, men UiB har en stor andel av bevilgningene i prosjektet.

Et annet viktig prosjekt for UiB er MSCA Cofound-prosjektet SEAS. Dette er et femårig mobilitetsprogram som vil rekruttere 37 postdoktorer innenfor marin forskning for bærekraftig utvikling, og som finansieres av UiB og EU i fellesskap med til sammen 160 mill. kroner. Programmet har både innkommende og utgående mobilitet. Den første utlysningen hadde frist i oktober 2021, og de første postdoktorene vil bli ansatt våren 2022.

UiB er en sentral aktør innen marin forskning i Norge. I forskningsrådets oversikter over tildelinger til havforskning relatert til regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (LTP), kommer UiB høyt opp både i totalt tildelte beløp og i forhold til institusjonsstørrelse. Av universitetene er NTNU den største aktøren målt etter tildelte midler, i stor grad knyttet til maritim teknologi.

Innen langtidsplanens satsing på delområdet marine bioressurser og havforvaltning har UiB hatt den største tilgangen på nye midler både fra Forskningsrådet og EU i perioden 2016-2021, jf. figur 5. I oversikten under inngår ikke SEAS Cofund i EU-midler for 2021, siden de første tilsettingene skjer i 2022.

Figur 5. Prosjektmidler fra Forskningsrådet og EU midler til forskning på hav marine bioressurser og havforvaltning 2016 – 2021

Forskningsrådets prosjektstatistikk har enkelte svakheter. I egne prosjekt oppgir Forskningsrådet bare totale prosjektbeløp og tildeler disse midlene til koordinatorinstitusjon i samarbeidsprosjekt, ikke til hver enkelt institusjon i konsortiene. Flaggskipprosjektet Arven etter Nansen, som startet i 2018, blir følgelig i sin helhet ført på UiT, selv om mange institusjoner (særlig UiB og NORCE) har store andeler i prosjektet. For EU-prosjekt benyttes også totale prosjektbeløp i nedlastede data, og her legges beløpet på alle medlemmer i et konsortium.

Internasjonalt rangerer UiB som nummer 10 i verdien på ARWU (Shanghai-rankingen) sin disiplinranking innen oseanografi, som er relevant både for klima og marin forskning. Ut fra rankinger og prosjekttildelinger er det naturlig å konkludere med at UiB har hatt tilfredsstillende resultater de senere år.

Høsten 2021 var det oppstart for EU-nettverket Ocean of opportunities, som koordineres av UiB. Nettverket har geografisk tyngdepunkt på Vestlandet, med kunnskapsklyngen Energiomstilling Vest i en sentral rolle. Det skal mobilisere til flere EU-søknader innen forskning og innovasjon i havnæringene gjennom Horisont Europa-programmet, og har fått tildelt finansiering for tre år fra Forskningsrådet.

Seilskipet Statsraad Lehmkuhls One Ocean-ekspedisjon vil synliggjøre universitetets marine forskning. I løpet av 20 måneder skal skipet seile 55 tusen nautiske mil og besøke 36 havner over hele kloden. One Ocean Expediton er en del av FNs Havtiår. Målet er å skape oppmerksomhet og dele kunnskap om havets viktige rolle for en bærekraftig framtid i et globalt perspektiv. Statsraad Lehmkuhl er omgjort til et moderne forskningsfartøy og samler inn vitenskapelige data om havet under hele ekspedisjonen. De avanserte instrumentene måler blant annet nivåer av CO₂, mikroplast, havforsuring, forsøpling og temperaturer i havet.

Klima og energiomstilling

Også klima og energiomstilling inngår i regjeringens og EUs satsingsområder. UiB har hatt sterke fagmiljø innen feltet over lang tid, særlig innen geofysikk og meteorologi. Siden 2002 har mye av aktivitetene vært knyttet til Bjerknessenteret, som inngikk i den første runden med SFF-tildelinger. Senteret drives i partnerskap med NORCE, Nansensenteret for fjernmåling og Havforskningsinstituttet.

I tillegg til den høye rangeringen av UiBs oseanografimiljø, rangerer UiB også høyt på geovitenskap (50-75), atmosfærevitenskap og naturgeografi, begge i kategorien 76-100 i Shanghairankingens fagrangering. UiB er rangert som nummer 19 i Times Higher Educations Impact ranking for SDG 13, Climate action.

UiB hadde i 2021 en god vekst i tildelinger fra forskningsrådet til nye prosjekter innen klima, polar og miljø, og ble blant annet tildelt ett av Forskningsrådets tre store tverrfaglige forskerprosjekt som ble fordelt utenom fellesløftet.

I perioden 2016-2021 har prosjekter ledet av UiB, NTNU og UiO hatt tilnærmet lik uttelling i årlige bevilgninger fra Forskningsrådet. Bare UiT har hatt større gjennomslag i nye bevilgninger, men i denne statistikken inngår midler til Arven etter Nansen-prosjektet der UiB er en stor partner.

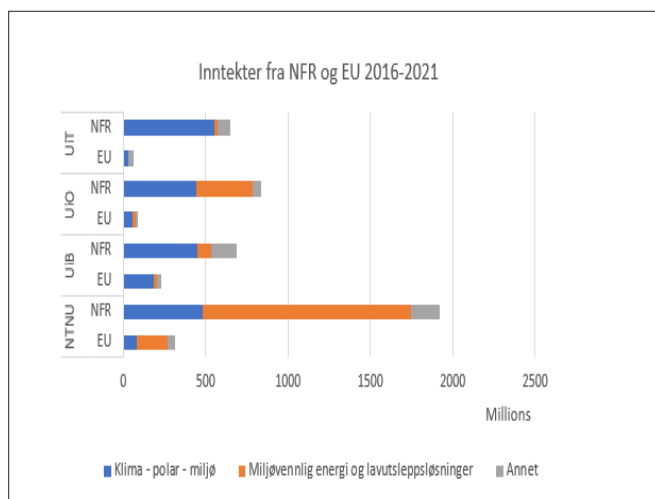
NORCE, som er blant UiBs partnere i Bjerknessenteret, har tilnærmet like tildelinger som UiB, UiO og NTNU, noe som viser at Bergensmiljøet har lyktes med å tiltrekke seg betydelige midler til banebrytende forskning.

Mens UiB har sin særlige styrke innen naturvitenskapelige problemstillinger knyttet til klima, har store deler av de nasjonale og internasjonale investeringene i klimaforskning retter seg mot teknologi.

Selv om mye av klimaforskningen ved UiB har røtter i naturvitenskap, har den faglige bredden i virksomheten økt de senere år, blant annet med etableringen av Center for Climate and Energy Transformation ved SV-fakultetet (2016) og kunnskapsklyngen Energiomstilling Vest.

I tillegg til finansiering fra forskningsrådet og EU, har Trond Mohn stiftelse bidratt med betydelige midler til klimaforskning ved UiB, blant annet ved etableringen av prosjekt for klimavarsling ved Bjerknessenteret, etableringen av CET og annet.

Figur 6. viser tildelinger fra Forskningsrådet og EU innenfor området klima, miljø og miljøvennlig energi 2016-2021.

Figur 6. Prosjektmidler fra Forskningsrådet og EU 2016- 2021, klima, miljø og miljøvennlig energi

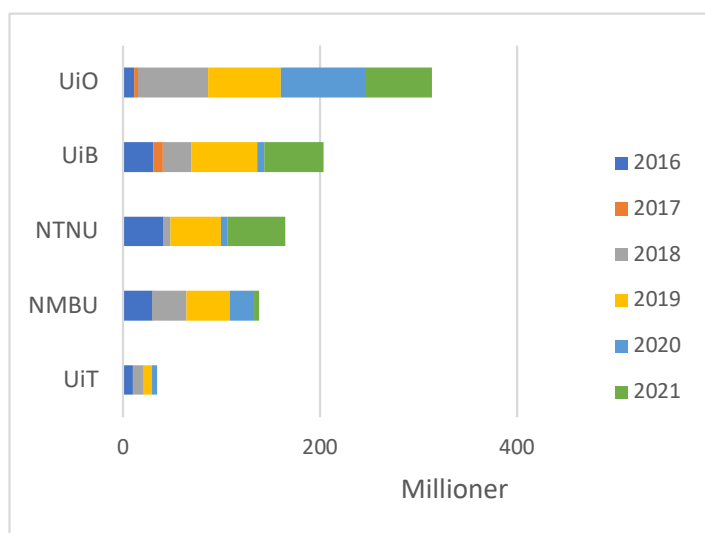
Globale samfunnsutfordringer

Satsingsområdet Globale samfunnsutfordringer er delt i tre tema: helse, migrasjon og ulikhet. Satsingen bygger på langvarig forskningsinnsats innen utviklingsforskning og samarbeid med det globale sør, og er forankret i FNs bærekraftsmål og overordnede satsingsområder i EU. UiBs SFF innen global mødrehelse (CISMAC) er en sentral del av satsingen, som i tillegg omfatter en rekke sentre og fagmiljø ved de fleste av UiBs fakulteter.

Pandemisenteret, som ble etablert i 2020, har gjort et omfattende utadrettet arbeid gjennom 2021, og synliggjort UiBs forskning og kompetanse gjennom pandemien. TMS er involvert i en rekke sentre og prosjekt ved UiB og Helse Bergen og har engasjert seg sterkt i bidrag til pandemirelatert forskning i samarbeid med Forskningsrådet. Pandemisenteret er lokalisert i Alrek helseklynge.

I 2021 har UiB gjort et stort arbeide med oppstart av 13 prosjekter i NORHED II-programmet, for å etablere gode rammer for samarbeidet med institusjonene i sør i et krevende internasjonalt klima. Prosjektene har en samlet bevilgning på kr. 250 mill.

I motsetning til de øvrige satsingsområdene overlapper dette området ikke like direkte med de nasjonale satsingsområdene i regjeringens langtidsplan. Et assosiert felt er likevel langtidsplanens deltsatsing på global utvikling, ulikhet og demokratibygging. I perioden 2016-2021 har UiB blitt tildelt forskningsrådsprosjekter for rundt 230 mill. kroner innen fagområdet, med en god uttelling de siste to årene. Spesielt for dette feltet er at Christian Michelsens Institutt (CMI) er den tredje største aktøren nasjonalt, med høyere uttelling enn UiB. CMI er lokalisert på UiBs campus og en nær samarbeidspartner med samfunnsvitenskapelige, juridiske og humanistiske fagmiljø.

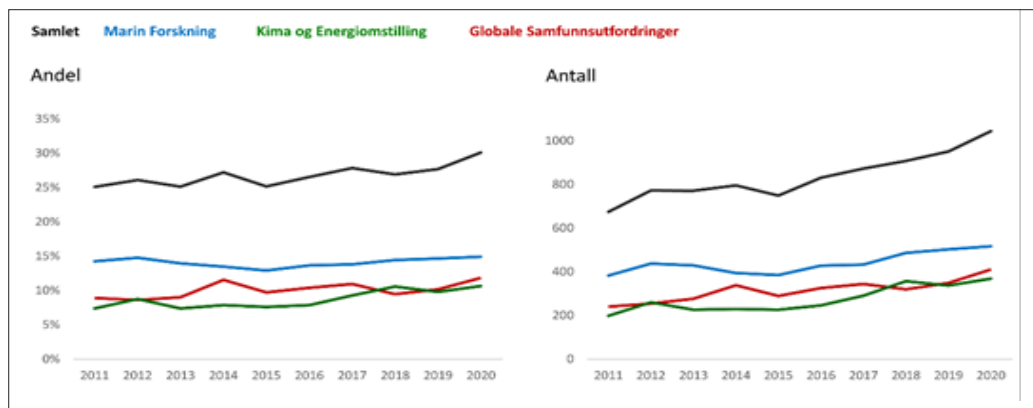

Figur 7. Prosjektmidler fra Forskningsrådet 2016 – 2021, Global utvikling, ulikhet og demokratibygging

UiB hadde høyt gjennomslag i forskningsrådets Globvac-program (global helse og vaksine-forskning). Programmet utløp i 2020, men flere av prosjektene er fremdeles aktive. I perioden 2016-2021 hadde UiB klart høyest uttelling av universitetene, med koordinatorsansvar for 20 prosjekter til en verdi av 143 mill. kroner, 50% av midlene i programmet i perioden.

Publisering og sitering innenfor områdene Marin Forskning, Klima og Energiomstilling og Globale Samfunnsutfordringer

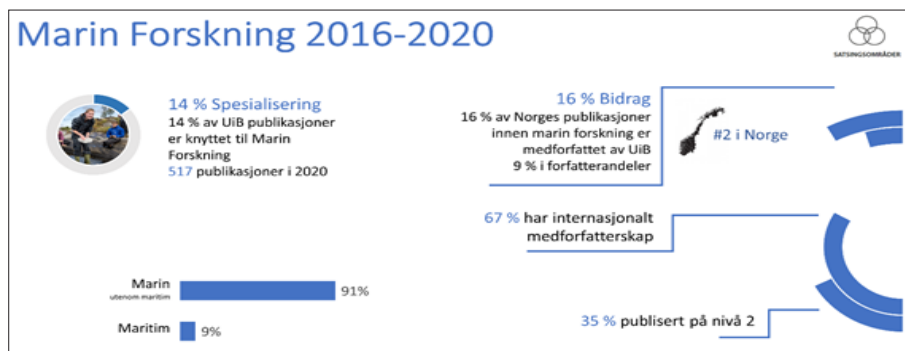
En oppdatering av den bibliometriske kartleggingen av UiBs satsningsområder viser at andelen publikasjoner ved UiB som er knyttet til ett av de tre satsningsområdene ligger i 2020 på 28 prosent, dette tilsvarer 1.044 publikasjoner og representerer en relativ økning på fem prosent over en tiårsperiode. Generelt publiseres det mest knyttet til satsingen Marin Forskning (14 prosent), etterfulgt av Globale Samfunnsutfordringer (11 prosent) og Klima og Energiomstilling (10 prosent).

Figur 8. Andel og antall publikasjoner knyttet til UiBs satsningsområder

Marin Forskning

Figur 9 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB knyttet til Marin Forskning.

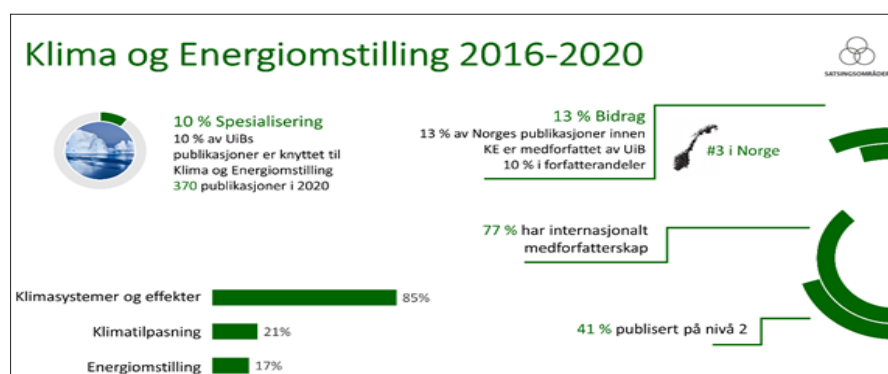

Figur 9. Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet ved UiB knyttet til Marin Forskning 2016 -2020. (Datagrunnlag: Cristin og Web of Science).

I perioden 2016- 2020 er 14 prosent av UiBs vitenskapelige publikasjoner koblet til marin forskning. Dette utgjør om lag 16 prosent av publikasjonen innenfor dette feltet i Norge. Prosentandel nivå 2 publisering ved UiB er også høyere innenfor marin forskning (35 prosent) enn ellers ved institusjonen (27 prosent). Andel med internasjonalt medforfatterskap utgjør 67% for perioden og 70% i 2020.

Klima og Energiomstilling

Figur 10 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB innenfor Klima og Energiomstilling.

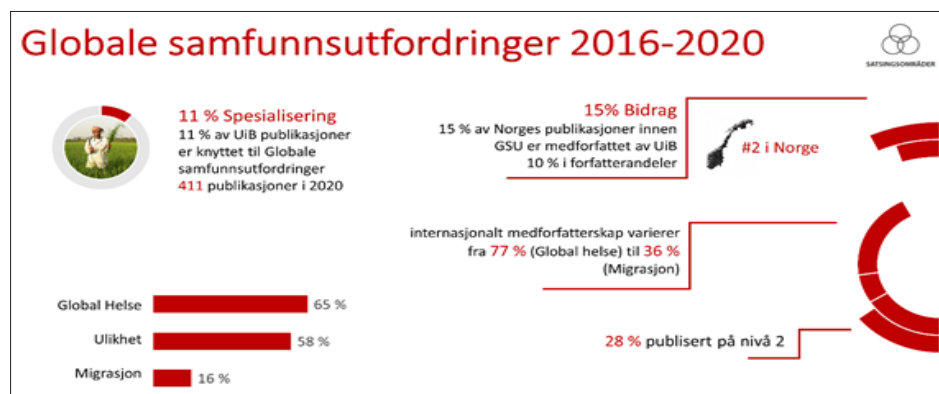

Figur 10. Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet innen Klima og Energiomstillingen ved UiB, 2016-2020

I perioden 2016- 2020 er 10 prosent av UiBs vitenskapelige publikasjoner koblet til klima og energiomstilling. Dette utgjør om lag 13 prosent av publikasjonen innenfor dette feltet i Norge. Prosentandel nivå 2 publisering ved UiB er også høyere innenfor klima og energiomstilling marin forskning (41 prosent) enn ellers ved institusjonen (27 prosent). Andel med internasjonalt medforfatterskap utgjør 77% for perioden.

Globale samfunnsutfordringer (GSU) ved UiB

Figur 11 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB knyttet til Globale samfunnsutfordringer.

Figur 11. Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet ved UiB knyttet til Globale samfunnsutfordringer 2016-2020

I perioden 2016- 2020 er 11 prosent av UiBs vitenskapelige publikasjoner koblet til globale samfunnsutfordringer. Dette utgjør om lag 15 prosent av publikasjonen innenfor dette feltet i Norge. Prosentandel nivå 2 publisering ved UiB 28 prosent i perioden. Internasjonalt medforfatterskap varierte mellom de ulike feltene under dette satsningsområdet, fra 77 prosent innen globale helse til 36 prosent innen migrasjon.

Samfunnsrelevans og samfunnsbidrag, knyttet spesielt til FNs bærekraftsmål

I 2021 skal det rapporteres på FNs bærekraftsmål i eget kapittel i årsrapporten, se kapittel 4.3.

Videreutvikling av studieprogrammer innenfor universitetets strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

Satsingsområdene til UiB favner om svært mange av studieprogrammene, og de fleste av fakultetene. Kvalitetssikringssystemet sørger for at både program og emner evalueres jevnlig. Innen bærekraft er det opprettet en serie emner på alle nivå, fra bachelor til PhD. I 2022 har nærmere 600 studenter gjennomført slike emner.

«SDG200: Hav, klima, samfunn» er et semesteremne i bærekraft og et helt nytt tverrfaglig emne ved UiB. Emnet skal første gang gjennomføres i månedene mai til august 2022 om bord på Statsraad Lehmkuhl, mens skipet seiler over Stillehavet fra Valparaíso til Palau. Kursets omfang er planlagt til å være 30 ECTS, og undervisningen vil foregå på engelsk.

Hovedtemaene på kurset er:

- Hav og hvordan vi kan bruke og verne havet slik at vi bidrar til bærekraftig utvikling som skissert i Agenda2030, derunder SDG14 Liv under vann, men også andre bærekraftsmål som er relevant for hav.
- Klima og forståelse av de underliggende fysiske prosessene som styrer klimavariasjon på ulike tidsskalaer, samt konsekvensene klimaendringer har for samfunnet, og SDG13 Stoppe klimaendringene
- Samfunn og bærekraftsutfordringer sett i sosial, kulturell, og juridisk kontekst, inkludert i stillehavsområdene. Gjennomgående vil vi ha som mål å hjelpe studentene til å se det store bildet og sette sammen kunnskap fra forskjellige fagdisipliner.

Kurset er i høyest grad aktiv læring hvor studenten selv har en sentral rolle. All vurdering vil være gjennomført når studentene går av på Palau i slutten av august.

Oppsummering utviklingsmål 2

Universitets strategiske satsinger er basert på langvarig forskningsinnsats og med bidrag fra ulike fagtradisjoner knyttet til tematiske områder med stor samfunnsrelevans. Oversikter viser også at satsingsområdene utgjør en omfattende andel av UiBs ressurser, både i form av eksternt finansierte prosjekter og publisering. Bibliometriske analyser innenfor satsingsområdene viser også at andel nivå 2 publisering er høyere her enn universitetets øvrige områder.

Satsingsområdene til UiB favner om svært mange av studieprogrammene, og de fleste av fakultetene. Innen bærekraft er det opprettet en serie emner på alle nivå, fra bachelor til PhD. I 2022 har nærmere 600 studenter gjennomført slike emner.

3.5.3 UTVIKLINGSMÅL 3. UIB SKAL STYRKE UTDANNINGSKVALITETEN

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Andel kandidater med utvekslingsopphold som del av sin grad
- Økt gjennomstrømming i studieprogrammene
- UiB skal øke sin deltakelse og uttelling i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet
- Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene
- Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet ved å:
 - Tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse
 - Samarbeid om opplæring av praksisveiledere
 - Samarbeid om forskning og utviklingsarbeid (FoU) og videreutdanningstilbud

Andel kandidater med utvekslingsopphold som del av sin grad

Tallene for 2021 viser kraftig nedgang i andelen kandidater som har vært på utveksling i løpet av graden eller studietiden. I hovedsak er det snakk om at bachelorkandidater som gikk ut i 2021 ikke har hatt mulighet til å reise ut etter nedstengningen i mars 2020. Kun 10 prosent har vært på utveksling, mot 20 prosent for kullet før. En viktig årsak er at utvekslingsopphold som oftest legges til de siste semestrene av studietiden, og det er derfor ikke mulig å utsette dette dersom normal studieprogresjon skal opprettholdes. Samtidig er det vanskeligere å tilpasse utveksling i et masterprogram, noe som betyr at en del studenter har mistet muligheten de hadde til å innlemme et utenlandsopphold i studieløpet.

Tabell 13. Prosentandel kandidater med utvekslingsopphold

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utveksling som del av graden	23	21	20	19	20	10
Utveksling i løpet av studietiden	30	27	25	25	26	15

Økt gjennomstrømming i studieprogrammene

Det høye frafallet blant nye bachelorstudenter i løpet av det første studieåret har vært en viktig faktor som har holdt gjennomføringen nede. I løpet av de siste årene har denne andelen gått ned ved de fleste av disiplinfakultetene.

Tabell 14. Prosentandel bachelorstudentene som slutter på studieprogrammet i løpet av første studieår. (Startkull 2016 - 2020)

Fakultet	2016	2017	2018	2019	2020
HF	39	39	44	41	39
SV	40	32	35	28	30
MN	31	30	31	27	23
PS	30	34	27	25	25
UiB Totalt	35	33	35	30	30

En undersøkelse blant nye studenter høsten 2020 viste at 77 prosent av studentene planla å fullføre studiet de startet på, mens 17 prosent var usikre. Hele 95 prosent så for seg å følge normert studieprogresjon det første året, og den indre motivasjonen var viktigst. Interesse for faget og det å bygge kunnskap innenfor et interessefelt var de påstandene studentene kjente seg best igjen i.

Undersøkelsen viste samtidig utfordringer om representativitet og tolkning av data. Av de som svarte på undersøkelsen, har 70 prosent fullført og bestått 60 studiepoeng (eller mer) i løpet av høsten 2020 og våren 2021. Tilsvarende andel for de som ikke svarte er 47 prosent. Det er også en betraktelig høyere andel studenter som ikke har produsert et eneste studiepoeng (nullytere) blant de som ikke svarte (17 prosent, mot 3 prosent i respondentgruppen). Studentene som svarte på undersøkelsen, har altså i større grad gjennomført det første studieåret med full progresjon.

Tabell 15. Prosentandel nye bachelorstudenter som har fullført en gitt sum studiepoeng i løpet av første studieår.
Kilde: FS, Gjennomføringsundersøkelse 1. Kilde: FS

Besvart undersøkelse	Antall studiepoeng					
	0	1-29	30-39	40-49	50-59	60+
Nei	17	12	8	7	9	47
Ja	3	6	6	6	9	70
Alle	13	10	7	6	9	54

Totalt har ca. 30 prosent av bachelorstudentene som startet høsten 2020 falt fra etter andre semester. Mens hele 77 prosent av de som sluttet etter første semester var nullytere (avla ikke studiepoeng), utgjør denne gruppen kun 15 prosent av de som sluttet etter andre semester. Nullyterne forsvant altså raskt, mens 38 prosent av de som sluttet på et bachelorprogram etter andre semester gikk ut med full studieprogresjon. Dette kan også være en indikasjon på at frafallet etter andre semester til en viss grad kan ses på som en naturlig mobilitet mellom institusjoner som tilbyr høyere utdanning.

Tabell 16. Prosentandel Bachelorstudenter som falt fra etter første og andre semester, fordelt på hvor mange studiepoeng de fullførte. (Oppstart høste 2020)Kilde: FS

Studiepoeng første år	Sluttet etter første semester	Sluttet etter andre semester	Totalt sluttet etter første studieår
0	77	15	37
1-9	0	0	0
10-19	11	11	11
20-29	5	13	10
30-39	7	14	12
40-49	0	5	3
50-59	0	4	3
60+	0	38	24

Oversikt over de siste startkullene på bachelorutdanningen viser fortsatt økning i avlagte studiepoeng det første året etter opptak. Ved samtlige fakultet avla hver førsteårsstudent i 2020-kullet flere studiepoeng enn førsteårsstudentene i de fire foregående kullene. En årsak er at færre studenter har sluttet, men det er også en reelt større produksjon per student.

Tabell 17. Snitt studiepoeng avlagt første år etter opptak, B3-kull 2016-2020. Kilde: FS/DBH

Fakultet	2016	2017	2018	2019	2020
HF	34,4	36,6	33,7	36,4	37,6
MN	41,2	38,3	41,1	42,4	44,9
MED	48,6	48,2	48,3	52	52,1
PSYK	46,4	43	44,9	47,5	51,2
SV	40,6	43	43,3	45,5	48,2
KMD	37,5	51,3	53,2	54,9	55,9
UiB	40	40,7	40,9	43,1	45,2

UiB skal øke sin deltakelse og uttelling i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet

I 2021 har UiB hatt god uttelling i kvalitetsprogrammene som nå blir forvaltet av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Fire prosjekter fikk til sammen 18,6 mill. kroner fra støtteordningen for utvikling og drift av fleksible utdanningstilbud: Tverrfaglig, erfaringsbasert master for ledere i kommunal sektor, Fleksibel utdanning i samfunnsplanlegging, Fleksible utdanninger for journalister i arbeid og Erfaringsbasert master i krisepsykologi.

Til Program for studentaktiv læring fikk UiB tilslag på to av syv søknader med til sammen 9,9 mill. kroner.

Neste søknadsrunde for Senter for fremragende utdanning (SFU) er april 2022. Til denne planlegger UiB å sende fem søknader. Prosessen startet i 2021 med et åpent informasjons- og mobiliseringsmøte i november og et søknadsverksted i desember.

Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene

Tabell 18. Antall ferdige kandidater i lektorutdanninger (femårige programmer)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
UiB totalt	36	34	52	48	55	80

Opptaksrammene i universitetets lektorutdanning er økt fra 106 i 2016 til 200 i 2021. I takt med økende studenttall, øker også antall uteksaminerte kandidater. Som omtalt under kandidatmåttallene (kapittel 3.1.3) forventes videre vekst i årene framover.

UiBs strategi slår fast at ambisjonen er at UiB skal være ledende i landet på lektorutdanning. Dette søkes nådd gjennom prioritering av samarbeid med skoleeier og praksissamarbeid, og gjennom bedre koordinering mellom fagdisipliner og didaktisk og pedagogisk kompetanse. Utfordringene knyttet til lektorutdanningen er flere. Flere fakulteter skal samarbeide om en utdanning som går på tvers av organisatoriske grenser. For å få dette til, er det behov for en tydelig matrisestruktur, mandater som fremmer samarbeid og ikke minst klar myndighet knyttet til de ulike funksjonene. For å styrke arbeidet har UiB etablert et sentralt lektorsenter. Senteret skal gi lektorutdanningen en enhetlig representasjon innad og utad, et sammenhengende faglig og organisatorisk innhold og en bedret studieopplevelse.

Gjennom tettere samarbeid med skolene skal lektorsenteret styrke praksisopplæringen og legge til rette for studentenes opplevelse av faglig sammenheng i profesjonsutdanningen. Med utgangspunkt i den fakultetsvise, disiplindeflaglige forankringen som i dag kjennetegner lektorprogrammene ved UiB, skal lektorsenteret være en samarbeidsarena for de som underviser i disiplindeflag, didaktikk og pedagogikk.

Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet

UiB og Høgskulen på Vestlandet (HVL) har etter tidligere dialog og samarbeidsmøte konkludert med at de integrerte lektorutdanningenes oppbygging gjør det svært komplisert å utveksle fag mellom institusjonene. En slik utveksling i integrerte studieløp krever koordinering av emner og timeplaner, og anses ikke som gjennomførbart per nå. Utdanningsdekan ved Det humanistiske fakultet har deltatt i programlederutdanningen innen lærerutdanning som koordineres gjennom UH-Nett Vest og driftes fra HVL.

Oppsummering utviklingsmål 3

Som forventet har det vært en betydelig nedgang i kandidater som har hatt utvekslingsopphold i løpet av sin grad. Årsaken ligger i manglende muligheter til utreise etter nedstengingen i mars 2020.

Gjennomstrømmingen har hatt en god utvikling de siste årene. Både innenfor bachelor og masterprogrammene er gjennomføringen bedret fra 2019 til 2020. Samtidig avlegges flere avlagte studiepoeng per student, og antall uteksaminerte kandidater øker.

Både tildelingen fra HK-dir. i 2021 og øvrige tildelinger de senere årene, viser at UiB har respondert raskt og klarer å gjøre seg nytte av eksternfinansierte midler i sitt arbeid med utdanningskvalitet.

I takt med økende studenttall, øker også antall uteksaminerte kandidater. Organiseringen av lektorutdanningen har imidlertid vært utfordrende. Dette henger tett sammen med at flere fakulteter med egne strukturer skal samarbeide om en utdanning som går på tvers av organisatoriske grenser. I 2021 er det opprettet et eget sentralt lektorsenter for å støtte matrisestrukturen i utdanningen, ivareta helheten og levere gode administrative fellestjenester til fakultetene.

Samarbeidet med Høgskulen på Vestlandet (HVL) har ikke gitt de forventede resultater. Lektorutdanningenes oppbygging gjør det svært komplisert å utveksle fag mellom institusjonene, og anses ikke som gjennomførbart per 2021.

3.5.4. UTVIKLINGSMÅL 4. UIB SKAL VÆRE EN PÅDRIVER FOR INNOVASJON, NÆRINGSUTVIKLING OG OMSTILLING I OFFENTLIG SEKTOR

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Innen 2030 skal følgende klynger være i etableringsfase, Alrek Helseklynge, marine klyngen, middelalder, klimaklyngen og energiomstillingsklyngen
- Øke innovasjon og tilrettelegge for entreprenørskap innen alle UiBs fagområder gjennom å styrke kultur, utdanning og prosesser som bidrar til å ta forskningsresultater i bruk
- Øke etter- og videreutdanningstilbudet

Klynger

Etter at rehabiliteringen av Jahnebakken 3 / Allégaten 70 ble ferdigstilt i 2021, er alle kunnskapsklyngene nå i driftsfase. En samlokalisering av energiomstillingsklyngen er nært knyttet til planleggingen av det nye bygget i Allégaten 64. Det vises for øvrig til omtale av byggeprosjekter under kapittel 5.2

Innovasjon

Det er et mål å fremme innovasjonsarbeidet som utføres på UiB og bedre rammevilkårene for innovasjon. Et resultat av satsingen er åpningen en ny helseinkubator (Eitri- medisinsk inkubator). Inkubatoren er utviklet i samarbeid med Helse Bergen og innovasjonsselskapet VIS. Innovasjonsprogrammet UiB idé ble opprettet i 2021. Programmet gir støtte til ansatte og studenter slik at de tidlig kan få testet ut sin ide for en ny tjeneste eller

oppfinnelse. Programmet gir både økonomisk og profesjonell rådgivningsstøtte til innovasjonsprosjekter med utspring i forskning eller studier ved universitetet. Fire studentprosjekt og fire forskerprosjekt fikk finansiell støtte gjennom dette programmet i 2021.

I 2021 opprettet UiB et sentralt innovasjonsutvalg ledet av viserektor for innovasjon, satsinger og klynger. Formålet med utvalget er å bidra til samordning og synliggjøre bredden av innovasjonsarbeidet ved universitetet. Innovasjonsutvalget skal bidra til å identifisere og tilrettelegge for forskningsdrevet innovasjon og innovasjonsaktiviteter i UiBs utdanninger. Utvalget også skal bidra til å bygge en kultur for innovasjon ved universitetet og bidra til informasjonsdeling og samordning av innovasjonsarbeidet. Utvalget skal bidra til å sikre økt ekstern finansiering fra nasjonale og europeiske virkemidler.

Det er også gjort et betydelig arbeid for å bedre informasjon mot faglige ansatte på UiBs nettsider i 2021. Universitetets arbeid innen innovasjonsfeltet er nå samlet under uib.no/innovasjon.

Søknadsaktivitet og tildelinger i nasjonale og internasjonale innovasjonsprogrammer.

UiB har hatt relativt lav søknadsaktivitet i innovasjons- og kommersialiseringsprosjekt i Horisont 2020. Totalt ble det søkt om 31 prosjekter innen ordningen Future and emerging technologies (FET), og 23 søknader innen ordningen Leadership in Enabling and Industrial technologies (LEIT). Den største søknaden var innen IKT-prosjekt. Av universitetene har særlig NTNU hatt stor aktivitet knyttet til disse virkemidlene, men også UiO har hatt et betydelig høyere nivå enn UiB.

Tabell 19. Søknadsaktivitet og tildelinger fra innovasjonsprogrammene i Horisont 2020

Institusjon	Program	Søknader	Innvilget	Beløp (mill. euro)
UiB	FET	31	2	1,1
	LEIT	23	5	1,4
UiO	FET	68	4	12,5
	LEIT	82	17	6,9
NTNU	FET	96	11	6,1
	LEIT	176	33	15,6
UiT	FET	21	1	1
	LEIT	19	3	1,6

I 2021 har UiB sendt seks søknader til de nye EIC Pathfinder-programmene, der to er under vurdering.

I Forskningsrådet er de fleste rene kommersialiseringsvirkemidler rettet mot næringslivet. Søknadsaktivitet i kommersialiseringsprosjekt er lav for alle universitetene med unntak av NTNU. UiB har imidlertid hatt gode resultater innenfor Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP), der formålet er å utvikle ny kunnskap og bygge forskningskompetanse som samfunnet eller næringslivet trenger for å møte viktige samfunnsutfordringer. Søknadstypen forutsetter prosjektsamarbeid mellom forskningsmiljøer og relevante aktører utenfor forskningssektoren. Prosjektene har ikke mål å utvikle ferdige produkter, men skal skape ny kunnskap og øke samfunnsaktørers evne til å bruke forskning til å løse utfordringer. Grunnlag for verdiskaping er et vurderingskriterium for virkninger og effekter, og kan slik sett skape grunnlag for innovasjon. UiB har hatt relativt gjennomslag i de årene ordningen har virket, og fikk tilslag på syv nye prosjekter i 2021, med en total budsjetttramme på rundt 104 millioner til fordeling mellom samarbeidspartnere.

Grenseflaten mot eksterne er et viktig element, der kunnskapsklyngene, sammen med næringsklyngene og Vestlandets Innovasjonsselskap AS (VIS), tidligere BTO, er viktige aktører for UiB.

Tabell 20. Aktivitet i VIS-prosjekter 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mottatte forretningsideer	40	52	78	36	39	16
Registrerte patentsøknader	15	10	21	25	10	16
Inngåtte lisensavtaler	3	1	4	2	2	1
Nye foretaksetableringer	2	3	0	2	0	0

Kunnskapsdepartementet mottar informasjon om innovasjonsaktivitet fra institusjonenes TTO-bedrifter. Det knytter seg stor usikkerhet til indikatorene, særlig for mottatte forretningsideer, der tellekriteriene er uklare. VIS indikerer en nedgang i antall mottatte forretningsideer i 2021, men UiB har samtidig gjennom UiB Ide tatt større ansvar for tidligfase innovasjonsarbeid, og selv tatt hånd om innledende vurderinger av forretningsideer. I tillegg til de 16 forretningsideene som er registrert av VIS AS, ble det fremmet 34 forslag til UiB Ide, UiBs nye stipendordning for nyskaping, som ble utlyst april 2021.

Etablering og videreutvikling av læringsarenaer for studentinnovasjon og – entreprenørskap

Arbeidet med studentinnovasjon er styrket i 2021, men aktivitetsnivået har vært preget av pandemien. UiB har en egen studentstyrt innovasjonshub, der det arrangeres kurs, møter og sosiale samlinger. I samarbeid med Norges handelshøyskole og Høgskulen på Vestlandet har UiB startet Bergen Entrepreneurship Academy (BEA), som er en felles plattform for undervisning om innovasjon og entreprenørskapsaktiviteter.

Selv om en rekke arrangement har blitt avlyst på grunn av pandemirestriksjoner har det blitt gjennomført 15 aktiviteter i regi av BEA i 2021, inkludert BEA-festivalen «The Change Conference» i mars, som ble gjennomført digitalt. En utfordring er at mange av de planlagte fysiske arrangementene har nettverksbygging og idémyldring som sentrale elementer, og det er utfordrende å flytte slike arrangementer til en digital flate. Slike rammer er vanskelige å gjenskape i heldigitale rom, men blir viktige å bygge opp igjen i regi av innovasjonshuben og BEA i 2022.

STUD-ENT

Ingen UiB-studenter hadde søknader til det nasjonale innovasjons- og entreprenørskapsprogrammet STUD-ENT i 2021. Dette peker på en svakhet ved innovasjonsarbeidet ved universitetet, ved at det ved hver eneste utlysning må mobiliseres nye studenter. Til sammenlikning har NTNU integrert søknadsskriving til STUD-ENT ved noen av sine innovasjonsprogrammer, noe som gir en langt mer stabil søknadsstrøm. Et viktig mål ved UiB idé er også å kvalifisere studentprosjekt for STUD-ENT.

Øke etter- og videreutdanningstilbudet

Aktiviteten innenfor etter- og videreutdanning har økt betydelig de siste årene. Fra 2020 til 2021 har det vært en økning på nær 35 prosent i avlagte studiepoeng (fra 407 til 559 årsheter). Det er den eksternfinansierte delen som står for mesteparten av dette, og den utgjorde 64 prosent av produksjonen. Dette henger naturlig sammen med tilskuddene fra Kompetanse Norge og Diku (nå HK-dir), og demonstrerer viktigheten av friske midler for å øke aktiviteten.

Tabell 21. Aktivitet innenfor- etter og videreutdanning

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Inntekter (tall i 1000)	15 604	19 086	22 517	27 067	31 448	37 315
Studenter	1 685	1 678	1 792	1 746	2 109	3 422
Studenter (MOOC)	22 636	8 449	3 959	7 516	11 394	4 047
Studieemner	71	66	82	77	86	110

Livslang læring

Regjeringen har uttrykt et ønske om at høyere utdanning skal bli mer tilgjengelig uavhengig av bosted og livssituasjon og omfanget av fleksible tilbud av høy kvalitet må derfor økes. Det er også en forventning om at universitetet samarbeider med relevante aktører for å bidra til å dekke kompetansebehov i regionen.

I 2021 er antall emner og kurs økt fra 171 til 221, og antall registrerte videreutdanningsstudenter er økt med 60 prosent. Siden pandemien startet, har UiB vært aktive med å søke tilskudd fra Diku og Kompetanse Norge (nå HK-dir) via bransjeprogrammene, og UiB fikk tilslag på alle søknader til Diku i juni 2021. Dette ga gode muligheter for å utvikle fleksible studietilbud som det ellers hadde vært utfordrende å få til. Utviklingsmidler er avgjørende for å øke aktivitet, særlig når det gjelder tid og ressurser til vitenskapelig personell. Til sammen har UiB levert 7 ulike tilbud til bransjeprogrammene innen olje-, gass- og leverandørindustrien og til maritim sektor. Dette har normalt sett vært emner på 5 studiepoeng som har vært svært ettertraktet blant bransjene. Nærmere 1.500 studenter har fulgt disse studiene gjennom sine bransjeforeninger og over 200 ulike bedrifter har vært representert.

Totalt har UiB fått tilslag på ca. 50 mill. kroner til fleksible videreutdanningstilbud av ulik karakter. I tildelingene fra Diku har UiB inngått samarbeid med 40 eksterne samarbeidspartnere, noe som viser at omverdenen har en sterk interesse i å samarbeide med breddeuniversiteter som UiB og samtidig at UiB er en institusjon som har etablert en god dialog med samfunnet rundt. Eksempler på konkrete tilbud som har vært under utvikling er Executive master i kommunal ledelse, Operativ ledelse og myndighetsutøvelse (samarbeid med Kystvakten), Senter for undersøkende journalistikk og en ny erfaringsbasert master i krisepsykologi. I tillegg har vi fortsatt vår virksomhet innen Kompetanse for kvalitet og har tilbud i norsk, engelsk, naturfag og veilederstudiet.

Oppsummering utviklingsmål 4

UiB er godt i gang med etableringsarbeidet for kunnskapsklyngene og de fleste klyngene ligger godt an i forhold til planer. Av de seks skisserte klyngen er nå fem i drift.

UiB har arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Et resultat av satsingen er åpningen en ny helseinkubator (Eitri- medisinsk inkubator). Inkubatoren er utviklet i samarbeid med Helse Bergen og innovasjonsselskapet VIS. Innovasjonsprogrammet UiB idé ble opprettet i 2021. Programmet gir støtte til ansatte og studenter slik at de tidlig kan få testet ut sin ide for en ny tjeneste eller oppfinnelse. Programmet gir både økonomisk og profesjonell rådgivningsstøtte til innovasjonsprosjekter med utspring i forskning eller studier ved universitetet.

Søknaden om eksterne midler fra EU og Forskningsrådets innovasjonsprogrammer er imidlertid relativt lav og målsettingen er at denne skal økes. Gjennomslaget i Forskningsrådets KSP-søknader har vært tilfredsstillende.

Aktiviteten innenfor etter- og videreutdanningen er betydelig økt de siste årene både i antall emner, studenter og omsetning. Utviklingen av nye tilbud skjer også i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere, og UiB har hatt relativt god uttelling på sine søknader til HK-dirs programmer.

3.6 ANDRE INTERNE VIRKSOMHETSMÅL

UiB skal utdanne Norges mest attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 prosent av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning

Andel kandidater med relevant jobb

Det er ikke gjennomført nye kandidatundersøkelser i 2021, jf. omtale i kapittel 3.1.

Karrieresenterets kandidatundersøkelse fra 2020 viset imidlertid at hadde 84 % av kandidatene (bachelor-, master- og profesjonsnivå) relevant jobb 2 år etter fullført utdanning.

Det er imidlertid grunn å merke seg at gradsnivå i stor grad påvirker sannsynligheten for å få relevant arbeid i langt større grad enn fakultetstilhørighet. Mens 69% av bachelorkandidatene har relevant arbeid etter 2 år, gjelder det 93% av masterkandidatene og 98% av studenter med profesjonsutdannelse.

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Antall egenfinansierte studenter ved UiB var høsten 2021 19.600, noe som innebærer en økning på 26 prosent siden 2016. I samme periode har faglige årsverk kun økt med 15 prosent, noe som gir en økning i antall studenter per tilsatt. En begrenset andel av økningen kommer på de to- og femårige masterprogrammene, men ca. 75 prosent er knyttet til etter- og videreutdanning og innreisende internasjonale studenter. Begge disse gruppene vokser kraftig i 2021.

I en tid der det går mot mer og mer studentaktive undervisnings- og læringsformer er kapasiteten hos de vitenskapelige det viktigste virkemidlet. Samtidig vil mer tid brukt på undervisning gå utover tilgjengelig forskningstid, og på den måten svekke grunnlaget for god studiekvalitet.

Tabell 22. Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig årsverk.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
UiB	7,6	7,7	7,7	7,5	7,8	8,3
UiO	7,5	7,4	7,3	7,2	7,1	6,6
NTNU	9,3	8,8	8,6	8,4	8,4	8,5
UiT	8,0	8,0	7,9	7,5	7,6	7,4

UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv

UiB har et langvarig faglig engasjement i samfunnsutfordringer som klima, helse, marin, migrasjon og fattigdom. Universitetets arbeid med bærekraftsmålene inngår i denne tradisjonen. Universitetenes rolle som kunnskapsressurs er i økende grad etterspurt fra nasjonale og internasjonale myndigheter og organisasjoner. Dette omfatter formidling, kunnskapsforvaltning og overføring gjennom aktiv samfunnsdeltagelse og rådgivning i komiteer, utredninger og utvalg. UiBs engasjement i bærekraft er et av flere eksempler på hvordan UiB kan utvikle rollen som vitenskapsrådgiver.

Kunnskapsklyngene representerer en unik ramme og et viktig virkemiddel i universitetets samarbeid med eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv der vi utvikler nyskapende forskning, utdanning og innovasjon.

Samarbeidet med aktører innen helse- og utdanningssektoren – som Helse-Vest, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune er omfattende, og etableringen av Alrek helseklynge og satsing på lektorutdanningen er viktig. Fylkeskommunen og Bergen kommune er også viktige samarbeidspartnere for UiB. Ikke minst innen skolesektoren er det mange kontaktpunkter.

Stadig flere studieprogram har egne praksisemner innlemmet i studiet. Studentene deltar i arbeidet i bedriftene de plasseres i, og får oppgaver tilpasset faglig kompetanse og bedriftens behov. Slike ordninger har lenge vært vanlig i praksistunge studier som lektorutdanningen, men er nå en del av så forskjellige studier som bachelorutdanningene i sammenliknende politikk, teatervitenskap og biologi. I tillegg til arbeids- og bransjeerfaring, får studentene mulighet til å kombinere teori og erfaringsbasert læring. I løpet av studieåret 2020/21 har mer enn 1200 studenter ved UiB gjennomført slik langvarig praksis, og tallet er økende.

Det er også opprettet et oppgavesamarbeid med arbeidslivet, der studenter setter seg inn i problemstillinger og løser en oppgave for en virksomhet eller organisasjon. Et eksempel er masterstudiet i rettsvitenskap, der mange studenter har skrevet masteroppgaven hos en ekstern bedrift⁴. For studentene innebærer dette at de får dobbelt veiledning, i tillegg til relevant arbeidserfaring og kontakt med arbeidslivet.

Arbeidserfaring kan kombineres med utveksling, som på lektorprogrammet i naturvitenskap og matematikk, hvor man kan gjennomføre en praksisperiode på 9 uker ved en videregående skole i Cape Town. Tilsvarende, ved Det psykologiske fakultet har de i snart 15 år samarbeidet med klinikker i Cape Town, der de tar imot pasienter poliklinisk ved enheten i tillegg til å være ute på lokale skoler. For studenter i rettsvitenskap tilbyr Det juridiske fakultet en semesterpakke i kinesisk rett der studentene kombinerer studier med praksis under utveksling i Kina, og fakultetet samarbeider med kinesiske, norske og internasjonale bedrifter og kontorer som tilbyr praksisplasser i Beijing og Shanghai.

To prosjekter ved UiB ble i 2021 tildelt til sammen 9,7 mill. kroner gjennom tiltak for økt arbeidsrelevans i høyere utdanning: DEVELOP, som skal styrke kvaliteten i arbeidspraksis for studenter gjennom bedre praksisveiledning, og TekLab Bedrift som kobler sammen mediebedrifter med studenter på medieutdannelse ved tre utdanningsinstitusjoner, og sammen skal det utforskes bærekraftige designløsninger for immersiv medieproduksjon og automatisering av journalistikk.

Planen var å starte «Pilot av arbeidslivsportalen fase 1» våren 2021, ved å teste portalen for emner ved henholdsvis Det medisinske og Det psykologiske fakultet for høsten 2021 før gradvis utvidelse av bruk. Gjennom både våren og høsten 2021 har prosjektgruppen møtt på praktiske og tekniske problemstillinger som har ført til at Arbeidslivsportalen ennå ikke er testet ut ved de tiltenkte emnene. Eksempler på dette er utforming av portalen, manglende tekniske funksjoner, tid før rettelser er utført og interne frister som er utløpt. Prosjektgruppen planlegger fremdeles en test for våren 2022.

I den internasjonale rangeringen U-Multirank ble UiB plassert blant de 25 beste lærestedene i verden basert samarbeid med institusjoner, organisasjoner og næringsliv både internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

4 <https://www.uib.no/jur/143229/skrev-mastergrad-i-ekstern-bedrift>

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen. DigUiB-programmet har gjort et viktig grunnlagsarbeid for digitalisering av undervisning og formidling.

En sammenkoblet digitalisert verden har åpnet for samhandling på tvers av geografiske og institusjonelle grenser. Det etableres nye kulturelle, organisatoriske, teknologiske og forretningsmessige plattformer og økosystemer der studenter, ansatte og universitetet deltar. Dette skaper både muligheter og utfordringer. Universitetet må utnytte og legge til rette for slik deltakelse, og øke sin evne til å kunne utnytte slike til beste for universitetets virksomhet.

Universitetets ambisjoner er nedfelt i en egen strategi for digitalisering. Planen skisserer ambisjoner innenfor følgende områder:

- Gjennomgående digitalisert infrastruktur
- Brukerorienterte digitale tjenester
- Det digitale universitet
- Det administrativt selvbetjente universitet
- Kultur for endrings- og gjennomføringsevne

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

UiBs kunnskap er til for å deles, enten det er med studenter, i media, gjennom deltagelse i samfunnsdebatten, arrangement eller på andre arenaer. Det å nå ut med kunnskap og forskningsformidling er viktig i en tid hvor informasjonsstrømmen er så enorm, og kildene og formidlingskanalene så varierende. Det kan være krevende å skille ut hva som er pålitelig kunnskap og hva som ikke er faktabasert. Det understreker viktigheten og relevansen av universitetenes samfunnsoppdrag knyttet til kommunikasjon og formidling.

I høst fylte UiB 75 år. Det gav en mulighet for å løfte frem og dele noen av de milepælene som er oppnådd og den stolte tradisjonen universitetet bygger videre på. Selve festarrangementet lot seg gjennomføre med en fullsatt Universitetsaula med H.M.Kongen blant gjestene, og den digitale Jubileumssendingen ble sett og lagt merke til av mange.

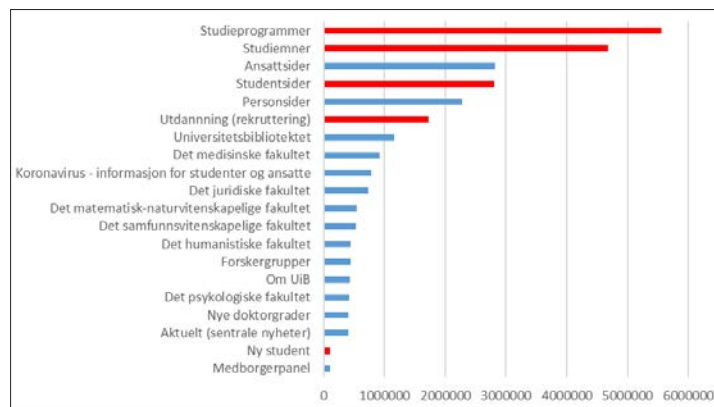
Forskere og fagfolk fra UiB er jevnlig å se og høre ulike medier og bidrar til å nå ut med kunnskap og berike samfunnsdebatten. UiB jobber aktivt opp mot store mediebedrifter for å dele kunnskap og forskningsfunn, og legge til rette for at stemmer fra UiB finner veier ut i det offentlige ordskiftet. Gjennom sosiale medier og podcast jobbes det aktivt med å formidle det som skjer ved UiB på en engasjerende og lett tilgjengelig måte til et bredt publikum.

Koronapandemien har satt sitt tydelige preg så samfunnet, på forskningskommunikasjonen og forskeres synlighet i mediene. UiB har hatt forskere som har deltatt i samfunnsdebatten innen ulike temaer knyttet til pandemien, først og fremst innen medisin, men også innen andre felt som juss og samfunnsliv.

Gjennom ulike arrangement har UiB invitert folk inn, og selv om det til tider har måtte skje digitalt, har man nådd ut til et stort publikum. Det gjelder eksempelvis gjennom Bærekraft-konferansen, Aarebrotforelesningen og Innsikt-arrangementene, som representerer gode arenaer for kunnskapsformidling og diskusjon.

Gjennom å nå ut bredt er det et mål å bidra til en mer faktabasert samfunnsdebatt, og til at forskning og kunnskap fra UiB kan opplyse og forme samfunnet.

UiB.no er UiBs viktigste kommunikasjonskanal med om lag 50,9 mill. sidevisninger i løpet av 2021. Majoriteten av sidevisningene er studieinformasjon. Figur 12 viser de mest trafikkerte områdene. Studieinformasjon er markert med rødt.

Figur 12. Mest trafikkerte områder 2021

UiB på sosiale medier

Sosiale medier er en avgjørende plattform når det gjelder synlighet. UiB er derfor synlig på en rekke sosiale medier-plattformer. Facebook, Instagram og Twitter er per i dag de viktigste kanalene for UiB, hvor antall følgere er i stadig økning.

Facebook

- 61.000 følgere
- Mest engasjerte følgere er: kvinner over 65 år
- Nye følgere er oftest: 18-24 år
- Organiske videoer skaper mest engasjement og rekkevidde på Facebook. Gode eksempler er: Formidlingsvideo med Kikki Kleiven i forbindelse med Aarebrotforelesningen (rekkevidde 250.000), video hvor forsker demonstrerer psykologisk utvikling med barna sine (rekkevidde 420.000)

Instagram

- Instagram er den sosiale medier-kanalen hvor vi i størst grad treffer studentene. Etter flere år med satsing på Instagram ser vi svært gode resultater. I dag har kontoen 13.500 følgere.
- Morsomt og aktuelt innhold gir størst rekkevidde. Største gruppen som følger oss: Kvinner 25-34 år.

Twitter

- Også på Twitter fortsetter veksten.
- 25.300 følgere, økning på 1.200 siden januar 2019.
- I tillegg spiller flere fagmiljøer og enkeltpersoner en viktig rolle som aktive ambassadører for UiB på Twitter.

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon i både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon. Arbeidet med digitalisering av universitetets ulike samlinger skal gjøre samlingene bedre tilgjengelig for flere grupper i samfunnet.

Prosjekt Digital Kompetanse følger opp UiBs digitaliseringsstrategi. Her legges rammene for det videre arbeidet med kompetanseutvikling og bruk av digitale arbeidsverktøy og prosesser, både for ledere og medarbeidere ved UiB. Det har ellers vært arbeidet med intern kommunikasjon, bevisstgjøring, opplæring og erfaringsinnhenting som grunnlag for det videre arbeidet med kompetanseheving og lederutvikling innen digitalisering.

Samlingen av sentraladministrasjonen i ett felles bygg vil være ett viktig virkemiddel for å utvikle en helhetlig administrasjon. Ambisjonen er at bygget skal representere et nav i arbeidet med innovativ tjenesteutvikling. Bygget representerer samlet en betydelig arealeffektivisering for universitetet, men gjennom Prosjekt Tjenesteutvikling skal det også realiseres en rekke andre gevinster som vil frigjøre ressurser til økt støtte til den faglige virksomheten og gi et bedre grunnlag for å realisere universitetets ambisjoner i strategi og handlingsplaner. Programmet skal bidra til at administrasjonen er fremtidsrettet og innovativ, og har en utforskende tilnærming til oppgavene den skal løse.

Visjonen er å legge til rette for en administrasjon som fremstår helhetlig, uavhengig av om tjenestene løses på instituttnivå, fakultetsnivå eller i sentraladministrasjonen. Administrasjonen skal ta utgangspunkt i den faglige virksomheten og utvikle tilgjengelige tjenester med studenter og ansatte i sentrum.

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

Forholdstallet mellom vitenskapelig tilsatte og tilsatte i teknisk/administrative stillinger har vært svært stabilt i perioden 2017 - 2021. Totalt er det om lag 1,5 vitenskapelig årsverk per teknisk/administrative årsverk i 2021. Det er imidlertid forskjeller mellom fakultetene der fakulteter med stort innslag av tekniske stillinger som MED, MN og PSYK har lavere forholdstall enn de andre fakultetene.

Gitt universitetets strategier og målsetninger om økt handlingsrom for faglig aktivitet, skal utviklingen i forholdstallene følges med en ambisjon om økning på institusjonsnivå.

Tabell 23. Forholdstall mellom vitenskapelig og teknisk/ administrativt personale

	2017	2018	2019	2020	2021
HF	3,9	4,3	4,5	4,4	4,7
MN	2,7	2,6	2,7	2,5	2,7
MED	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
SV	4,8	4,4	4,5	4,4	4,0
JUS	2,7	2,7	3,0	3,4	3,6
PSYK	2,9	3,7	3,4	3,5	3,2
KMD	2,2	2,7	2,6	2,8	2,6
UiB TOTALT	1,5	1,6	1,6	1,6	1,5

*UiB totalt inkluderer administrative avdelinger

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 OVERORDNET VURDERING AV INTERNKONTROLL

UiB har gjennomgående stor oppmerksomhet på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at kravene til styring og kontroll, slik disse framkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og Bestemmelsene punkt 2.5 om Intern kontroll, oppfylles. Den overordnede vurdering er at UiB har rimelig god styring og kontroll med virksomhetene.

Ved inngangen til 2021 ble det gjennomført en overordnet risikovurdering av både sektormålene, virksomhetsmålene for UiB og Universitetsdirektørens resultatmål.

Med dette utgangspunktet er følgende områder prioritert:

1. Digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern
2. Fokus på bygg som innsatsfaktor, planer for investeringer og vedlikehold
3. Konkurranskraft og innovasjonsevne og utvikling av fagmiljøer med fremragende kvalitet, øke BOA generelt
4. Regjeringens forventning om sikring av universitetsmuseenes unike samlinger for historie, kultur og identitet.
5. Internasjonalisering, Panoramastategien og uttelling fra EU
6. Studiekvalitet og sikre studieprogrammer innen satsingsområder

Internkontroll

Internkontroll er et linjeansvar og UiB er underlagt krav om internkontroll på ulike områder. Det gjennomføres årlige aktiviteter innenfor flere internkontrollregimer ved UiB. Noen av disse har lang historie; Systematisk HMS-oppfølgning og Styringssystem for informasjonssikkerhet og internkontroll.

Internrevisjon

Internrevisjon-aktiviteter har som formål å kontrollere at internkontrollen som gjennomføres er tilfredsstillende, og resultatene av dette skal rapporteres til Styret. UiB-styret har vedtatt at Internrevisjonen ved UiB organiseres gjennom kjøp av tjenester.

UiB inngikk høsten 2021 kontrakt med KPMG om kjøp av internrevisjonstjenester. Avtalen har en varighet på to år med opsjon på forlengelse på 1 + 1 år. For 2022 planlegges følgende internrevisjonsprosjekter:

- Modenhetsvurderinger informasjonssikkerhet og GDPR
- Helhetlig og integrert styring og internkontroll
- Håndtering av varslingssaker og etiske utfordringer

Bruk av timelønnskontrakter

Internrevisjonens gjennomgang av UiBs rutiner og praksis for bruk av timelønnet personell ble ferdigstilt i november 2020 og behandlet av universitetets styre i februar 2021.

Internrevisjonen ble gjennomført parallelt med forberedelse til innføring av nytt lønns- og lønnsnært HR-system (SAP). Rapporten har ingen røde funn, men har funn merket med gult og med ulik prioriteringsgrad. Anbefalingene i internrevisjonsrapporten må sees i sammenheng med funnene i universitetets egen internkontrollgjennomgang av timelønn. Økonomiavdelingen og HR-avdelingen har ikke i tilstrekkelig grad samordnet rutiner for utlønningsformer med ansettelsesformer, noe som trolig har bidratt til den uklarheten som internrevisjonen påpeker.

Som det også fremgår i internrevisjonsrapporten har UiB fra og med årsskiftet innført et nytt lønssystem med økt grad av standardisering både i prosesser og roller, og det ble etablert et sentralt fagspesialist-team som skal betjene hele universitetet på lønnsområdet. I denne nye organisasjonen understrekes det at HR-avdelingen skal stå for utforming av policy for utvikling av rutiner og retningslinjer. Det er lovverket knyttet til personalfeltet som skal danne utgangspunktet for når timelønn kan benyttes, og når det ikke kan benyttes. Myndighetskart vil måtte oppdateres og justeres. Disse organisatoriske grepene skal sikre økt grad av felles praksis ved UiB. Universitetet er i gang med oppfølging av både internrevisjonen og egen internkontroll på timelønnsområdet, primært gjennom arbeid med etablering av nye rutiner og praksis i forbindelse med SAP-innføringen.

4.2 REGJERINGENS INKLUDERINGSDUGNAD

Universitetet har som mål at 5 prosent av alle nyansettelser skal være mennesker med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, i tråd med statens inkluderingsdugnad.

I 2021 var 1.291 stillinger utlyst ved UiB. Nyansatte som faller inn under kriteriene for inkluderingsdugnaden var 5 personer. Det vil si at under 1 % var personer med hull i CV-en eller nedsatt funksjonsevne.

UiB har ikke vært i nærheten av å nå 5 prosent-målet siden det ble innført av Solberg-regjeringen i 2018. Gjennom 2021 har universitetet derfor satt i gang flere initiativ som på sikt skal bidra til å bedre situasjonen.

Et nytt utvalg for inkluderende arbeidsliv (IA-utvalget) ble etablert i 2021. IA-utvalget er et underutvalg av AMU og har i perioden utarbeidet og fått vedtatt en handlingsplan med flere tiltak som understøtter det viktige arbeidet med inkluderingsdugnaden. Handlingsplanen er basert på to innsatsområder - den har et særskilt søkelys på arbeidsinkludering og forebyggende arbeidsmiljøarbeid for å opprettholde et lavt sykefravær, i tillegg til å sette fokus på å redusere frafall fra arbeidslivet - både for egne ansatte og på samfunnsnivå. Dermed vil planen også kunne bidra til å redusere utenforskap, som er noe av bakgrunnen for inkluderingsdugnaden.

I 2021 har UiB deltatt i statens trainee-program for mennesker med høyere utdanning og nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Pandemien har imidlertid påvirket arbeidet med inkludering. Det har eksempelvis vært en utfordring å følge opp lærlingene og sørge for at de har relevante og varierte oppgaver. Pandemien har også gjort det vanskeligere for organisasjonen å ta imot kandidater med behov for arbeidstrening. Hjemmekontor har bydd på utfordringer både når det gjelder å ta imot praksiskandidater på en god måte, og å følge dem forsvarlig opp. Arbeidet med arbeidspraksis tok seg opp på høstparten, i takt med at samfunnet åpnet opp

igjen og påbudet om hjemmekontor falt bort. Samtidig har hjemmekontorsituasjonen i noen tilfeller gjort det enklere for ansatte å opprettholde arbeidet sitt. Det har også ført til at universitetet som arbeidsgiver har blitt mer bevisst på å bruke dette som en form for tilrettelegging i tilfeller der den ansatte periodevis kan ha en funksjonsnedsettelse pga. helseutfordringer.

4.3 FNS BÆREKRAFTSMÅL

Det viktigste bidraget UiB kan gi i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å framskaffe ny kunnskap gjennom forskning og innovasjon, men også gjennom den kunnskapsutrustning studentene får gjennom sin utdanning ved UiB. UiB har tatt et overordnet ansvar for å fremme debatten om hvordan UH- sektoren bidrar til bærekraftig utvikling, gjennom den nasjonale bærekraftkonferansen (SDG konferansen i Bergen), og gjennom ledervervet i den nasjonale komite for samarbeid om 2030-agendaen. Videre har UiB utviklet noen sentrale aktiviteter knyttet primært til forskningsformidling for bærekraftig samfunnsutvikling. Eksempler på dette er:

- SDG Bergen, som er UiBs strategiske initiativ i arbeidet med bærekraftmålene.
- Ocean Sustainability Bergen (OSB), som er ansvarlig for det daglige arbeidet knyttet til UiBs status som knutepunkt for bærekraftsmål 14: Liv under vann, utpekt av United Nations Academic Impact (UNAI). I 2021 ble dette ansvaret forlenget med en ny treårsperiode. OSB er også knutepunkt for paraplyorganisasjonen International Association of Universities (IAU) sitt arbeid med bærekraftsmål 14.

Vitenskapelig rådgiving og vitenskapsdiplomati

UiB ga innspill til regjeringens nasjonale SDG handlingsplan om hvordan universiteter og forskningsinstitusjoner kan bidra med vitenskapelige råd om implementeringen av bærekraftmålene i Norge.

UiB ble første institusjon i Norge og første universitet globalt som sluttet seg til EUs Global Coalition United for Biodiversity. Koalisjonen teller 280 institusjoner fra 51 forskjellige land over hele verden og ble lansert av EU kommisjonæren for miljø, hav og fiskeri Virginus Sinkevicius.

UiBs rektor Margareth Hagen var en av 58 universitetsledere i verden som i mars 2021 signerte en felles SDG erklæring om UiBs fortsatte støtte til 2030 Agenda og å arbeide for globalt samarbeid.

UiB har etablert en egen skriftserie for policy briefs. Målet er å bidra til kritisk forståelse av FNs bærekraftsmål basert på fagfellevurdert grunnforskning og med potensiale til å kunne gi vitenskapelig råd til politikere, beslutningstakere, relevante samfunnsaktører og akademia.

UiB ble den første norske institusjon som fikk tildelt ansvaret av UNESCO/ Intergovernmental Oceanographic Commission (IOC) om å være vertskap og leverandør av kurser for Ocean Teacher Global Academy (OTGA). Kursene skal utstyre ph.d. kandidater med ferdigheter relatert til vitenskap og politikk for å kunne bidra med kunnskap til samfunnet om bærekraftig hav. Det første OTGA-kurset ble gitt til over 100 ph.d. kandidater som deltok på Bergen Summer Research School 2021.

UNESCO Global Independent Expert Group on the Universities and the 2030 Agenda (EGU2030) ble opprettet i 2020 med oppdrag om å utarbeide en rapport om universitetenes rolle som leverandør av kunnskap gjennom forskning og utdanning om sosiale, økonomiske og miljømessige transformasjoner som etterspørres av

myndigheter og samfunnsaktører i arbeidet med bærekraftig utvikling og 2030 Agenda. I henhold til avtale med UNESCO har UiB vært sekretariat for EGU2030 ekspertgruppen og utarbeidelse av rapporten som ble oversendt UNESCO i 2021 og skal fremlegges på UNESCO World Higher Education Conference i Barcelona i mai 2022.

Konferanser.

Den fjerde *SDG Conference Bergen*, med tittelen «The SDGs after the crisis», ble arrangert den 9.-11. februar 2021 som en digital konferanse. Konferansen ble en nasjonal og global suksesshistorie med 2.630 deltakere fra 105 land.

Den trettende *SANORD Conference*, med tittelen «Vitalizing partnerships – Moving forward to a sustainable future», ble arrangert den 7.-10. september 2021 med UiB og Høgskolen på Vestlandet som felles vertskap. Over 300 forskere og ansatte fra SANORD-nettverkets 31 medlemsinstitusjoner i det sørlige Afrika og 24 medlemsinstitusjoner i Norden deltok. Fokuset for de 36 parallelle workshop sesjonene og plenumssesjonene var på bærekraftmålene og SANORD partnerskapet.

Den tredje *Ocean Sustainability Bergen (OSB) Conference*, med tittelen “Climate change, the ocean and its people: Unprecedented challenges, workable solutions and a sustainable future”, ble arrangert som digital konferanse den 21. oktober 2021. “The OSB Lecture” ble holdt av daværende statsminister Erna Solberg. Over 300 personer fra inn- og utland deltok på konferansen.

Universitetets klimaregnskap

Når UiB tar en ledende posisjon i det faglige arbeidet med bærekraft nasjonalt, forplikter det også med hensyn til hvordan vi utvikler UiB som en bærekraftig organisasjon. Her har klimaarbeidet, gjennom prosjektet Klimanøytralt UiB, vært et prioritert område. UiBs arbeid for å redusere egne klimautslipp er sentralt i dette arbeidet.

Universitetets klimaregnskap gir et viktig oversiktsbilde over klimagassutslippene, både direkte og indirekte, som universitetets virksomhet medfører. Selv om koronapandemien i stor grad påvirket universitetets aktiviteter både gjennom endret reiseaktivitet, energibruk og generelt forbruk, gir regnskapet likevel en forståelse for hva som er de viktigste områdene å fokusere på i det videre klimaarbeidet.

I tråd med Masterplanen for areal arbeides det systematisk med å utvikle en klimanøytral eiendomsportefølje, med de begrensninger rehabilitering av en eldre og verneverdig bygningsmasse gir. I løpet av 2021 har arbeidet vært sentrert rundt tiltak som sikrer god arealutnyttelse, vesentlig lavere netto energibruk og en stadig økende lokal, fornybar energiproduksjon. Universitetet har blant annet en ny rammeavtale på levering av solcelleanlegg som vil gi 10.000 solceller i drift i løpet av de neste fire årene.

Innenfor innkjøp av varer og tjenester har oppfølging av handlingsplaner utarbeidet i 2020 hatt høy prioritet. Det settes søkelys mot tiltak for å redusere innkjøp generelt, for eksempel ved å legge til rette for gjenbruk, økt produktlevetid og mer rasjonell bruk av tilgjengelige ressurser. Videre har Asplan Viak, på bestilling fra UiB, utarbeidet et dokument som omhandler registrering av materialbruk for alle leverandører på rammeavtaler innenfor byggfagene. Hensikten er både å bidra til økt kunnskap, samt en reduksjon i klimafotavtrykk fra våre byggematerialer. Dette arbeidet vil gi bedre datagrunnlag for LCA-analyser og for fremtidig klimaregnskap.

I 2021 ble UiB offisielt sertifisert som «Norges første sykkelvennlige universitet». Sertifiseringsprosessen har vært i samarbeid med Syklistenes Landsforening og har blant annet bestått av befaringer rundt på alle UiBs lokasjoner

for å kartlegge dagens sykkel fasiliteter, samt en reisevaneundersøkelse blant studenter og ansatte. Universitetet har fulgt opp med en rekke tiltak, blant annet oppgradering av eksisterende sykkelhus med trygg lading for el-sykler, servicestasjon, bedre belysning, sikkerhetskamera og innbruddsalarm.

Universitetets klimafond ble vedtatt opprettet i 2020 og har i løpet av 2021 hatt fire tildelingsrunder. Fondets formål er å finansiere tiltak som skal engasjere ansatte og studenter i arbeidet med å redusere universitetets klimaavtrykk. Så langt har fondet finansiert tiltak for redusert reisevirksomhet og forbruk, og prosjekter innenfor nyskaping og innovasjon. Fondets størrelse var i 2021 på 5 mill. kroner.

Fire studenter er tilsatt som bærekraftspiloter, for å løfte studentperspektivet inn i UiB sitt arbeid med bærekraft. I 2021 har de blant annet stått for drift av Byttebua gjenbruksmarked for studenter og tilsatte, ryddeaksjoner, bidrag til ulike klimafestivaler og bærekraftskonferansen i Bergen, samt en videoserie som viser enkle grep for å kutte matsvinn.

I januar 2022 markerte UiB sitt plastnettverk og alliansen «Arven etter Plasthvalen» at det er fem år siden forskere ved UiB fant mer enn 40 plastposer i magen til en strandet hval utenfor Sotra. Inspirert av Plasthvalen har engasjerte UiB- studenter og samarbeidspartnere ryddet om lag 8 tonn plast og marint avfall under den nasjonale strandryddeuken de to siste åra.

4.4 OPPFØLGING AV DIGITALISERINGSSTRATEGIEN FOR UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESEKTOREN

UiB var en aktiv bidragsyter i arbeidet med å utarbeide forslaget til Strategi for digital omstilling av universitets- og høyskolesektoren. Strategien følges både i egen institusjon og gjennom bidrag i det nasjonale arbeidet, i regi av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse.

Departementets forventninger til sektoren slik de er presentert i Strategi for digital omstilling, vil være en del av kunnskapsgrunnlaget i universitetets arbeide med å utforme ny strategi for perioden 2023 – 2030.

Flere tiltak fra digitaliseringsstrategien er allerede en del av UiBs satsingsområder og kontinuerlige utviklingsarbeid, blant annet lanserer UiB som første institusjon i landet seks nye tverrfaglige mikro-emner i digital forståelse, kunnskap og kompetanse høsten 2022. Emnene vil være tilgjengelig for alle studenter, og skal i løpet av 2023 også utvides som etterutdanningstilbud.

UiB etablerte allerede i 2017 UiB læringslab, der hovedfokus er et aktivt og brukernært arbeid med utvikling og støttefunksjoner i skjæringspunktet mellom teknologi og pedagogikk.

Gjennom en rekke prosjekter har UiB tatt et nasjonalt ansvar og bidrar aktivt i realisering av felles digitale løsninger. Blant annet var UiB først i landet med å ta i bruk ny løsning for økonomi lønn levert av DFØ, og har tatt ekstrabelastningen med barnesykdommer svakheter i leveransene. UiB arbeider også i samarbeid med SIKT arbeidet med realisering av ny felles løsning for tilgangsstyring, samt i samarbeid med UiO også realisert ny standard integrasjonsløsning samt realisert en rekke masterdataregister. Gjennom dette legges grunnlaget for at datadeling og at alle data skal ha en kilde.

UiBs innovative og brukerorienterte løsning for tilgjengeliggjøring av tredjeparts programvare for både undervisning og eksamen på studentens egen datamaskin uavhengig av operativsystem og maskinvare er delt med resten av sektoren og er under innføring ved flere andre større institusjoner.

Universitetet vedtok allerede i 2020 en egen Politikk for åpen vitenskap og arbeider i oppfølgingen av dette for å legge til rette for at UiBs ansatte og studenter får relevant opplæring og veiledning i disse prinsippene samt får mulighet til eksperimentering og utprøving av nye praksiser.

Gjennom initiativet UiB Tjenesteutvikling arbeider UiB aktivt med metoder og prosesser for å utforske organisasjonens behov, utfordre arbeidsmetoder og praksis og å utvikle fremtidens tjenester.

4.5 SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (SOB) OG SIKKERHET ETTER SIKKERHETSLOVEN

ROS- analyse

UiBs ROS-analyser for virksomheten ble sist revidert i 2020 med oppfølging i 2021. Av områder med høy risiko var epidemi, cyberangrep og ekstremvær på campus. Det er planlagt en ny gjennomgang i 2022, for å se på oppfølging av tiltak og risikobildet på nytt. Fra vurderingen ved siste revisjon, lå cyberangrep med høyest risiko før innføring av nye tiltak. Her ble risikoen vesentlig redusert ved innføring av to-faktor autentisering.

Krise- og beredskapsplanverk

Planverket for krise og beredskap ble sist revidert i 2018, men evalueres og oppdateres jevnlig etter behov som en del av virksomhetens internkontroll. Planverket omfatter rutiner for: håndtering av beredskapssituasjoner herunder varsling, ansvar/organisering, samordningsvirksomheter, tiltakskort for funksjon og kritiske hendelser, øvelser og evaluering.

Kriseøvelser

Under koronapandemien har det vært planlagt to øvelser sammen med Bergen kommune som begge har blitt avlyst på grunn av restriksjoner knyttet til smitte (utsatt til 12. mai 2022). Førøvrig har pandemien blitt håndtert som en beredskapssituasjon, og har involvert alle fakultet og avdelinger på UiB. Der har vært gjennomført evaluering av beredskapsarbeidet ved alle fakultet og avdelinger.

Læringspunkt har i hovedsak vært bedring av kommunikasjon horisontalt og vertikalt i organisasjonen, utfordringer ved bruk av krisestøtteverktøy i en langvarig pandemisituasjon der man er avhengig av hurtig å nå mange ansatte og studenter som ikke er brukere av CIM. Det er også behov for å se på forenklinger knyttet til den lokale bruken av CIM ved enhetene.

Informasjonssikkerhet

UiB har i 2021 gjort et vesentlig løft innen informasjonssikkerhet. Basert på hendelsene i sektoren høsten 2020, og det generelle trusselbildet, ble det i januar 2021 identifisert en lang rekke tiltak som ble fulgt opp og utvidet i tredje kvartal. I oktober ble det gjennomført en sikkerhetssprint der man hadde en prioritert og konsentrert innsats for å løfte sikkerheten i UiBs infrastruktur og systemer. UiB har blant annet:

- Innført obligatorisk to faktor pålogging for alle samt systemkontoer
- Vært initiativtaker, pådriver og pilotbruker for en ny og forbedret to-faktorløsning i Feide
- Etablert bedre beskyttelse av sentrale sikkerhetskopier,
- Koblet UiB til Nasjonal sikkerhetsmyndighets Varslingssystem for digital infrastruktur (VDI),
- Innført bedre beskyttelse med kraftig brannmur og separering av UiBs mange og ulike datanett og systemer,
- Gjennomført sikkerhetstester utført av eksternt part.

Universitetsstyret ble i oktober gitt en orientering om trusselsituasjonen, tiltak og status for informasjonssikkerhet på UiB. I tillegg er etablerte prosesser for oppfølging av UiBs Styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern fulgt opp. UiB har valgt å legge Nasjonal sikkerhetsmyndighets Grunnprinsipper for Informasjonssikkerhet til grunn for sitt arbeid innen informasjonssikkerhet.

Høsten 2021 startet prosjektet Sikre forskningssystemer som har som mål å sørge for sikker drift og forvaltning med bærekraftig kompetanse og kapasitet for alle IT-systemer og utstyr som benyttes til forskning på UiB. UiB har i tillegg økt bemanningen innen informasjonssikkerhet.

UiBs arbeid med informasjonssikkerhet struktureres i fire områder, styring, internkontroll og etterlevelse, operative tekniske og organisatoriske beskyttelsestiltak, deteksjon, beredskap og kontinuitet, samt kommunikasjon- og kompetansetiltak. I tillegg til det løpende arbeidet med etterlevelse av krav til personvern og andre krav, har UiB i 2021 prioritert operative tekniske og organisatoriske beskyttelsestiltak gitt den generelle trusselsituasjonen og hendelsene i sektoren høsten 2020.

4.6 HÅNDTERING AV COVID-19- PANDEMIEN

UiB har gjennomført en rekke tiltak og tilpasninger gjennom pandemien for å legge best mulig til rette for den faglige virksomheten, i tråd med nasjonale og lokale myndigheters tiltak om forsvarlig smittevern. En effektiv beredskapsorganisasjon og tett samarbeid med studentene, fakultetene og tillitsvalgte har vært avgjørende for å håndtere situasjonen. UiB har fått positive tilbakemeldinger fra Kunnskapsdepartementet og lokale myndigheter på oppfølgingsarbeidet.

Koronasituasjonen har preget forskningsvirksomheten gjennom hele pandemien. Det internasjonale forsknings samarbeidet er rammet særlig hardt. Det er forsinkelser i flere forskningsprosjekter og behov for omdefinering av leveranser. Det arbeides målrettet for å opprettholde søknadsaktiviteten om eksterne forskningsmidler.

Pandemien har i særlig grad rammet de unge forskerne. Fakultetene har innført ulike former for tiltak og vist fleksibilitet overfor kandidatene som har problemer med fremdrift, sosial isolasjon og eventuelle helseutfordringer. Det ble i 2020 etablert ordninger for å innvilge alle stipendiater forlengelse i tilsettingsperioden og ordningen ble utvidet i våren 2021 med ytterligere forlengelse på en måned for uforskyldte hindringer av arbeidsmessig karakter. UiB har høsten 2021 etablert en karriererådgivningstjeneste og det arbeides med å få etablert et karrieresenter og en nettportal for denne målgruppen. Gjennom et pilotprosjekt er det ansatt en psykolog i halv stilling som vil gi kandidater veiledning og metoder for å håndtere press og utfordringer som oppstår i fasen som ung forsker. Det blir gitt tilbud både som gruppeveiledning og i form av allmenne tilbud gjennom webinarer.

I oppstarten av nytt studieår har informasjon til nye studenter om smittevern, hurtigstesttilbud og praktisk informasjon hatt høy prioritet. Universitetets fagmiljøer har gjort en betydelig innsats for å legge til rette for en god semesterstart og god undervisning for studentene.

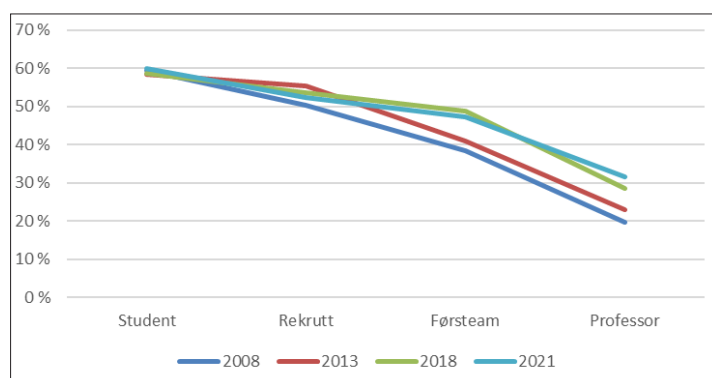
Det har i hele 2021 vært høy grad av aktivitet på eiendomsområdet som i stor grad har vært gjennomført uten avvik på tid og kostnad.

Den økonomiske situasjonen er fortsatt preget både av innsparinger og inntektstap som følge av lavere aktivitet. Samtidig er det merkostnader knyttet til et forsvarlig smittevern. Det er samtidig usikkerhet knyttet til langtidseffektene for forskningsaktiviteten og det er stor innsats i mange fagmiljøer for å motvirke negative effekter for forskningen.

4.7 LIKESTILLING, MANGFOLD, DISKRIMINERING OG TILGJENGELIGHET

UiB har fortsatt utfordringer knyttet til kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger. Rekruttering av kvinner til professorstillinger og faglige lederstillinger har derfor vært et viktig satsingsområde de siste fire årene. Andel utgjør i dag 46 prosent av alle ansatte i undervisnings- og forsknings- og formidlingsstillinger.

Figur 13 gir en oversikt over kvinneandeler på ulike karrieretrinn ved UiB de siste årene.

Figur 13. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn

Andelen kvinner blant professorene er i 2021 på 32 prosent, mot 30 prosent i 2020. Kvinner utgjør 47 prosent blant førsteamanuensene ved UiB, er en økning på ett prosentpoeng fra 2020. Andel kvinner blant stipendiatene er 54 prosent (55 prosent i 2020), mens andel kvinner blant postdoktorene ligger på 47 prosent, tilsvarende 2020 nivå.

Andel kvinner blant studentene er stabil på rundt 60 prosent. Innenfor de største profesjonsfagene er det fremdeles kvinnedominans, en tendens man finner ved alle universitetene. UiB innførte i 2019 kjønnspoeng ved opptak til psykologistudiet som et tiltak for å rekruttere flere mannlige studenter. Andelen mannlige studenter er nå 21 prosent mot 20 prosent i 2020 og 19 prosent i 2019. Målsettingen er at 30 prosent av studentene ved psykologistudiet skal være menn.

I 2021 utgjorde kvinner 73 prosent (70 prosent i 2020) av den administrative staben på UiB. I administrative mellomleder og høyere lederstillinger har UiB 62 prosent kvinner (59 prosent i 2020). Innen faglig ledelse to av syv dekaner kvinner, mens kvinneandelen blant instituttlederne er 34 prosent, mot 39 prosent i 2020.

Likestilling- og mangfoldsledelse innarbeides i alle ledelsesprogram. Likestillingskompetanse etterspørres ved tilsetninger i lederstillinger, og det arrangeres årlige opprykkskurs for å styrke rekrutteringen av kvinner til professorstillinger. Andre tiltak som er gjennomført er kvalifiseringsstipend, støtte til faglige reiser eller lederkurs, nettverksbygging. Det gis insentivmidler ved ansettelse av kvinner som professor II /førsteamanuensis II i mannsdominerte fagmiljøer. Denne ordningen benyttes særlig innenfor realfagene og samfunnsvitenskap.

Arbeidet med universell utforming av bygninger, læringsmiljøet og campusområdet er en viktig del av tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Det er innført en årlig ordning med kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsettelse, og traineeordning for å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV-en.

Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2017 - 2020 og Handlingsplan for mangfold og inkludering 2017- 2020, er begge forlenget til 2022. Samtidig er det utarbeidet forslag til ny felles Handlingsplan for mangfold, inkludering og likestilling for perioden 2022 - 2026. Den nye handlingsplanen vil se disse temaene i sammenheng for en økt bevissthet om hvordan flere diskrimineringsgrunnlag samvirker og forsterker ulikheter.

Universitetsstyret setter hvert år av midler til oppfølging av handlingsplanene og andre likestillingstiltak. Årlig legges det frem en rapport for universitetsstyret med status for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB: kjønnsfordeling på alle stillingsgrupper, fagfelt og blant studentene, nytilsetninger, lønnsstatistikk, fravær ved sykdom og omsorgsarbeid, aldersfordeling, tilsatte med utenlandsk bakgrunn mv. Rapporten⁵ oppsummerer også arbeidet med handlingsplanene, hva som er oppnådd og hvilke utfordringer som gjenstår. Det utarbeides også en årlig statistikk for likestilling.⁶

Handlingsplanene inneholder også tiltak for å bedre det psykososiale arbeids- og læringsmiljøet. Det skal settes i gang kurs for å LHBTI-sertifisere universitetet i tråd med regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsstrykk. Kompetansen som Skeivt arkiv besitter skal bidra til å skape større toleranse for mangfold.

5 [NOTAT \(uib.no\)](#)

6 [Likestillingsstatistikk 2019.pdf \(uib.no\)](#) [NOTAT \(uib.no\)](#)

5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

5.1 PLANER FOR VIRKSOMHETEN OG STYRINGSPARAMETERE FOR 2022

UiB sin rolle som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsyttere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer.

Universitetets strategi «Kunnskap som former samfunnet» har sitt siste virkeår i 2022. Strategien har følgende hovedmål:

1. UiB skal utvikle flere fremragende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard.
2. UiB skal utdanne attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 prosent av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.
3. UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med omverden.
4. UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende på digital formidling.

I inneværende strategiperiode er det blitt satset på å styrke UiBs arbeid med å øke porteføljen av eksterne forskningsmidler, særlig gjennom Forskningsrådet og gjennom EUs rammeprogrammer. Innenfor studieprogrammene er det blitt lagt mye vekt på gjennomføring, kvalitetsutvikling, digitalisering og tetter oppfølging av den enkelte student. Dette har gitt betydelig vekst i studenttall siden 2016 og bedre tall på gjennomføring og normering.

UiB har styrket sine ambisjoner på innovasjons- og entreprenørskapsfeltet bl.a. gjennom etableringen av forskningsselskapet NORCE, oppbygging av kunnskapsklynger, satsingen på inkubatorer, studentinnovasjon som til som til sammen har styrket universitets evne til å drive kunnskapsoverføring til nærings- og samfunnslivet. UiBs forskere formidler trolig mer enn noen gang i form av både vitenskapelige og populære publiseringer, deltagelse i den offentlige debatten, som kilder i nyhetsbilde og deltakere i arrangementer, utvalg og aktiviteter som synliggjør UiB og bidrar i den viktige demokratiske og kulturelle offentligheten. Universitetsaulaen har, sammen med det nyrehabiliterede Universitetsmuseet etablert seg som en særdeles viktig møteplass mellom UiB og det øvrige samfunnet.

Ny strategi 2023 - 2030

UiBs strategi, «Kunnskap som former samfunnet» utløper i 2022. En ny overordnet strategi for institusjonens verdier, mål og planer gjeldende fra 2023 skal utarbeides. Strategien skal ha et langsiktig perspektiv med en virketid over åtte år, fra 2023 til 2030.

I de sju årene dagens strategi har virket har UiB opplevd betydelige institusjonelle endringer, store nasjonale reformer, formelle endringer i virksomhetens rammebetingelser og en rekke nye ambisiøse nasjonale og internasjonale målsetninger som innebærer muligheter og handlingsrom, men også et behov for en vurdering av hvor UiB står i forhold til viktige endringer. For at UiB skal møte de nye utfordringer på en offensiv og handlingsrettet måte er det viktig å planlegge for en bred og inkluderende prosess i god dialog med hele universitetssamfunnet.

I løpet av 2022 tas det sikte på at strategiarbeidet skal være tema for to styreseminarer, det første etter planen i juni, det andre i løpet av høsten.

Våren 2022 starter universitetsledelsen en systematisk runde med instituttbesøk der ny strategi vil være et viktig dialogpunkt. Studentparlamentet vil bli invitert til å involvere seg i arbeidet gjennom jevnlig møter med deres arbeidsutvalg. Det legges opp til et eget møte der alle studentene ved UiB inviteres.

Det vil bli opprettet en egen nettside for arbeidet med ny strategi, hvor alle dokumenter, møtevirksomhet og framdrift i prosessen vil bli lagt ut. Det vil også bli muligheter for debatt og dialog omkring arbeidet på disse sidene.

Utviklingsavtalen

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling. Mer differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Kunnskapsdepartementet ønsker at utviklingsavtalene skal få en mer sentral plass i styringsdialogen med universiteter og høyskoler og legger opp til en prosess i 2022 med sikte på at nye utviklingsavtaler vil inngå i tildelingsbrevene for 2023. Samtidig foreslås en omlegging av målstrukturen i sektoren.

Mer differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov. Utviklingsavtalene skal bidra til økt åpenhet om myndighetenes og styrenes omforente forventninger til institusjonens utvikling. I dette perspektivet vil arbeidet med å utvikle ny strategi der UiBs posisjon i et regionalt, nasjonalt og internasjonalt akademisk landskap være særlig viktig, også som plattform for UiBs nye utviklingsavtale.

I departementets tildelingsbrev til UiB for 2022 bes UiB om å foreslå mål som kan inngå i utviklingsavtalen. Fristen for å levere forslag til utviklingsavtale er satt til 10. september 2022 og det bes om at institusjonene utarbeider et foreløpige utkast innen 1. mai 2022. Det legges deretter opp til flere ulike møter i løpet av prosessen, inkludert fellesmøter med flere institusjoner

Siden det legges opp til at ny strategi først skal vedtas i februar 2023, vil det være utfordrende allerede våren 2022 komme med et utkast til ny utviklingsavtale med departementet, der målformuleringen skal utformes i tråd med universitetets viktigste strategiske prioriteringer.

UiB vil derfor gå i dialog med departementet med mål om å få utsett slutføringen av utviklingsavtalen til våren 2023.

5.2 PLANER FOR TILDELT BEVILGNING

UiB er på vei inn i siste år med nåværende strategi. Strategien er både ambisiøs på mål, men også på tiltak gjennom en rekke handlingsplaner. Omfanget krever vekst i inntektene for å være bærekraftig. I 2021 og inn i 2022 ser en at farten i økonomien på noen områder er for stor, og at det er nødvendig med en konsolidering ikke bare for å trygge økonomien, men også for å få etablere et handlingsrom inn i ny strategiperiode. Samtidig er det et mål å styrke grunnmiljøenes økonomi, og det er startet en nedtrapping av strategiavsetningen som har lagt inne i budsjettene de siste årene.

Statsbudsjett for 2022 har fått en rekke negative følger for UiB. Kuttet for avbyråkratisering og effektivisering er videreført og i praksis økt gjennom egne kutt for innsparing på reiser og konsulentbruk. Det er i tillegg lagt inn en egen inndragning av midler til satsninger. Det er ingen nye rekrutteringsstillinger og en netto reduksjon i studieplasser som resultat av en omdisponering av studieplasser tildelt våren 2020. Vedlikeholdsmidler til bygg er tatt bort, og det ligger inne et betydelig og uventet pensjonskutt.

Pensjonskuttet i staten er på 1,2 mrd. kroner og 1,1 mrd. kroner av dette rammer kunnskapssektoren. Årsaken er at de fleste andre statsinstitusjoner har en annen praksis for håndtering av pensjon. Med utgangspunkt i at konsekvensen av endringen kan være utilsiktet, har UiB sammen med andre institusjoner i sektoren, tatt initiativ til dialog med Kunnskapsdepartementet med sikte på å klare opp denne saken.

Når statsbudsjettet treffer UiB-økonomien negativt på flere områder er det positivt at UiB nok en gang premieres med gode resultatinntekter både på forskning og utdanning. I tillegg vokser UiBs tildeling som følge av inntekter fra tidligere tildelte studieplasser. Det har nå vært sammenhengende vekst over flere år.

Disponering av inntektene – de viktigste tiltakene og saldering

UiB går inn i 2022 med en grunnleggende solid totaløkonomi, men samtidig en bevilgningsøkonomi der mange av virkemidlene er strukket langt for å følge opp UiBs ambisjoner. Dette må dempes i løpet av 2022, og budsjettet har i seg flere justeringer av UiB Felles sin aktivitet sammenliknet med forrige langtidsbudsjett.

Den høye aktiviteten, særlig knyttet til eiendomsområdet og utskifting av administrative systemer, er finansiert gjennom å aktivt disponere midler med sikkerhet i overføringer andre steder ved UiB. Dette har gitt UiB en lavere netto overføring. Universitetsstyret har gitt føringer for forskutteringsnivået. Grensen var lenge 100 mill. kroner. I budsjettet for 2020 ble grensen økt til 150 mill. kroner, og med adgang til å forskuttere inntil 200 mill. kroner frem til og med 2024. I 2022 har UiB forskuttert inntil grensen på 200 mill. kroner. UiB vil tråd med egne retningslinjer betale ned minst 20 mill. kroner på forskutteringsrammen i 2022.

For første gang siden UiB ble nettobudsjettet i 2001, er det lagt opp til et eget vedtak for investeringer. Kunnskapsdepartementet har innført en 5 prosent-regel for maksimal overføring av midler fra et år til et annet. Dokumenterte planlagte investeringer er unntatt denne begrensningen. Investeringsbudsjettet gir dermed i tillegg til styrket økonomistyring, rom for større overføringer. I 2022 planlegges det med investeringer og vedlikehold av bygg for 380 mill. kroner

Tabell 24. Planer for tildelt bevilgning

Budsjet 2022	Inntekter GB					
	Annuum Basis	Åpen ramme	Lukket ramme	Øremerket Rekruttering	Øremerket Annet	Sum 2022
<i>Beløp i 1000 kr.</i>						
Det humanistiske fakultet	146 801	96 306	21 014	75 432	16 695	356 248
Det matematisk-naturvit. fakultet	279 695	140 507	86 945	217 931	58 187	783 264
Det medisinske fakultet	210 056	229 676	50 857	148 373	21 879	660 841
Det samfunnsvitensk. fakultet	142 848	116 969	19 750	57 244	8 421	345 233
Det juridiske fakultet	44 828	86 916	3 239	27 932	717	163 631
Det psykologiske fakultet	73 004	106 423	13 074	48 449	22 243	263 194
Fakultet for kunst , musikk og design	100 939	55 661	853	22 283	2 207	181 942
Universitetsmuseet	132 056	-	4 287	9 328	6 476	152 147
Universitetsbiblioteket	100 942				93 537	194 478
Felles forskningsstatsinger/sentre	43 310				-	43 310
Forskningsstrategi					102 473	102 473
Forskningsinfrastruktur og teknisk infrastruktur					80 810	80 810
Felles utdanningsformål					61 894	61 894
Sum faglig virksomhet	1 274 478	832 458	200 019	606 972	475 538	3 389 466
Sum diverse felles tiltak	70 011	-	-	1 810	190 898	262 720
Sum Sentraladm.	300 334	-	-	-	-	300 334
Andre spesielle formål					15 000	15 000
SUM	1 644 824	832 458	200 019	608 783	681 437	3 967 520

5.3 CAMPUSUTVIKLINGSPLAN OG STØRRE BYGGEPROSJEKTER

Masterplan for utvikling av eiendomsmassen ved UiB skal være et viktig hjelpemiddel i arbeidet med å gjennomføre ambisjonene i universitetets strategi. Dette innebærer at Masterplanen må vise hva som er viktigst i utvikling av eiendomsmassen for at universitetet skal posisjonere seg som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet.

Masterplan for areal gir en beskrivelse av universitetets planer fram til 2040, i tråd med departementets føringer. Et sentralt element er fortsatt sterkt fokus på langsiktig vedlikehold og rehabilitering. I tillegg skisseres planer for noen større ombyggingsprosjekter og nybygg. Ambisjonen er at alle universitetets bygg skal ha en tilstandsgrad tilsvarende TG 1. I tillegg til finansiering over statsbudsjettet via Kunnskapsdepartementet og salg av bygninger innebærer dette en realvekst i internhusleieordningen på 1,5 prosent fram til 2025.

Utvikling og forvaltning av eiendommene skal skje i god dialog med universitetets brukere på fakultetene, ved museene og ved Universitetsbiblioteket, samt eksterne samarbeidspartnere og byen rundt. Det legges til grunn at UiB på en helhetlig måte videreutvikler sin virksomhet rundt de to hovedcampusene på Årstad og Nygårdshøyden. Det skal legges vekt på åpne og levende campusområder som del av byutviklingen i Bergen. Bygninger ved UiB skal være tilgjengelig for alle studenter og må oppfylle krav til universell utforming.

Prioriterte byggeprosjekter som fremmes utenfor universitetets budsjettamme

I tråd med den reviderte masterplanen og universitetets innspill til statsbudsjett for 2023 er følgende prioriterte prosjekter foreslått dekket utenfor universitetets budsjettammer:

- Nybygg for Griegakademiet
- Nygårdshøyden Sør

Griegakademiet

UiB etablerte i 2016 et nytt Fakultet for kunst, musikk og design som er et flaggskip for nasjonal satsing på høyt anerkjent kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning. Fagmiljøene innen kunst og design er samlokalisert i et nytt bygg, spesialutviklet for den faglige virksomheten. Institutt for musikk har derimot utdaterte lokaler som ikke er funksjonelle for virksomheten og det er kritisk viktig å få på plass et nybygg samlokalisert med fakultetets øvrige virksomhet.

Utredningsarbeidet for nye lokaler til Griegakademiet startet for nær 20 år siden. Bakgrunnen var at lokalene er nedslitt og uegnet. En eksternevaluering bestilt av universitetsstyret ved UiB i 2011 betegnet fasilitetene som «svært mangelfulle og med akutt behov for opprustning og oppgradering.» Videre at: «Nygård skole fremstår i dag i særklasse i negativ forstand når det gjelder fasiliteter for studenter og ansatte i musikk og står i skarp kontrast til f.eks. Norges musikkhøgskoles lokaler.» Andre undersøkelser viser at det er stor risiko for at studenter og ansatte kan få hørselsskader av å arbeide i lokalene. Det skyldes mangel på lydisolering og lydregulering.

Da Fakultet for kunst, musikk og design ble etablert i 2017 fikk kunst- og designfagene nytt bygg i Møllendalsveien 61. Snøhetta er arkitekt og Statsbygg stod for gjennomføring av prosjektet. Målet har vært at Griegakademiet skal få sitt nybygg på nabotomten slik at fakultetet praktisk talt er samlokalisert. Tomten eies av Statsbygg og er regulert for formålet. I statsbudsjettene for 2018 og 2019 ble det bevilget midler til prosjektering. I senere statsbudsjett er dette ikke fulgt opp.

Etter framleggelsen av forslag til statsbudsjett 2021 fattet Stortinget likevel vedtak om å be regjeringen sørge for at UiB får anledning til å bruke egne avsatte midler til å fortsette prosjekteringen av nye lokaler for Griegakademiet i samarbeid med Statsbygg (Innst. 12.S(2020-2021)). På dette grunnlag gikk UiB i gang med prosjektering av bygget. I løpet av 2021 er det satt ned et eget prosjektråd, ledet av Kunnskapsdepartementet, for Griegakademiet.

Byggets størrelse er anslått til ca. 6.000 m² netto/ 9.000 m² brutto. Det legges til grunn at nybygget foreslås tatt inn i framtidige statsbudsjett slik at byggestart kan finne sted kort tid etter at prosjekteringsarbeidet er ferdigstilt.

Nybygget skal eies av Statsbygg og finansieres over statens husleieordning. Det legges derfor til grunn at det gis husleiekompensasjon for forskjellen mellom dagens leie og ny leie, i samsvar med dagens praksis.

Nygårdshøyden Sør

Prosjektet Nygårdshøyden sør inkluderer rehabilitering av Realfagsbygget og Fysikkbygget, samt etableringen av et nybygg. Utvikling av Norges nye teknologi- og realfagssatsing på Nygårdshøyden sør er et avgjørende bidrag for å sikre vår nasjonale spisskompetanse i årene som kommer. I tillegg til universitetets fagmiljøer, skal Nygårdshøyden sør også huse Energiomstilling Vest, en klynge-satsing i regi av UiB i samarbeid med aktører i energisektoren. Prosjektet har stor betydning for flere av de tematiske områdene i regjeringens langtidsplan for forskning og utdanning.

UiB planlegger sammen med eksterne partnere selv å finansiere og realisere et nybygg på 17.800 m² som en del av satsingen på en byggeklar tomt (Allégaten 64). Dette vil bli et viktig tyngdepunkt for implementering av IKT i bredden av UiBs fagområder for å skape ny kunnskap, for å bringe IKT-kompetanse ut i samfunnet og for å styrke innovasjonskraften i realfagene. Bygget skal redusere avstanden mellom forskningsfronten og brukerne av kunnskap gjennom å være et forsknings- og innovasjonsknutepunkt der forskere, studenter og nærings- og samfunnsliv møter hverandre. Bygget er plassert i skjæringspunktet mellom en rekke kunnskapsklynger;

Marin klynge, Klimaklyngen, Energiomstilling Vest og Media City Bergen, og vil bli en viktig arena for tverrfaglig kunnskapsutvikling som er nødvendig for innovasjon og grønn omstilling. Arbeidet med å prosjektere dette nybygget kan starte i 2023, men er avhengig av at det også gis finansiering til rehabilitering av bygningsmassen på Nygårdshøyden sør.

Samtidig har den eksisterende bygningsmassen på Nygårdshøyden overskredet levetiden og må totalrenoveres for å huse laboratorier og forskningsinfrastrukturer, og for å få på plass formålstjenlige fasiliteter for undervisning, studenter og ansatte. Dette krever finansiering over statsbudsjettet i tillegg til UiB sin egeninnsats gjennom et nybygg.

Realfagbygget har en dyp bygningskropp med begrenset dagslys i kjernearealene. En mulighetsstudie viste at bygget egner seg godt til laboratorier og visse typer læringsareal, men ikke som hovedsakelig et kontorbygg. Realfagbygget er også utformet med en teknisk etasje på toppen i hele byggets grunnflate som gjør bygget unikt for tung laboratorievirksomhet.

UiB vurderer Realfagbygget og Fysikkbygget som velegnet for rehabilitering og oppgradering knyttet til behovet for moderne laboratoriearealer, undervisningsareal og en del kontorarealer. Kostnadene knyttet til dette er vurdert til å utgjøre anslagsvis 40 prosent av kostnadene knyttet til å flytte virksomheten over til nye bygg. Både miljømessig og samfunnsøkonomisk fremstår oppgradering og arealeffektivisering av disse byggene derfor som klart riktig løsning og med muligheter for å bli et unikt nasjonalt gjenbruksprosjekt for sektoren. Det er allerede gjort oppgradering av deler av Realfagbygget de siste årene, der arealene er tilpasset fremtidig oppgradering av tekniske anlegg, foruten at byggene er tilknyttet et omfattende sjøvannsanlegg som gir store energigevinster på kjøle- og varmesiden. Den beskrevne løsningen vil også gi betydelig arealeffektivisering, bl.a. gjennom å avhende areal andre steder på campus.

Finansieringsbehovet for rehabilitering av Realfagbygget er anslått til ca. 1,5 mrd. kroner og ca. 0,2 mrd. kroner for Fysikkbygget, med tillegg for utstyrsbevilgninger.

Dersom Allégaten 64 oppdeles i to seksjoner vil prosjektets seksjon 1 kostnadmessig kunne sammenlignes med byggetrinn 3 i Alrek helseklynge (Årstadveien 17).

Dette vil tilsvare en byggekostnad på om lag 400 mill. kroner. I kombinasjon med en arealeffektivisering og salg av bygg, vil dette prosjektet da være innenfor rekkevidde for hva UiB kan påta seg gjennom bruk av eiendomsselskapene. Allégaten 64 planlegges gjennomført i samarbeid med privat samarbeidspartner der UiB gjennom Nygårdshøyden Eiendom AS vil stå som eier av seksjon 1 og der samarbeidspartner er eier i seksjon 2.

For å finansiere prosjektene foreslås derfor en totrinns modell der det forutsettes at Kunnskapsdepartementet finansierer en etappevis rehabilitering av Realfagbygget i perioden fram til 2030, mens trinn én av Allégaten 64 seksjon 1 finansieres av UiB/NEAS.

Med en slik løsning vil prosjektet kunne gjennomføres i følgende rekkefølge, innenfor et 5-10 års perspektiv:

1. Ombygging og flytting av Konserveringsverksted inn i Realfagbygget
2. Bygging av Allégaten 64 i samarbeid med privat utbygger
3. Frigjøring av ombyggingsarealer Realfagbygget og Fysikkbygget
4. Oppstart rehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget

6. ÅRSREGNSKAP 2021

6.1 LEDELSESKOMMENTARER

REGNSKAPSAVLEGGELSE OG REVISJON

Regnskapet per 31.12.2021 gir et dekkende bilde og er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører internkontroll og har de siste årene etablert en helhetlig ramme som er risikobasert. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

UiB har byttet både økonomisystem og lønssystem ved inngangen til 2021. Overgangen har påvirket enkeltheter innenfor UiBs økonomiprosesser, spesielt knyttet til innkjøp og fakturaflyt. Avslutning av bidrags- og oppdragsprosjekter for 2021 er utsatt til første del av 2022 i påvente av endelig rutine. Utsettelsen er vurdert å minske risikoen i årets regnskap og samlet gi bedre kvalitet. Kvaliteten på regnskapstallene er blitt styrket kontinuerlig gjennom året og regnskapet for 2021 er avlagt med tilstrekkelig kvalitet.

AVVIK MELLOM PERIODISERT BUDSJETT OG REGNSKAP OG OMTALE AV DEN ØKONOMISKE DRIFTEN

Vurdering av institusjonens drift i perioden

Både inntektene og kostnadene har vært lavere enn forventet, men avviket er størst på kostnadene og resultatet er høyere enn budsjettet. Overføringen på grunnbevilgningen (GB) er bygget ned med 9,7 mill. kroner i 2021. Det har gjennom året vært usikkert om planlagte salg av bygg ville bli gjennomført. På slutten av året ble det gjennomført salg for 82 mill. kroner, men fortsatt er det salg som ikke er gjennomført.

Tilskudd og overføringer fra andre, altså inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA), har vært lavere enn budsjettet og noe lavere enn i 2020. Avviket og nedgangen kommer i hovedsak av forsinkelser på grunn av koronapandemien. BOA-aktiviteten utgjør en stor del av universitetsbudsjettet og universitetet arbeider for å skape vekst i denne delen av økonomien.

RESULTATREGNSKAP OG PERIODISERT BUDSJETT

Totaltall

Tabell 1: Totaltall regnskap per 31.12.21 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-5 586,3	-5 586,3	-5 413,8	-172,5	-3,1%
Kostnader	5 674,9	5 674,9	5 423,6	251,3	4,4%
Sum totalt	88,6	88,6	9,7	78,8	89,0%

Driftsinntektene er samlet sett 172,5 mill. kroner (3,1 %) lavere enn budsjettert, mens driftskostnadene er 251,3 mill. kroner (4,4 %) lavere enn budsjettert, noe som gir et driftsresultat som er 78,8 mill. kroner høyere enn budsjettert. Resultatet av periodens aktivitet er -9,7 mill. kroner.

Grunnbevilgning (GB)

Tabell 2: Hovedtall grunnbevilgningen (GB) per 31.12.21 (i mill. kroner)

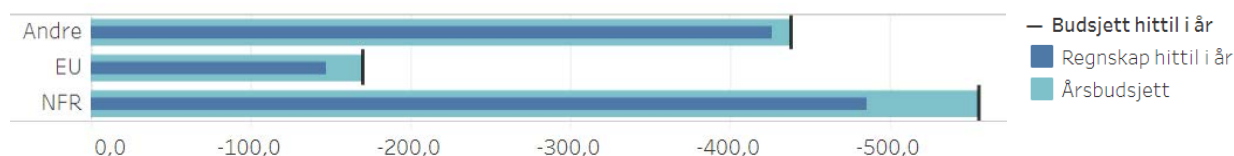
	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-4 422,4	-4 422,4	-4 354,8	-67,7	-1,5%
Kostnader	4 511,0	4 511,0	4 364,5	146,5	3,2%
Sum totalt	88,6	88,6	9,7	78,8	89,0%

Driftsinntektene på grunnbevilgningen er 67,7 mill. kroner lavere enn budsjettert, et avvik på 1,5 %. Samtidig er driftskostnadene på grunnbevilgningen 146,5 mill. kroner (3,2 %) lavere enn budsjettert.

Driftsresultatet er 78,8 mill. kroner høyere enn budsjettert, og er på -9,7 mill. kroner. Overføringen reduseres dermed fra 142,6 mill. kroner per 31.12.20 til 132,9 mill. kroner per 31.12.21. Se tabell 3 lenger nede i saken for utvikling i overføringen slik den er fremstilt i note 15.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør tilskudd og overføringer fra andre, med tillegg av salgsinntekter fra oppdragsprosjekter. BOA-inntektene blir bokført når aktiviteten blir gjennomført, det vil si når kostnadene blir bokført. Figur 1 viser inntektene per hovedfinansieringskilde.

Figur 1: Bidrags- og oppdragsinntekter UiB, regnskap per 31.12.21 (i mill. kroner)

De samlede BOA-inntektene er lik aktiviteten i BOA og ble i 2021 1 059,1 mill. kroner. Det er 104,8 mill. kroner (9,0 %) lavere enn budsjettert. Figur 1 viser at aktiviteten er lavere enn budsjettert for alle hovedfinansieringskildene. Hovedårsaken er forsinkelser på grunn av koronapandemien.

BOA-inntektene i 2021 er 6,9 mill. kroner (0,6 %) lavere enn inntektene i 2020.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og øvrige bankkonti er 1 559,6 mill. kroner. Det er 340,0 mill. kroner høyere enn per 31.12.20. Blant annet kommer dette av en økning i gjennomstrømningsmidler.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 132,9 mill. kroner og beløpet er i sin helhet knyttet til avsatte bevilgninger. Det er en reduksjon på 9,5 mill. kroner siden nyttår.

Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Overføringene, eller avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert aktivitet, er per 31.12.21, 132,9 mill. kroner. Tabell 3 viser utviklingen i overføringene slik de er presentert fordelt på de ulike kategoriene i note 15.

Tabell 3: Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	31.12.2021	31.12.2020
Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	62,9	82,1
Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	15,1	9,7
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	28,7	111,8
Påbegynte investeringsprosjekter	26,1	-61,0
Andre formål	0,0	0,0
Andre departementer og finansieringskilder	0,0	0,0
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	132,9	142,6

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet er per 31.12.21 9,7 mill. kroner lavere enn per 31.12.20.

Det har vært gjennomført salg av et bygg som var planlagt i 2020, dette forklarer delvis utviklingen i kategorien «påbegynte investeringsprosjekter». Disponering av midler fra «vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter» er også med på å forklare utviklingen på disse to kategoriene.

Nedgangen i overføringene er mindre enn planlagt, men dersom det ikke var gjennomført salg av bygg i 2021 ville overføringene nå vært om lag 50 mill. kroner.

UiBs nivå på overføringen skyldes dels at en forskutterer aktivitet gjennom å disponere overførte midler, samtidig som en tilbakebetalingsplan sikrer at de overførte midlene er tilgjengelig når de skal brukes. UiB har ved utgangen av året forskuttert vel 200 mill. kroner, noe som er på nivå med plan for forskuttering.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Tabell 4: Forholdet mellom investeringer og avskrivninger

Opprettholdelsesgrad	2005-2020	2021	2005-2021
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1,0	0,6	1,0
Annet	1,2	0,9	1,2
Totalt	1,1	0,7	1,0

Tabell 4 viser forholdet mellom investering i eiendeler og regnskapsmessige avskrivninger. Forholdstallene sier noe om det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. En opprettholdelsesgrad over 1 indikerer at det ble investert mer enn verdifallet.

I 2021 har opprettholdelsesgraden vært 0,7. Tallet for perioden fra og med 2005 påvirkes likevel i liten grad av mindre variasjon ett år og viser at UiB opprettholder verdien av sine anleggsmidler.

Det har vært høyt prioritert ved universitetet å allokere betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering

i bygg og infrastruktur og prioritering av dette vil fortsette. UiBs ordinære investeringsbudsjett til byggformål som var 183,6 mill. kroner i 2021 var forhøyet til 376,6 mill. kroner ved bruk av midler fra salgsinntekter og ekstratildelinger. I 2022 legges det også opp til et forhøyet investeringsbudsjett for bygg på totalt 264,3 mill. kroner.

For 2022 har styret vedtatt et samlet budsjett for alle investeringer samt vedlikehold av bygg på totalt 380,6 mill. kroner.

Bergen, 10.03.2022

Margareth Hagen
rektor

Jørgen Melve

Steinar Vagstad

Inga Berre

Marit Warncke

Cora Gabrielle Møller Jensen

Herlof Nilssen

Peter Sebastian Hatlebakk

Morten Erik Iversen

Shirin Payande Ahlbäck Öberg

Gard Aasmund Skulstad Johanson

Robert Sverre Rastad
universitetsdirektør

6.2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Alle aktiviteter som årets grunnbevilgning er ment til å finansiere er utført pr. 31.12 og grunnbevilgning fra departementet er dermed ansett som opptjent. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

UiB har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

UiB har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital avsnitt CI Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandørprinsipp**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt III i balanseoppstillingen.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

6.3 RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	4 095 638	3 780 905
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 022 367	1 024 601
Salgs- og leieinntekter	1	188 321	210 370
Andre driftsinntekter	1	107 504	22 845
<i>Sum driftsinntekter</i>		5 413 830	5 038 721
Driftskostnader			
Varekostnader		10 621	6 717
Lønnskostnader	2	3 482 733	3 371 338
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	349 958	345 804
Andre driftskostnader	3	1 580 129	1 483 699
<i>Sum driftskostnader</i>		5 423 441	5 207 558
Driftsresultat		-9 611	-168 837
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	1 937	4 024
Finanskostnader	6	2 072	3 440
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-135	584
Resultat av periodens aktiviteter		-9 745	-168 253
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	9 745	170 980
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8		-2 727
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		9 745	168 253

6.4 BALANSE

	Note	31.12.2021	01.01.2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	4 491	5 642
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	7 300	
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		11 791	5 642
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	4 617 082	4 777 666
Maskiner og transportmidler	5	283 263	294 753
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	277 920	286 937
Anlegg under utførelse	5	257 741	187 669
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 436 007	5 547 025
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	72 920	72 920
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		72 920	72 920
Sum anleggsmidler		5 520 718	5 625 587
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	2 794	2 291
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		2 794	2 291
II Fordringer			
Kundefordringer	13	161 599	175 664
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	20 784	5 789
Andre fordringer	14	105 994	61 797
<i>Sum fordringer</i>		288 378	243 250
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	1 287 273	1 020 938
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	134 766	169 364
Andre bankinnskudd	17	137 597	29 337
Kontanter og lignende	17	4	5
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		1 559 641	1 219 643
Sum omløpsmidler		1 850 812	1 465 185
Sum eiendeler drift		7 371 531	7 090 771
Sum eiendeler		7 371 531	7 090 771

Vitenskapelig utstyr er fra 01.01.2021 reklassifisert fra Maskiner og transportmidler til Driftsløsøre, inventar verktøy og lignende. Sammenligningstallene er omarbeidet tilsvarende

	Note	31.12.2021	01.01.2021
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	32 220	32 220
Opptjent virksomhetskaper	8	46 656	46 656
Sum virksomhetskaper		78 876	78 876
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	132 856	142 601
<i>Sum avregninger</i>		132 856	142 601
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	5 447 798	5 552 666
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		5 447 798	5 552 666
Sum statens kapital		5 659 530	5 774 143
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	45 279	91 209
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		45 279	91 209
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		285 867	122 626
Skyldig skattetrekk		126 828	117 076
Skyldige offentlige avgifter		149 706	109 006
Avsatte feriepenger		291 733	269 718
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	481 934	455 094
Mottatt forskuddsbetaling	16	45 881	35 750
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	284 772	116 149
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 666 722	1 225 419
Sum gjeld		1 712 001	1 316 628
Sum statens kapital og gjeld drift		7 371 531	7 090 771
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A, 10B		
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10C		
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>			
Sum statens kapital og gjeld		7 371 531	7 090 771

Prosjektgjeld for gave og gaveforsterkning er i 2021 fordelt mellom kortsiktig og langsiktig gjeld. Sammenligningstall for 2020 er omarbeidet tilsvarende.

Sammenligningstall for statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler pr. 01.01.2021 er omarbeidet, jfr. note 5.

6.5 NOTER

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	31.12.2020
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	3 990 770	3 838 071
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-260 549	-404 324
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	349 958	345 804
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	15 458	1 354
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	4 095 638	3 780 905
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	4 095 638	3 780 905
Tilskudd og overføringer fra statlige etater		
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	185 069	161 912
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-34 264	-20 093
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	150 805	141 819
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	465 904	466 243
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	113 708	117 794
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-94 438	-91 585
Periodens netto tilskudd fra NFR	485 174	492 452
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	635 980	634 271
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	68	1 446
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	68	1 446
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	9 767	8 170
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	100 912	88 377
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	35 832	31 664
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	37 471	39 287
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	-17 580	-15 310
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	166 403	152 187
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 20, Horisont Europa)	148 181	140 662
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	54 720	58 573
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-68 791	-61 792
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 20, Horisont Eur)	134 111	137 443
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	9 133	5
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	13 570	8 366
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-9 121	
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	13 582	8 371
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	314 163	299 448
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	72 224	90 882
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	72 224	90 882
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 022 367	1 024 601
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter		
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet		
Statlige etater	22 103	18 133
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 047	671
Organisasjoner og stiftelser	3 332	6 631
Næringsliv/privat	7 300	11 745
Andre	2 931	4 214
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	36 713	41 395
Andre salgs- og leieinntekter		
Leieinntekter	39 633	30 938
Pasientinntekter	31 250	21 515
Andre inntekter	80 726	116 523
Sum andre salgs- og leieinntekter	151 609	168 976
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	188 321	210 370
Andre driftsinntekter		
Øvrige andre inntekter	41 017	22 610
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	41 017	22 610
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.		
Salg av andre driftsmidler	66 488	235
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	66 488	235
H. Holmboesgate 22, H. Holmboesgate 24 og Harald Hårfregesgate 29-31 er solgt og overtatt av nye eiere i desember 2021.		
Sum driftsinntekter	5 413 830	5 038 721

NOTE 2 LØNNSKOSTANDER

:L I

øp i 1000 kroner

	31.12.2021	31.12.2020
lønninger	2 506 059	2 345 145
biepenger	305 251	294 952
veidsgiveravgift	431 060	406 792
pensjonskostnader ¹⁾	279 421	330 120
vepenger og andre refusjoner	-93 019	-107 187
andre ytelser	53 961	101 517
Sum lønnskostnader	3 482 733	3 371 338

tall utførte årsverk:

3 971 4 132

termin 2020 var det redusert arbeidsgiveravgift i forbindelse med koronatiltak.

¹⁾ Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse (SPK) er 10,9 prosent for 2021. Premiesats til SPK i 2020 var 13,3 prosent.

:L II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 635	6	1 641
Ministrerende direktør	1 298	1	1 299

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	287 065	264 578
Vedlikehold egne bygg og anlegg	144 881	108 869
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	911	
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	186 300	159 798
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	20 531	34 576
Mindre utstyrsanskaffelser	36 556	42 154
Tap ved avgang anleggsmidler		630
Leie av maskiner, inventar og lignende	80 058	8 311
Kjøp av konsulent tjenester	136 557	167 205
Kjøp av andre fremmede tjenester	194 334	165 351
Reiser og diett	46 839	44 811
Øvrige driftskostnader (*)	446 096	487 416
Sum andre driftskostnader	1 580 129	1 483 699
Tidsskrifter	68 032	70 880
Rekvisita, materiell og driftskjøp	125 305	149 332
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	49 868	41 978
Porto, telefon, linjeleie mm.	11 258	18 114
Representasjon, bevertning, markedsføring	1 510	3 334
Tilskudd mm.	53 394	70 858
Øvrige driftskostnader	136 730	132 920
Sum øvrige driftskostnader (*)	446 096	487 416

Fellesutgifter er fra 01.01.201 reklassifisert fra Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler til Husleie. Sammenligningsstallene er omarbeidet tilsvarende.

Økning i leie av maskiner, inventar og lignende mot fjorår skyldes hovedsakelig at leie av forskningsfartøy og årlig vedlikeholdskostnad knyttet til programvare er klassifisert som annen driftskostnad i 2020.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	
Varighet inntil 1 år						0
Varighet 1-5 år				4 165		4 165
Varighet over 5 år		94 073				94 073
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	94 073	0	4 165	0	98 238

Tabellen ovenfor viser de største operasjonelle leieavtalene.

NOTE 4 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immateriell e eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2020	11 910		11 910
+ tilgang pr. 31.12.2021 (+)	815	7 300	8 115
Anskaffelseskost 31.12.2021	12 725	7 300	20 025
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2020 (-)	-6 268		-6 268
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2021 (-)	-1 965		-1 965
Balansført verdi 31.12.2021	4 491	7 300	11 791

Avskrivningssatser (levetider) 5 år/lineært Ingen

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner og transport- midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2020	567 763	5 968 189	187 669		755 112	702 413	8 181 146
+ andre tilganger pr. 31.12.2021 (+)		43 480	70 072		60 422	78 460	252 434
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2021 (-)	-3 885	-16 279			-347	-157	-20 668
Anskaffelseskost 31.12.2021	563 878	5 995 390	257 741	0	815 187	780 716	8 412 912
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2020 (-)		-1 758 286			-461 743	-414 092	-2 634 121
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2021 (-)		-188 612			-70 528	-88 853	-347 993
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2021 (+)		4 713			347	149	5 209
Balansført verdi 31.12.2021	563 878	4 053 204	257 741	0	283 263	277 920	5 436 007

Avskrivningssatser (levetider) Ingen avskrivning 10-60 år
dekomponert lineært Ingen avskrivning Virksomhets-
spesifikt 3-15 år 3-15 år
lineært lineært

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	3 885	78 425			97	37	82 444
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)	-3 885	-11 566			0	-7	-15 458
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	66 859	0	0	97	29	66 985

H. Holmboesgate 22, H. Holmboesgate 24 og Harald Hårfagresgate 29-31 er solgt og overtatt av nye eiere i desember 2021.

Vitenskapelig utstyr er fra 01.01.201 reklassifisert fra Maskiner og transportmidler til Driftsløsøre, inventar verktøy og lignende. Sammenligningstallene er omarbeidet tilsvarende

I 2021 er det korrigert for feil fra 2019 vedrørende investeringstilskudd gitt til Helse Bergen hvorav 22,8 mill. av 42,8 mill. ikke var aktivert. Tilskuddet gjelder areal som UIB disponerer i

Barne- og ungdomssjukehuset, og avskrives over leieavtalens leieperiode på 30 år. Sammenligningstall for 2020 er omarbeidet tilsvarende.

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER (FORTS.)

Vedr. bygg under arbeid i regi av Statsbygg

Pt. ingen bygg under arbeid i regi av Statsbygg.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2020	Langsiktig gjeld 31.12.2020	Kontraktenes utløpsår	Brutto areal m ²
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u>	kr 157 960 000	kr 155 937 392		
Thormøhlensgate 55 A**			2026+10	486
Seksjonene 3, 6, 7, 9 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55			2021+10+5	17 669
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS</u>	kr 1 030 328 210	kr 1 040 038 512		
Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus			2035	17 275
Jon Lunds Plass 3			2029	790
Rosenberggt. 39			2029	1 214
Nina Griegs gate 2,4,6, og Lars Hillesgt. 3, Nygård skole			2035	8 842
Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14			2033	1 175
Jekteviksbakken 31, S 1 og 1/2 S 3			2019 + 10 + 5	3 383
Thormøhlensgate 53 A			2024 +5+5+5	4 572
Thormøhlensgate 53 B			2019 + 10 + 5	5 264
Årstadveien 17			2030 + 10 + 5	7 900
Årstadveien 21			2029 + 10 + 5	3 155
<u>Magør Eiendom AS</u>	kr 40 995 881	kr 37 356 905		
Thormøhlensgate 55 S 2***			2026 + 5 x 4	210
Thormøhlensgate 55 S 8****				1 617
Sum total	kr 1 229 284 091	kr 1 233 332 809		73 552

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

**Inngår i leieavtalen for Thormøhlensgate 55.

*** Fremleiet, formell eier er Magørs datterselskap Høyteknologisenteret Seksjon 2 AS.

**** Utleiet eksternt. UiB har i.h. til avtale av 23.12.14, rett og plikt til å tre inn i leieforholdet om dagens leietakere avslutter leieforholdene.

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	271
Hudbygget	148
Kvinneklubben	380
Øybygget	335
Barne og ungdomssykehuset	1 043
Sentralblokken	2 696
Laboratoriebygget	2 948
Sandviken	347
Haukelandsbk 45	49
Konrad Birkhaugs Hus	28
Haukelandsbakken 45	264
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	8 509

Arealoversikt basert på avtale mellom Helse Bergen og Universitetet i Bergen fra desember 2018.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enige om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse. Bergen kommune har hatt teknisk grensepåvisning med innmåling av grensepunkter i 2014/16. Det som gjenstår er formell fradeling av tomtearealet og tinglysning av forholdene. Det er gitt avslag på søknad om fritak fra dokumentavgift ved overføring av eiendommene. Saken har vært stilt i bero da dokumentavgiften vil komme på flere millioner ved overskjøtning av eiendommene til UiB, men den vil nå bli videreført med bl.a. tinglysning av en urådighetserklæring.

NOTE 6 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	31.12.2020
Finansinntekter		
Renteinntekter	26	869
Agio gevinst	1 911	3 156
Sum finansinntekter	1 937	4 024
Finanskostnader		
Rentekostnad	564	331
Agio tap	1 507	3 109
Annen finanskostnad	1	
Sum finanskostnader	2 072	3 440

NOTE 7 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 8 INNSKUTT OG OPPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsones virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2021	32 220
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2021	32 220
<hr/>	
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2021	40 700
Bunden virksomhetskaper 31.12.2021	40 700
<hr/>	
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2021	72 920
<hr/>	
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2021	5 956
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2021	5 956
<hr/>	
Sum virksomhetskaper 31.12.2021	78 876

NOTE 9,10, 10A OG 10AB GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 11 INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet*	Balansført egenkapital i selskapet**	Balansført verdi i virksomhets- regnskapet	Kostpris rapportert til kapital- regnskapet
<i>Aksjer</i>								
Unifond AS	995200090	10 000	100,0 %	100,0 %	0	187	200	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983231292	400	100,0 %	100,0 %	0	1 192	400	400
NORCE Norwegian Research Centre AS	919408049	560	51,9 %	51,9 %	22 484	419 650	61 570	61 570
Simula UiB AS	916893957	490	49,0 %	49,0 %	1 344	16 804	196	196
Vestlandets Innovasjonsselskap AS	987753153	113 627	33,4 %	33,4 %	891	45 288	8 061	8 061
SKiBAS	973199986	1	33,3 %	33,3 %	76	8 950	35	35
Marineholmen Raslab AS	822144152	2 000	23,5 %	23,5 %	-2 080	5 902	2 000	2 000
Bergen Vitensenter AS	989005049	450	19,0 %	19,0 %	-546	13 437	451	451
The Seafood Innovation Cluster AS	913268865	25	11,1 %	11,1 %	529	3 027	8	8
Sum aksjer					22 698	514 437	72 920	72 920
Balansført verdi 31.12.2021					22 698	514 437	72 920	72 920

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

NOTE 12 BEHOLDNINGER AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	01.01.2021
Anskaffelseskost		
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	2 794	2 291
Sum anskaffelseskost	2 794	2 291
Sum varebeholdninger	2 794	2 291

NOTE 13 KUNDEFORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

31.12.2021 01.01.2021

Kundefordringer til pålydende	163 649	177 618
Avsatt til latent tap (-)	-2 050	-1 954
Sum kundefordringer	161 599	175 664

Aldersfordeling kundefordringer:

31.12.2021 01.01.2021

Ikke forfalt	129 378	99 048
1-30 dager	25 982	60 975
31-60 dager	4 941	13 157
61-90 dager	-1 659	787
91-180 dager	899	966
181-360 dager	1 899	421
Over 360 dager	159	310
Sum	161 599	175 664

Det er avsatt ca. 1,3 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

NOTE 14 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

31.12.2021 01.01.2021

Forskuddsbetalt lønn	3 871	64
Reiseforskudd	2 000	764
Personallån	547	301
Andre fordringer på ansatte	599	4 072
Forskuddsbetalt leie	73 397	19 278
Andre forskuddsbetalte kostnader	14 454	21 966
Andre fordringer	11 126	15 352
Sum	105 994	61 797

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2021	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Fakultetenes frie annuum	-73 416		-33 387	-40 029
Rekrutteringsstillinger	7 928		7 487	442
Vitenskapelig utstyr	24 203		13 598	10 606
Sentre og felles satsninger	12 070		10 330	1 740
Fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	14 334		13 745	588
Avsatt til egenfinansiering BOA	73 650		66 223	7 427
Andre oppgaver og forskutteringer	4 139		4 094	44
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	62 908	0	82 090	-19 182
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Mediebudsjetten universitetsbiblioteket, inkl. valutasikring	4 245		-5 692	9 938
Lån til museumbutikken	-900		-900	
Lisensavtale patent	14 865		15 315	-450
Andre oppgaver og forskutteringer	-3 106		1 011	-4 116
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	15 105	0	9 734	5 371
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Møllendalsveien 61, brukerstyr	23 100		25 600	-2 500
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	14 554		14 554	0
Salgsinntekter foreløpig avsatt til Nygårdsgaten 5			32 000	-32 000
Salgsinntekter avsatt til tilbakeleie av Vektergården	20 000		30 000	-10 000
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget			25 000	-25 000
Christies gate 12 - Ombygging inkl. ventilasjon			27 000	-27 000
Andre oppgaver og forskutteringer	-28 930		-42 338	13 408
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	28 724	0	111 816	-83 092
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Utstyr og tiltak i odontologibygget	3 859		5 695	-1 836
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	8 057		7 915	142
Salg av bygg, inkl. forsinket vedtatte salg	-55 129		-116 853	61 724
Universell utforming	8 279		4 712	3 567
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	13 174		24 523	-11 349
Dekke og fjellsikring Studentsenteret	13 092		-1 529	14 621
Ombygging Nygårdsgaten 5	1 970		-30	2 000
Ombygging inkl. ventilasjon Christies gate 12	22 274		1 272	21 002
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget	39 212		0	39 212
Andre oppgaver og forskutteringer	-28 669		13 255	-41 924
SUM påbegynte investeringsprosjekter	26 118	0	-61 040	87 158
Sum Kunnskapsdepartementet	132 856	0	142 601	-9 745
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	132 856	0	142 601	-9 745
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-9 745

Del I, inntektsførte bevilgninger er spesifisert nederst i noten

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2021	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Statlige etater	156 006	114 718	41 288
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	156 006	114 718	41 288
Norges forskningsråd			
NFR	61 176	46 186	14 990
Sum Norges forskningsråd	61 176	46 186	14 990
Regionale forskningsfond			
Regionale forskningsfond	64	-269	332
Sum regionale forskningsfond	64	-269	332
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	768	1 202	-434
Organisasjoner og stiftelser	40 728	24 248	16 480
Næringsliv og private bidragsytere	18 197	17 502	695
Øvrige andre bidragsytere	54 739	48 167	6 573
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	56 298	110 213	-53 915
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	13 959	20 903	-6 944
Sum andre bidrag	184 688	222 234	-37 545
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	184 688	222 234	-37 545
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	401 934	382 869	19 065
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver og gaveforsterkning	80 000	72 224	7 776
Sum gaver og gaveforsterkninger	80 000	72 224	7 776
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	481 934	455 094	26 840

Prosjektgjeld for gave og gaveforsterkning er i 2021 fordelt mellom kortsiktig og langsiktig gjeld. Sammenligningstall for 2020 er omarbeidet tilsvarende.

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2021	Forpliktelse pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning pr. 31.12.2021	Avsetning pr.	
		31.12.2021 i kr	31.12.2021 i pst.
Avsetninger til andre formål	3 990 770	78 013	2 %
Avsetninger til investeringer	3 990 770	54 843	1 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	3 990 770	132 856	3 %

Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver:

I hovedsak tiltak som er forutsatt gjennomført i 2021. I tillegg til beløpene som er spesifisert i tabellen består utsatt virksomhet blant annet av midler som er satt av til ulike forskningssatsninger, Senter for krisepsykologi, administrative systemer og ubrukt del av tildeling til Holbergprisen. Det er negativ avsetning på fakultetenes frie annuum, men fakultetene har større positive avsetninger på øremerkede tiltak.

Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til driftsoppgaver.

Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til investeringprosjekter. Prosjektene kan være igangsatt.

Påbegynte investeringsprosjekter:

I hovedsak påbegynte byggprosjekter. Det gjøres fortløpende vedtak innen investeringsprosjekter for å motvirke forsinkelser knyttet til koronapandemien.

Andre departementer:

Ingen midler fra andre departementer så langt i år som er definert som bevilgning. Restmidler fra tidligere år er flyttet opp under "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver". Andre finansieringskilder er ikke skilt ut fra resten da det er vanskelig å skille ut kostnader og inntekter knyttet til det. Det forutsettes at det er kostnader som følger inntekter her.

IB 2021 er noe endret fra UB 2020 pga. flytting av midler internt.

Delvis omklassifisering av inntekter, delvis flytting av tiltak mellom kategoriene, noen korreksjoner og oppdeling av forskutteringene fører til at delsummer i IB 2021 er ikke like UB 2020. UB 2020 er videre omarbeidet etter ny økonomimodell.

Forskuttering er ved årsslutt fordelt på deler av note 15 knyttet til KD-bevilgning, der det er positive overføringer. De positive overføringene stilles som sikkerhet for forskuttering og fordeles derfor andelsmessig mellom delene basert på den samlede forskutteringen. Forskutteringer muliggjør innsettning av andre tiltak med midlertidig innbetaling i tiltak som er under oppføring.

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Spesifikasjon Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2021	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Rekrutteringsstillinger	0		0	0
Rekrutteringsstillinger ØKA	7 928		7 487	442
Bibliotekformål ved UB, drift	2 902		-856	3 758
Bibliotekformål ved UB, mediekjøp	-1 963			-1 963
Museumsformål ved Universitetsmuseet i Bergen	-10 745		-12 655	1 910
Sentre og felles satsninger	12 070		10 330	1 740
Fakultetenes frie annuum	-73 416		-33 387	-40 029
PKU, tildelinger til UiB (PKU er nå en del av DIKU)	0			0
Vitenskapelig utstyr	24 203		13 598	10 606
Sentraladministrasjon og IT-infrastruktur	-3 528		4 413	-7 941
Avskrivninger og avskrivningsinntekter	0		0	0
Internhusleie betalt til Eiendomsavdelingen	0		0	0
Bygningsdrift	4 702		-364	5 066
Forskerininterte prosjekter	0			0
Andre forskningssatsninger	23 992		23 196	796
Likestillingsarbeid	6 080		6 233	-153
Hovedtillitsvalgte	5 943		4 969	974
Forskningsetisk komite REK III	5 972		4 433	1 538
Førstesemesterstudiet	0			0
Eksamensavvikling	0		0	0
Etter- og videreutdanning (12451)	0			0
Norsk for fremmedspråkelige	-47		-103	56
Studiesenter i England og Tyskland	6 894		3 802	3 091
DigUiB	0		0	0
Avsatt til egenfinansiering BOA	73 650		66 223	7 427
Restmidler Helsedirektoratet (avsatt til egenfinansiering BOA)	0			0
Holbergprisen inkl. prispenger	1 566		1 513	53
UH-nett vest	420		328	92
Kjernefasiliteter	0			0
Tungregnemaskin/Sigma2	697			697
Lisensavtale patent	0		0	0
Fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	14 334		13 745	588
Språksamlingen	6 886		3 744	3 142
Senter for krisepsykologi	2 862		5 456	-2 594
"Kunnskap som former samfunnet" – handlingsplaner	13 106		7 361	5 744
Partnerskap i lærerutdanning	192		600	-408
Jussformidlingen	852		715	138
Khrono	4 490		5 995	-1 504
Administrative systemer (forskuttering)	-67 239		-33 469	-33 769
Andre forskutteringer konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	-32 532		-30 414	-2 118
Andre tiltak samt restmidler på drift	32 636		9 198	23 438
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	62 908		82 090	-19 182
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Mediebudsjetten universitetsbiblioteket, inkl. valutasikring	4 245		-5 692	9 938
Lån til museumsbutikken	-900		-900	
Lisensavtale patent	14 865		15 315	-450
Klimafond	0			0
Vestlandslegen	0			0
Nordic institute	0		2 471	-2 471
Tap 2021 korona MED	2 900			2 900
Tap 2021 korona UM	2 450			2 450
Unesco EGU2030	500			500
Ekstra nedbetaling forskuttering (adm.sys.)	15 000			15 000
Studentrekruttering markedsføring	0		0	0
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	-23 956		-1 460	-22 496
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	15 105		9 734	5 371

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Spesifikasjon Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2021	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i><u>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</u></i>				
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	14 554		14 554	0
Møllendalsveien 61, brukerutstyr	23 100		25 600	-2 500
Salgsinntekter bygg (sparing)	1 004		1 004	0
Salgsinntekter foreløpig avsatt til Nygårdsgaten 5			32 000	-32 000
Salgsinntekter avsatt til tilbakeleie av Vektergården	20 000		30 000	-10 000
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget			25 000	-25 000
Christies gate 12 - Ombygging inkl. ventilasjon			27 000	-27 000
Utstyrsmidler Museet	900		-3 760	4 660
Sikring av samlinger	721		3 009	-2 288
Læringsarealer, oppgradering og tilpasning	14 000			14 000
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	-45 555		-42 591	-2 964
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	28 724		111 816	-83 092
<i><u>Påbegynte investeringsprosjekter (planlagt i 2021)</u></i>				
Inventar	1 352		1 057	295
Universell utforming	8 279		4 712	3 567
Undervisningsrom	2 282		1 435	847
Salg av bygg, inkl. forsøkt vedtatte salg	-55 129		-116 853	61 724
Utstyr og tiltak i odontologibygget	3 859		5 695	-1 836
Sjøvannsledning HIB	46			46
Forvaltning av UiBs kulturhistoriske bygg	529		2 196	-1 667
ENØK tiltak - EOS	633			633
Skilting	-724		125	-848
Rehabilitering Realfagbygget	3 659		10 659	-7 000
Nytt sjøvannsanlegg m/energidel-område 3	4 395		4 775	-380
ENTEK-bygget, prosjektering	3 129		2 148	982
Studentarealer C18	6 420		-292	6 712
Alrek helseklynge	-8 983		-11 133	2 150
Toppsystem SD-anlegg	-4 267		-4 022	-246
Utstyrsbevilgning KD - Museplass 3, Midt- og Nordfløy.	-3 044		-2 823	-222
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	8 057		7 915	142
Sikringstiltak UM/UB	1 513		6 713	-5 201
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	13 174		24 523	-11 349
Årstadveien 17 - Inventar og IKT	-6 636		-5 950	-685
Dekke og fjellsikring Studentsenteret	13 092		-1 529	14 621
Jonas Lies vei 91, BBB - Inkubatorbygg, totalenterprise	7 264		-8 558	15 822
Ombygging Nygårdsgaten 5	1 970		-30	2 000
Ombygging inkl. ventilasjon Christies gate 12	22 274		1 272	21 002
Undervisnings- og laboratoriearealer Realfagbygget	39 212		0	39 212
Prosjekter under planlagt vedlikehold	-2 637		-12 808	10 171
Møllendalsveien 61, brukerutstyrsbevilgning	1 159		701	458
Forskutteringer påbegynte investeringsprosjekter	-41 423			-41 423
Andre bygg- og vedlikeholdsprosjekter	6 664		29 032	-22 368
Sum påbegynte investeringsprosjekter	26 118		-61 040	87 158
Sum Kunnskapsdepartementet	132 856		142 601	-9 745
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	132 856		142 601	-9 745

NOTE 16 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER/MOTTATT FORSKUDDSBETALING*Beløp i 1000 kroner*

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2021	01.01.2021
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	6 223	626
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	600	
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	125	101
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	3 333	85
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	255	84
<u>Andre prosjekter</u>	<u>10 248</u>	<u>4 893</u>
Sum fordringer	20 784	5 789

Posten Andre prosjekter består av opptjente ikke fakturerte inntekter og utlegg.

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2021	01.01.2021
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	18 669	10 394
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater		447
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	2 461	2 218
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	6 415	4 012
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	15 722	13 879
<u>Andre prosjekter</u>	<u>2 614</u>	<u>4 800</u>
Sum gjeld	45 881	35 750

Posten Andre prosjekter består av forskuddsfakturerte inntekter og utlegg.

NOTE 17 BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNEDE*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2021	01.01.2021
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	1 287 273	1 020 938
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	134 766	169 364
Andre bankinnskudd	137 597	29 337
<u>Kontanter og lignende</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
Sum bankinnskudd og kontanter	1 559 641	1 219 643

Posten Andre bankinnskudd består i hovedsak av innestående på konto for EU koordinatormidler.

NOTE 18 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	01.01.2021
Skyldig lønn	65 217	52 870
Skyldige reiseutgifter	2 865	
Annen gjeld til ansatte	-1 105	462
Påløpte kostnader	64 549	31 071
Midler som skal videreformidles til andre**	150 557	28 504
Annen kortsiktig gjeld	2 690	3 242
Sum	284 772	116 149
Midler som skal videreformidles til andre**		
Midler som skal videreformidles andre, EU prosjektkoordinering	135 519	28 504
Midler som skal videreformidles andre, annet BOA	15 038	0

NOTE 19 AVSETNINGER LANGSIKTIGE FORPLIKTELSE

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2021	01.01.2021	Referanse
Gaver	23 730	27 146	N19.01
Gaveforsterkninger	21 550	64 063	N19.02
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser			N19.03
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	45 279	91 209	N19.1

Prosjektgjeld for gave og gaveforsterkning er i 2021 fordelt mellom kortsiktig og langsiktig gjeld. Sammenligningstall for 2020 er omarbeidet tilsvarende.

20 GJELDER IKKE FOR UIB

NOTE 30 EU-FINANSIERTE PROSJEKTER

Prosjektets kornavn (hos EU)	Prosjektnavn (titel)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs rammeprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Sum	Koordinator-Referans rolle (jå/nei)	EU011
ERA Co-Climate	Co-development of place-based climate services for action					324			324 ja	EU011
RECIPES	Reconciling science, innovation and precaution through the engagement of stakeholders		215						215 Nei	EU011
IGNITE	Comparative genomics of non-model invertebrates		275						275 Nei	EU011
ParaFitControl	Scientific basis and tools for preventing...		264						264 Nei	EU011
ISOS	ISOS-Multi-functional cephalic, robust, lightweight and transparent coatings for windows and lenses-30/023*					2164			2164 Nei	EU011
Erasmus +	Erasmus Mundus Master in Quality in Analytical Laboratories - EMQAL						22211		22211 ja	EU011
ROADMAP	The Role of ocean dynamics and Ocean-Atmosphere Interactions in Driving climate variations						1671		1671 Nei	EU011
PerMed-ALM	Improved Treatments of Acute Myeloid Leukemias by Personalised Medicine		385			946			946 Nei	EU011
ELMR-CONVERGE	Connect and align ELMR Nodes to deliver sustainable FAIR life-science data management services		562						562 Nei	EU011
PET3D	PET Imaging in Drug and Development		90						90 Nei	EU011
SEBRA	Seismology and Earthquake Engineering Research Infrastructure Alliance for Europe		2123						2123 Nei	EU011
HIPERWIND	and Future Projections of Impact-relevant extreme events		685						685 Nei	EU011
STEMM-CCS	Strategies for environmental Monitoring of Marine Carbon Capture and Storage					1648			1648 Nei	EU011
ACT	ACT on Offshore Monitoring					456			456 ja	EU011
RboSwitch	The combined role of genetic and environmental risk factors in the genderspecific development of severe lupus					1887			1887 ja	EU011
EU-OPENSREEN-	00 NFR 207192 - IPAMIR - RB		127						127 Nei	EU011
EU-OPENSREEN-	Ensuring long-term sustainability of excellence in chemical biology within Europe and beyond						362		362 ja	EU011
RISK-GONE	Multi-parametric Analysis of the Evolution and Progression of Low-Grade Glioma		928						928 Nei	EU011
EarthHealth	Risk Governance of Nanotechnology					2273			2273 ja	EU011
EUROMANOMEDIII (Era-)	JPI/ERA/NFR/HGDJ/healthy Diet for healthy life								53 ja	EU011
Meligen	Design of Human Influenza vaccines using multifunctional micelles harnessing innate immunity					315			315 Nei	EU011
PIONEERED	NFR Ernet Meligen		2166						2166 Nei	EU011
ERASMUS+	Pioneering policies and practices tackling educational inequalities in Europe								2166 Nei	EU011
MECCA	European Union Institutions, Politics and Policies								93 ja	EU011
ERASMUS +	Targeting Mental Models of Climate Change Risk to Facilitate Climate Action					1228			1228 Nei	EU011
Hubs4Schools	Erasmus + Advancing Supervision for Artistic Research Doctorates								46	EU011
RangoX	Accelerating Digital Innovation in Schools through Regional Innovation Hubs and a Whole-School Mentoring Model		1297						1297 Nei	EU011
INTERCEPT-HMDS	Mechanisms underlying the success and impacts on biodiversity and ecosystem functioning of range-expanding species under climate change					528			528 ja	EU011
DEEPIECE	Research and training network on understanding Deep Ice core Proxies to infer past antarctic climate dynamics		2010						2010 Nei	EU011
Argus R.I.	Exploring cell-to-cell heterogeneity and exploiting epigenetic regulation for the interception of myeloid disease cells		4071						4071 Nei	EU011
VACCELERATE	Argus Research and Innovation		2623						2623 Nei	EU011
CANALS	VACCELERATE - European Corona Vaccine Trial Accelerator Platform		3005						3005 Nei	EU011
HOPE	Changing Water Cultures		1352						1352 ja	EU011
EvoCOMBIO	Humans On Planet Earth - Long-term Impacts on		6287						6287 ja	EU011
SNOWISO	Uncovering and engineering the principles governing evolution and cellular control of bioenergetic organelles		2320						2320 ja	EU011
LOPRE	Signals from the Surface Snow: Post-Depositional Processes Controlling the Ice Core Isotopic Fingerprint		2289						2289 ja	EU011
ICCS	Lessy Preprocessing		1432						1432 ja	EU011
ARIDEL	Divers of Ecosystem Collapse and Recovery across the Perno-Triassic					3134			3134 ja	EU011
FEMASAG	Innovative Doctoral Courses for Sustainability		566						566 ja	EU011
EYOMESODERM	The Art of Deleting: A Study of Erasure Poetry Practices of Control, Surveillance, and Censorship								99	EU011
SEAS-TAR	Ancient Cities: Creating a Digital Learning Environment on Cultural Heritage		430						430 ja	EU011
Virus-X	Feminist theory after sex and gender: The nature-nurture complex in contemporary feminism reconsidered in light of the Developmental Systems		1216						1216 ja	EU011
Nanobace	The evolution of mesoderm and its differentiation into cell types and organ systems		312						312 Nei	EU011
TriAtlas	Real time monitoring and Surveillance of Aquaculture farms with networks of underwater sensors		1041						1041 Nei	EU011
ASSEMBLE Plus	Vital Metagenomics for Innovation Value		6988						6988 ja	EU011
CAT	Tropical and South Atlantic - climate-based marine ecosystem prediction for Sustainable management		25504						25504 ja	EU011
COMFORT	Association of European Marine Biological Laboratories Expanded		9						9 nei	EU011
SUMMER	Climate change across Cenozoic cooling steps reconstructed with clumped isotope thermometry		3775						3775 ja	EU011
PoUMER	Our common future ocean in the earth system and nutrients for determining and achieving safe operation spaces with respect to tipping points		22426						22426 ja	EU011
	Sustainable management of mesopelagic resources		813						813 Nei	EU011
	Polymers in the Liver: Metabolism and Regulation		266						266 Nei	EU011

NOTE 30 EU-FINANSIERTE PROSJEKTER (FORTS.)

Prosjekts korthavn (hos EU)	Prosjektshavn (Htt)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7) til FP7	Tilskudd fra andre finansiert av EU	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7) til FP7	Sum	Koordinator-Referans rolle (ja/nei)
MESISTRAT	Discovery and functional significance of post-translational N-terminal acetylation	5881	1860						5 881	Ja
ERASIMUS+	Systems Medicine of Metabolic-Signaling Networks: A New Concept for Breast Cancer Patient Stratification								1 860	Nei
ERASIMUS+	Effect of Nutrition and Lifestyle on Impulsive, Compulsive, and Externalizing behaviours								1 772	Nei
ERASIMUS+	Open Educational Resources in Computational Biomedicine								145	Nei
IMPROVE	IPiP with dihydroartemisinin-piperaquine and azithromycin for malaria, sexually transmitted and reproductive tract infections in pregnancy in high endemicity		4278						90	Nei
HealthierWomen	A woman's reproductive experience: Long-term implications for chronic disease and death								4 278	Ja
CVICS	Criminality, Victimization and Social Interactions		182						182	Nei
PROTECT	THE RIGHT TO INTERNATIONAL PROTECTION: A PENDULUM BETWEEN		3320						3 320	Ja
ONOFF	Perception of voices that do not exist: Tracking the temporal signatures of auditory hallucinations		1795						1 795	Ja
Erasmus +	Erasmus + mobilitet i Europa								8	Nei
CHIPS	Challenges in Preservation of Structure		93						93	Nei
PDE-GIR	PDE-based geometric modelling, image processing, and shape reconstruction		6						6	Nei
Erasmus +	Erasmus + InternActional partnership								250	Nei
Erasmus +	Online Learning Agreement 3.0								100	Nei
ERASIMUS+	Improving the representation of small-scale nonlinear ocean-atmosphere interactions in Climate Models by innovative joint observing and modelling								632	Nei
EUROPEAN	Phase III study to determine Safety and Pharmacokinetics of subcutaneous administration of potent and broad anti-HIV-1 neutralizing antibody								2 071	Nei
MANIFEST	Measurables and actions of Feasible Energy Transitions		269						269	Nei
Erasmus +	Management of chronic cardiometabolic disease and treatment discontinuity in adult ADHD patients		1395						1 395	Nei
ESM2025	Earth System Models for the future		1869						1 869	Nei
MAP-SI	Mathematical and Numerical Modelling of Process-Structure Interaction in Fractured Geothermal Systems		7332						7 332	Ja
SUPERFLOW	Supply of dense water to the overflow across the Greenland-Scotland Ridge		1769						1 769	Ja
INCLUDE	Openings to the inclusion of Muslim Minorities in Today's Democracies		7293						7 293	Ja
BENJUP	Climate and marine ecosystem predictions in the Angola/Benguela Upwelling System		1359						1 359	Ja
FluidMICS	Fluid Inclusion Microthermometry in Spatiothems		7292						7 292	Ja
QUANTA	Evaluation of Cognitive Tools for Quantification		72298						72 298	Ja
ELMO	Evolution of low-latitude climates and Monsoon Onset		1440						1 440	Ja
Erasmus +	Erasmus + GO-QUIP 2021-2023								149	Nei
STR	Identification of the Molecular Mechanisms of non-responses to Treatments, Relapses and Remission in Adrenocortical, Inflammatory, and Allergic Diseases		13						13	Nei
NEXUSGEMS	Next Generation Earth Modelling Systems		2016						2 016	Nei
AIDMinova	Advancement and Innovation for Detectors at Accelerators		243						243	Nei
Ino-Avac	Innovations to accelerate vaccine development and manufacture		2170						2 170	Nei
CRICE5	Climate relevant interactions and feedbacks: the key role of sea ice and snow in the polar and global climate system		1712						1 712	Nei
Envision_2027	European Network for Virtual lab & Interactive Simulated Online learning 2027								383	Nei
PANDORA	Advancing basic biological knowledge and improving management tools for commercially important fish and other seabird species		219						219	Nei
Erasmus +	BACE Erasmus+								69	Nei
Arctic PASSION	Pan-Arctic observing System: Implementing Observations for societal Needs		1225						1 225	Nei
Erasmus+	Grant Agreement for a Project with one beneficiary under the Erasmus+ programme								6 485	Nei
Domings	Design of a morphologic matter-wave interferometer for gravity sensing and navigation		1303						1 303	Ja
SUCCESS	Gender-Gap in Political Endurance: a novel political inclusion theory		8284						8 284	Ja
NRGCod	Developing an Adverse Outcome Pathway for metabolic Nuclear Receptor-binding compounds in Atlantic cod		1343						1 343	Ja
AFFIRMATIVE	Affirmative Post-Cinema: Narrative and Aesthetic Responses to Gender and Power		709						709	Ja
EpiLog	The Unknown Science: Understanding the Epistemology of Logic through Practice								709	Ja
MagiC	Moving Towards Adaptive Governance in Complexity		1132						1 132	Nei
TRANSFORM	Territories as Responsive and Accountable Networks of S3 through New Forms of Open and Responsible decision-making		274						274	Nei
SOURCE5	Deep-sea Sponge Grounds Ecosystems of the North Atlantic		14242						14 242	Ja
IRISHENCI	Intelligent Fish feeding through integration of Enhancing technologies and Circular principle		78						78	Nei
Blue Clouds	Piloting innovative services for Marine Research & the Blue Economy		201						201	Nei
ISLAS	Isotopic links to atmospheric water's sources		4104						4 104	Nei
PROMISE-EPI	PREVENTION OF MOTHER-TO-CHILD TRANSMISSION OF HIV-1: PROGRAM EVALUATION AND INNOVATIVE RESCUE INTERVENTION								309	Nei
BabyGeli	A cluster randomised trial to evaluate the effectiveness of household alcohol-based handrub for the prevention of sepsis, diarrhoea and other infections								290	Nei
MIMY	Empowerment through liquid integration of Migrant Youth in vulnerable conditions (MIMY)		201						201	Nei
SURE-Farm	Towards Sustainable and Resilient EU FARMING systems		216						216	Nei
CO-CREATE	Confronting Obesity: Co-creating policy with youth		2256						2 256	Nei
ERASIMUS+	KAI03 Higher Education student and staff mobility within programme countries								4	Nei
SmallFish	Small Fish and Food Security: Towards innovative integration of fish in African food systems to improve nutrition								566	Nei
EuroSea	Improving and Integrating European Ocean Observing and Forecasting Systems for Sustainable use of the Oceans		41						41	Nei
SeaDataCloud	SeaDataCloud - Further developing the pan-European infrastructure for marine and ocean data management		39						39	Nei
	Sum		264 855	0	15 469	35 548	315 872			

NOTE 31 RESULTAT – BUDSJETTOPPFØLGINGSRAPPORT

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett for 2021	Regnskap pr 31.12.2021	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2021	Regnskap pr 31.12.2020
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	4 212 103	4 095 638	116 465	3 780 905
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 128 663	1 022 367	106 295	1 024 601
Salgs- og leieinntekter	214 773	188 321	26 452	210 370
Andre driftsinntekter	30 753	107 504	-76 751	22 845
<i>Sum driftsinntekter</i>	5 586 292	5 413 830	172 462	5 038 721
Driftskostnader				
Varekostnader	7 725	10 621	-2 896	6 717
Lønn og sosiale kostnader	3 474 435	3 482 733	-8 299	3 371 338
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	372 865	349 958	22 907	345 804
Andre driftskostnader	1 819 643	1 580 129	239 515	1 483 699
<i>Sum driftskostnader</i>	5 674 668	5 423 441	251 227	5 207 558
Driftsresultat	-88 376	-9 611	-78 765	-168 837
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	100	1 937	-1 837	4 024
Finanskostnader	325	2 072	-1 747	3 440
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	-225	-135	-90	584
Resultat av periodens aktiviteter	-88 601	-9 745	-78 856	-168 253
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	88 601	9 745	78 856	170 980
Tilført annen opptjent virksomhetskapital				-2 727
<i>Sum avregninger</i>	88 601	9 745	78 856	168 253

NOTE 32 DATAGRUNNLAG FOR INDIKATORER I FINANSIERINGSSYSTEMET

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2021	31.12.2020
Tilskudd fra EU	147 693	145 814
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	485 174	492 452
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	68	1 446
Sum tilskudd fra NFR og RFF	485 242	493 898
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	166 403	152 187
- tilskudd fra statlige etater	150 805	141 819
- oppdragsinntekter	36 713	41 395
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	353 921	335 401

6.6 LIKVIDITET – KONTANTSTRØMANALYSE

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2021	31.12.2020
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (netto budsjetterte)		3 990 770	3 838 071
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		882 979	626 052
innbetalinger av tilskudd og overføringer		668 108	659 253
andre innbetalinger		321 330	452 925
Sum innbetalinger		5 863 186	5 576 301
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		3 575 752	3 477 851
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		1 590 749	1 491 090
andre utbetalinger		96 157	492 623
Sum utbetalinger		5 262 659	5 461 564
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		600 527	114 736
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		19	958
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-260 549	-404 324
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)			-7 021
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-260 530	-410 386
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		339 998	-295 650
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		1 219 643	1 515 293
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		1 559 641	1 219 643
* Avstemming			
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-9 745	-170 980
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)			2 727
bokført verdi avhendede anleggsmidler		15 458	1 354
ordinære avskrivninger		349 958	345 804
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-260 549	-404 324
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		-104 868	57 166
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell		-503	-433
endring i kundefordringer		14 065	-50 903
endring i leverandørgjeld		163 240	-104 707
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer		27 221	85 814
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		260 530	403 365
endring i andre tidsavgrensingsposter		145 719	-50 147
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		600 527	114 736

6.7 OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år. Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

3eløp i 1000 kroner

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Jtgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	3 953 129
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Partnerskap i lærerutdanningen	600
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og læringsarealer	14 000
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				3 967 729
289	Vitskapelege prisar	51	Ludvig Holbergs minnepris	17 341
201	Analyse og kunnskapsgrunnlag	21	Midler til Centre for the Science of Learning and Technology(SLATE)	5 700
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				3 990 770
Sum utbetalinger i alt				3 990 770

Del II

Beholdninger rapportert i likvidrapport

	Note	Regnskap
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 020 938
Endringer i perioden (+/-)		266 336
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 287 273
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Utgående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	169 364
Endringer i perioden (+/-)		-34 598
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	134 766

Del III

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2021	01.01.2021	Endring
001/820206	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 287 273	1 020 938	266 336
40214/810215	Gaver og gaveforsterkninger	17	134 766	169 364	-34 598

6.8 SPESIALISTUTDANNING I ODONTOLOGI

Beløp i 1000 kroner

			31.12.2021	31.12.2020
Kostnader	Direkte	Lønnskostnader	12 251	14 366
		Driftskostnader	6 730	5 572
		Leiested		
	Sum direkte kostnader		18 981	19 938
	Indirekte kostnader		4 482	4 899
Sum kostnader		23 463	24 837	
Inntekter	Tilskudd fra Helsedirektoratet		13 250	14 123
	Pasientinntekter		10 155	8 512
	Andre inntekter			
	Sum inntekter		23 405	22 635
Resultat (inntekter minus direkte kostnader)			4 424	2 697
Resultat (inntekter minus direkte- og indirekte kostnader)			-59	-2 202

Ekstraordinær tildeling fra Helsedirektoratet mottatt i 2021, som gjelder 2018/2019, er ikke inkludert i oppstillingen.

uib.no